

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev Rezele Ferdinand 4/22.

(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre — — 1080 Lei

Fél évre — — — 540 Lei

Negyed évre — — 270 Lei

Havonta — — — 90 Lei

Hirdetések díjazás szerint

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lei

VASÁRNAP — — — 6 Lei

Budapestben 50 havival több.

A MI HUSVÉTUNK.

Írta: dr. Parecz Béla orsz. képviselő.

Ünnepi cikket kellene írnom a husvétől. *a mi husvétunkról*, de olyan nehéz beleélni magamat az ünnepi hangulatba! Szeretnék belekapaszkodni a *feltámadás* gondolatába, s harsogva hirdetni magyar igazságunk halhatatlanságát; kapcsolatba szeretném hozni *a megváltás* isteni tényét a mi reményességünkkel és lelkes szavakkal biztatni magyar testvéreimet, hogy a közelmultban bekövetkezett rendszerváltozás hamarosan meg fogja hozni *a mi* sorsunk jobbrafordulását is; de körülnézek a magyar mezőkön s mindenütt csak bajt és fájdalmat látok. A gondok ólomsúlyal húzzák lelkemet a föld felé s nem találok megváltó eszmét, amely azt felemelje.

A Magyar Párt parlamenti csoportja a husvétü szünet beállta előtt féléjszakákon át tanácskoztott legközelebbi tennivalóiról s a tanácskozások során valóságos kodexet állította össze a magyarság bajainak. Megállapította, hogy a gazdasági leromlás során elérkeztünk a legalsó fokra, amelyen alul már csak az összeomlás következhetik. Földműves népünk meg van fosztva a munkaalkalmaktól, amelyeket a földosztás előtt a nagybirtokosok nyújtottak, a földosztás során pedig két-három holdas osztályrészt kapott, ami alig termi meg egy családnak a száraz kenyérét. Kisajátítást szenvedett földbirtokosainak évek óta nem tudják megkapni holdankint ötven-hatvan lejben megállapított kényszerhaszonbér-járandóságukat sem, megmaradt földjük termékeit pedig az alacsony árak miatt alig tudják értékesíteni. A kereskedők és az iparosok nem keresnek, mert a közönségnek nincs pénze. A munkásosztály a szörnyű telet munkanélküliségben szenvedte át és jórészt munka nélkül van ma is. A nyugdíjasnak csekély nyugdíja alig elég a legszükségesebb megélhetésre. Hivatalnokaink és lateiner osztályunk nyomorúsága közismert. Az elviselhetetlenül súlyos adók mindnyájunktól nagy részét viszik el még annak a csekély keresetnek is, amit olyan nehezen tudunk megkeresni. De nemcsak gazdasági bajaink vannak. A rossz honossági törvény ezeket szolgálta ki a hatóságok önkényének és a kiutasítás veszélyének. Iskoláink nyilvánossági jog híján elsorvadnak. Magyar színezetünk élet-halál küzdelmet vív fennmaradásáért. Még gyermekeinknek sincs boldog gyermekkoruk, mert nekik is küzdeniük kell az iskolában a tanítási-terv örökös változásával, a nagy tananyaggal s a román tanítási nyelvvel. Minden felesztendő a legizgalmasabb megpróbáltatást jelenti számukra a vizsgálatok miatt s az ő gyermekeik felük is megteltek keserőséggel és reménytelenséggel.

És nincs mód, amely a mi sorsunkon hamarosan segíthetne. A mai kormányról talán inkább feltehetjük, mint bármely eddigiről, hogy a kisebbségi kérdést komoly jóakarattal igyekszik megoldani, de neki is hatalmas ellenáramlatokkal kell megküzdenie, amelyek azt hangoztatják, hogy el fog pusztulni az ország, ha mi hozzájutunk a jogainkhoz. De megki tudja biztosan megmondani, hogy meddig él a mai kormány? Nem bizhatjuk sorsunkat a változó kormányok jóakarására, hanem nekünk magunknak kell elég erőnknek lenni a velünk szembeálló ellenáramlatok legyőzésére és arra, hogy kivánságaink teljesítését kivívjuk.

Mi az oka annak, hogy a Romániához csatolt magyarság, amely számára nézve is jelentékeny része ez ország lakosságának, de amelynek szellemi és erkölcsi erői ennek a számnak sokszoros többletét jelentik, eddig olyan keveset tudott kivívni az ő jogainak megvalósulásából? A feleletet erre a kérdésre abban találjuk meg, hogy eddig ebben az országban nem volt igazi alkotmányos élet, hanem csak látszat-alkotmányosság volt, alkotmányos formák voltak, amelyek felhasználásával egy párt-oligarchia abszolút hatalommal uralkodott az országban. Ez az oligarchia még a többi román pártok kivánságaival sem sokat törődött, annál kevésbé vette figyelembe a mi követeléseinket. A hatalom formális jogcímeül szüksége volt a szavazatainkra, amikor azonban ezeket megkapta, megszegte ígéreteit, felrugott minden előzetes paktumot és csak a saját hatalmának növelésére törekedett.

A nemzeti-parasztpárti kormány az első igazán parlamentáris kormányunk. A népakarat juttatta a hatalomhoz, *ereje tehát a népakaratban van* s csak addig maradhat a hatalom birtokában, míg a népakarat mögötte áll. De ebből az következik, hogy *a mi helyzetünk* is más ezzel a kormánnyal szemben, mint az előzőkkel szemben volt. Nagy szerencseje a Magyar Pártnak, hogy a parlamenti választásokra nem kötött paktumot s paktum nélkül is olyan jelentékeny eredményt tudott elérni. Ma az ország parlamentjében mi vagyunk nemcsak a kormánypárt után a legtöbb tagot számláló párt, hanem egyben mi vagyunk az egyetlen ellenzék is, amelynek *néptömegek* állanak a háta mögött. Nagy politikai erő rejlik ebben a szituációban s nekünk csak kifejleszteni és felhasználni kell tudnunk ezt az erőt, hogy népünk sorsának javítása terén jelentékeny eredményeket tudjunk elérni. Ehhez azonban nemcsak az kell,

hogy parlamenti képviselőink és szenátoraink mindenkor bátran és határozottan sikra szálljanak a magyar érdekekért, hanem az is szükséges, hogy tömegeink tudatára ébredjenek az ő politikai jelentőségüknek s azt fel is használják parlamenti képviselőitük támogatására.

Olyan soká uralkodtak a szuronyok felettünk, hogy magyar tömegeink egészen elfelejtették, hogy őket jogok is illetik. A magyar közvéleménynek, ha volt is ilyen, megnyilatkozását megakadályozták a gyűlekezést korlátozó rendszabályok és a sajtó-cenzura. Ma már elértük a közszabadságnak azt az állapotát, amely megengedi, hogy ez a közvélemény megnyilatkozhat s amelyet többé visszafejleszteni nem lehet, ennek a közvéleménynek tehát meg kell nyilatkoznia minden kérdésben, amely a magyarságot érdekli. Megnyilatkozásának eszköze a magyar sajtó és a magyarság szervezett közösségei. De nem elég az, ha ez a közvélemény csak befelé nyilatkozik meg, hanem gondoskodnunk kell arról is, hogy a román, különösen a regáti politikai közélet tudomást szerezzen követeléseink lényegéről és azok jogosságáról. Kerestünk kell tehát az összeköttetést a regáti román lapokkal, hogy azok útján informálhassuk a regáti közvéleményt s a regáti politikusokat.

De rá kell eszmélnünk arra is, hogy közüllünk minden egyesnek minden cselekedete, amellyel az ország közéletében részt vesz, sőt az is, amellyel az ő osztályának gazdasági érdekeit szolgálja, nagy jelentőséggel bír az itteni magyarság politikai érvényesülése szempontjából.

Minden kínálkozó alkalommal élnünk kell a gyulafehérvári pontokban és a párisi kisebbségi egyezményben biztosított jogainkkal, számunknak és értelmi súlyunknak megfelelő arányban bele kell kerülnünk a megyei és községi tanácsokba, gazdasági kamarákba és minden más köztestületbe, s ha bent vagyunk, követelnünk kell, hogy ott magyarságunk érdekeit figyelembe vegyék, nyelvünket, iskoláinkat, kulturánkat erkölcsileg támogassák, sőt ezeket aránylagos anyagi segélyben is részesítsék, úgy, ahogy azt a törvény előírja. Mindehhez munka, áldozatkészség és kitartás kell úgy a vezetők, mint a nép részéről.

Ha nem is örömteljes tehát, de talán nem is egészen vigasztalan ez a mi husvétunk. Még is csak van számunkra is feltámadás, ha nem is máról-holnapra és van megváltás is, csak hogy ennek eszköze nem egyetlen hősi önfeláldozás, hanem a tervszerűen irányított, lassú, de folytonos és kitartó munka.

Lutai Cornel dr. nem akar polgármester lenni

Az interimár bizottság kiváló elnöke a városvezetés nehézségeiről. „Népszerűségem rovására is teljesítem kötelességemet“. Egy ügyvédi iroda nyugalma többet ér a polgármesterség izgalmainál.

(Arad, március 30.) Egy egyszerű beszélgetést örökíték meg. Nem interjú, nem ünnepi programbeszéd, káprázatos tervekkel teleszóve, hanem inkább vallomás, egy közéleti pályán mozgó férfiú őszinte, leplezetlen vallomása, amely éppen azért érdekes, mert eltér a szokásos sablontól. A beszélgetés színhelye a Reg. Ferdinand (Józsefherceg-) ut egyik puritán egyszerűséggel berendezett ügyvédi irodája, ahol Lutai Cornel dr., a város interimár bizottságának elnöke dolgozik, akták tömkelegébe temetkezve. Lutai dr.-t pár hónappal ezelőtt emelte a kormány bizalma Aradváros élére, ahol merész kézzel igyekezik keresztülvinni mindazokat a célokat, amelyeket maga elé tűzött. És éppen ezért talán senkinek a működését sem kritizálták meg annyira Aradváros eddigi vezetői közül, mint éppen az övét.

— Amikor Aradváros élére állítottak — mondja az interimár bizottság elnöke — számos célt tűztem ki magam elé.

Őszintén bevallom, eddig csak igen keveset tudtam belőlük valóra váltani.

Nem vagyok közigazgatási szakember, ügyvéd vagyok és nem számoltam azzal a sok formalitással, amelyet a törvények előírnak és amelyek mindentalan megkötik az embor kezét. Azt hittem akarói és cselekedni kell csupán. Csak akkor, amikor betekintést nyertem a közigazgatás szövevényes hálózatába, vettem észre, mennyi akadály merül fel, ha az ember cselekedni akar. S miután működésemet a törvényre alapítom, betartom az előírt formalitásokat, még akkor is, ha azok a város érdekeinek kárára mennek. Mert a törvény — törvény.

A beszélgetés más terepére csap át. Lutai

dr. folytatja az őszinte vallomást.

— Nagyon jól tudom — mondja — hogy működésem során bizonyos tekintetekben népszerűtlenségre tettem szert. Ezzel azonban számolnom kellett, amikor elváltam hivatalomat.

Ha én valamit közérdekűnek tartok, nem törődhetem azzal, hogy esetleg magánérdekeket sérték meg és tudom azt is, hogy sokan mondják:

— Ennek az embernek a fejébe szállt a dicsőség.

Pedig nagyon tévednek azok, akik diktatorikus hajlamokkal vádolnak meg. Annyi azonban bizonyos, hogy ha valami célt kitűzök magam elé, nem tágitok. De sohasem használom ki a hatalmat a magam érdekében. Ilyen a helyzet pártszempontból is. A kormány sok olyan intézkedést tett, amely erősen a népszerűség rovására ment, de végeredményben mindenkinek be kell látnia — még ha egyénileg kellemetlenül is érinti valamilyik intézkedés, vagy rendelet — hogy mindez a közérdekért történt.

— Elnök ur, mikor lesz tanácsa Aradnak?

— Nem tudom — hangzott a válasz — erre vonatkozólag a minisztérium rendelkezését várjuk.

— Ha választás lesz, Ön a kormány polgármester jelöltje?

— Nem tudom, még erről nem volt szó.

— S amennyiben felkórik Elnök urat, hogy ezt a tisztséget vállalja?

— Nehéz kérdés, mert nem foglalkoztam még vele. Ilyen irányban még semmiféle megbeszélés nem volt. Annyit mondhatok, hogy a közigazgatás utja tövsekkal és nem rózsákkal szegélyezett és az ügyvédi iroda nyugalma sokkal többet ér, mint a polgármesteri hivatal izgalmai. Ha megigéri azonban, hogy nem írja meg, mint magánembernek,

Belvárosi-Váltóútlejt R. T. BUDAPEST,

IV., Eskü-ut 3. (Váci-u. 35.)

A magyar osztálysorsjáték főárusítója.

A húzások április 12-én kezdődnek.

A sorsjegyek hivatalos ára költséggel együtt:

Egész:	Fél:	Negyed:
24 pengő 50 fill.	12 pengő 50 fill.	6 pengő 50 fill.
740 L.	380 L.	200 L.

Legnagyobb főnyeremény szerencsés esetben: 1680

500.000 pengő = cca 15.000.000 L

Jutalom és nyeremények:

300.000 pengő = cca 9 millió Lei

200.000 „ = „ 6 „ „

100.000 „ = „ 3 „ „

stb. stb. több mint 8 millió pengő

cca 250 millió lel készpénzben.

Figyelem! Legelőszerebb, ha mindenki levélben rendel és a pénzt nemzetközi postautalványon vagy bank útján küldi be.

mondok valamit.

— Megigérem.

— Ha tiszta lelkiismerettel akarok válaszolni a kérdésre,

azt kell felelnem, hogy nincs szándékomban polgármesterséget vállalni.

Türelmetlen felek szakították meg a beszélgetést. Lutai dr. mosolyogva mondja:

— Ne haragudjon, de nem bírom annyira megvárni a feleket. Az ügyvédnek valahogy olyanok kell lenni, mint egy jó papnak: hallgatnia kell arról, amit bizalmasan meggyónnak neki s mindig rendelkezésre kell állnia.

Az ügyvédi iroda ajtaja halkán becsukódott mögöttem.

Elnök Ur! Ne haragudjon, hogy megszegem az ígéreteket, de egy érdekes hír elhallgatását kívánni az újságírótól éppen annyi, mintha megtiltaná a méheknek, hogy hazaszállítsák a virágok édes nedűjét. S ilyenkor az ígéret megszegése nem oly megbocsáthatatlan merénylet a becsületkodex paragrafusai ellen...

Marosi Rudolf.

Karinthy a kávéházban.

A mnemotechnika csodája. — „Újságíró sohasem kér interjút, hanem csinál.“ — Miért nem fogadta el a Vigaszínház Lengyel Menyhérttel együtt írt darabját? — Hölgyeim és uraim!

Minden pesti írónak van egy kávéháza. Nem nevükről cégbejegyzett kávéházukról szólok a kifejezés százszázalékos értelmében, hanem arról, ahol a vitaasztaluk áll a délután csörömpölő uzsonnahangulatában, vagy ahol egy kerek márványasztal ötméteres körzetet kineveznek dolgozó szobának és nap-nap után itt az állandó lelőhelyük.

Sza bó Dezső például a Lánchid alagútjának csücskénél, a Philadelphia-kávéházban dörgi el napi lesajnalkozását a napi eseményekről. Karinthy Frigyes délelőtt 11 és 12 óra között a budai Hadik kávéházban rejtőzik el. A Horthy Miklós-ut egyik sarkán.

Ilyen időben elhagyatott a Hadik. Karinthy egészen egyedül ült a kávéházban. Jól választotta meg: úgy tér be ide, mint egy nyugodt dolgozószobába. Valamikor láttam róla egy karikatúrát: a feje ötletgéppé alakul át. Bizarr elképzelés: Karinthy úgy ült a márványasztal mellett, mint önmagának a karikatúrája. Dolgozott. Valami ideges vibrációval ugrott elő koponyája pillanatonként, ahogy leírt egy-egy sort. Háromszál papírlap feküdt előtte. Ezekre írt időnként versbeosztásban szavakat. Nem vers volt, vázlatos feljegyzések. Munkaelőkészület.

Megállok az asztalnál. Olyan közvetlenül néz rám, mint régi ismerősére. Hirtelen rámszól:

— Ne mutatkozzon be. Én magával már találkoztam valahol. Csak nagyon rövid ideig...

Kinéz az ablakon. Tágult szemmel kutat az emlékei között. Rendezi a gondolatrekeszeket. Egy szempillantás: villámgyorsan fordul felém:

— Erdély...

Szünet. Hosszabb szünet. Végiggondol a két év előtti erdélyi turnén. Egyszer már szólni akart. Aztán meggondolta. Vitakozott az emlékezetével. Majd ismét villámgyorsan csatant ki belőle:

— Arad... egy aradi lap szerkesztősége...

Nem is várt megerősítést. Biztos volt benne, hogy kitalálta.

— Memotechnika dolga — mondta, mint egy magyarázólag.

A pincér oda se jön felém. Tudja, hogy én magánügy vagyok. Karinthy magánügye. Minden rendelés nélkül.

Eltolja maga elől a papírszeletkéket:

— Tehát beszéljessünk egy kicsit... — szól.

— Igen, interjú ügyében jöttem... — felelem.

Szinte kipattan:

— Lásd, el akartam kerülni ezt a szót és formát: interjú. Elavult, kellemetlen szokás. Maga fiatal és higye meg, tanulni nem szégyen. Tanulja meg tehát, a jó újságíró ott kezdődik már ma, aki nem kérdez, csak beszélget, csak impressziókat gyűjt, s jegyzet nélkül elraktározza a lényegét. Fiatal franciák valósággal művészi tökélyre viszik manapság az interjú nélküli interjút. Amolyan csevegési ügyszerűen. És különben is, amint Shaw, kitűnő kollegám megjegyezte az interjúra vonatkozólag: „az interjúoló fizetést kap, miért írjam meg én helyette a cikket?...“ — olyannyira igaz és helyes, hogy interjút adni író és újságíróembernek maradáság, interjút szedni pedig teljesen újságírói mestermunka. Interjúról szó se essék, beszéljessünk!... Miről?... — a darabjáról... — vetem közbe. —

Lengyel Menyhérttel együtt írt darabjáról, amelyet, hírek szerint, a Vigaszínház nem fogadott el előadásra, s amelyről sokat beszéltek író- és lapkörökben.

— Nagyon nehéz erről nyilatkozni. Nem azért, mintha nagy képességet igényelne, hanem olyan értékes tapasztalatokat tettem ez ügyben, jobban mondva a kísérleti anyag még nincs befejezve. Újanc vagyok a darabírás és a darabomról való nyilatkozás terén s én nem engedem befolyásolni magam.

Egy szót vetek közbe:

— Reklám...

Bőlint és így folytatja:

— A drámaszerző és a dráma maga függnek bizonyos reklámérdekeltségektől. Ez kétségtelen. Én nem cáfolom meg a híreket, de nem erősítem az ellenkezőjét. Az mindenesetre magában véve érdekes, hogy milyen hatása van a sajtóban annak, ha egy darabot visszatartanak. Sokszor az ilyen kiröppentett hírtől sok minden függ, érdemes összegyűjteni a legendákat.

— Szóval, lehet trükk is?...

— Ha ismerné a darab tartalmát, valóban a trükk jelenlétét nem tarthatná kizártnak. Talán megsejti, hogy mire célzok, ha elárulom: szó van benne a drámairókról és a siker feltételeiről, tudva azt, hogy a feltételek között milyen szerepe van a trükknek. Csak annyit még: a darab címe: „Kezeket fell!“ és nyitva hagyom benne azt a kérdést, vajon a mellnek szegzett revolver életveszélyes fenyegetésnek, zsarolásnak számít-e a mai gazdasági versenyben, vagy pedig egy elmes trükknek, amivel biztosítjuk az áru kelendőségét...

Megkérdezem:

— Általában, hogyan írnak ketten egy darabot?

— Egy kedves, laikus polgártárs ugyan ezt azzal toldotta meg: „Ugy-e leír maga, Karinthy ur egy mondatot, aztán leír a Lengyel

Arad diszpolgárainak albuma eltűnt.

Két éve látták utoljára az értékes könyvet. Nagytakarítás a városházán. Arad régi polgárainak aranykönyve. A diszpolgárok névsora. Régi, nagy nevek ragyognak az aranykönyvben.

(Arad, március 30.) Husvét előtt lévén, az egész városban nagytakarítást rendeznek a buzgó háziasszonyok. Ez alól a városháza sem kivétel, ott is megkezdődött a takarítás, amelynek folyamán a polgármesteri hivatalban levő szekrény fiókjait is sorra vették. Ócska, elsárgult iratok kerültek felszínre és az akták között vaskos, dusan aranyozott könyv feküdt. Címclapján ez állott:

„Szabad Királyi Arad Városa Polgárainak Iktató Könyve 1834-ik Esztendei Augusztus 21-ikétől mint Installationalis naptól kezdve.“

És a címlap után kezdődik a város polgárainak felsorolása, akiket részint feleskedtek, részint megválasztottak. Ekkor még nem volt ugyanis divatban a diszpolgárság és a város vezetősége a magasabb állású kiváló embereket polgároknak nevezte ki, míg a tényleges polgárok felesküdték. A polgárok lajstromába felvett férfiak neve előtt még ez áll:

— Orczy Méltóságos Bárá Orczy Lőrincz Ur, Tettes Nemes Arad Vármegye Fő Ispánja s Szabad Királyi Arad Várossának Koordinációjában munkálódó Királyi Biztos, mint bős, fáradhatatlan munkássága, hathatós pártfogása s Közbenjárásaitál é Váross s Lakóssai Polgári ides Szabadságának Eszközölője, a hálaadó Tanács által é Váross legelső polgárijának eme könyvbe be iktatott 834-ik Eszt. Szeptember 19-ik S. K. 135-ik sz. a. költ végzésének folytában.

Közvetlenül ezután következik a polgárok névsora. Régi, nagyobbára feledésbe merült aradi emberek nevei térnek vissza az emlékezetbe, olyanoké, akik fáradhatatlan munkásságot fejtettek ki egy emberöltőn át, hogy kiemeljék Aradot a szürke, jelentéktelen kisvárosok sorából. Arad első öt polgáraként a következő neveket örökölték meg: Tökölly Sebbök Királyi tanácsos, Heim Domonkos Polgármester, Mihalovics Lázár Hittes Ügyvéd és Főbíró, Boros András executor

... is egyet és így felváltva dolgoznak?... Mindjárt úgy is dolgozhatnánk, hogy minden második gondolatunkat írniánk le, eszerint... Anyi azonban igaz a gondolat- és munkafelezésből, hogy a darab négy felvonásából úgy Lengyel, mint én 2—2 felvonást írtunk. Hogy melyik kettő az enyém, s melyik kettő Lengyelé, azt majd csak a premier napján fedjük fel...

— Előnyösebb az együttműködés?...

— Az együttműködésnek is meg vannak a maga hátrányai és előnyei. Általában azt mondják, hogy: több szem többet lát. Magam, mint műkedvelő fizikus hozzátenném ehhez azt a tudományos magyarázatot, hogy a sztereoskopikus látás, a plasztikus látás csak két szemmel lehetséges. Most képzeljük el, milyen plasztikusan lát és rajzol egy olyan ember, akinek... — négy szeme van...

Ezzel lezártuk a darab ügyét. Utána szóba került az erdélyi irodalom:

— Nem polemizálok: Ha Erdély külön ország, külön irodalommal — válaszolta — akkor legalább 20 év kell, hogy ehhez hozzá szokjak... Én az irodalom középpontját mindenestre Budapesten képzelem el és itt is érzem...

Valamelyik budai templomtoronyból déli harangszó halk szavát röppenti ide az enyhe tavaszi szél. Karinthy visszahuzza a papírszettekét. Utolsó jelképes feljegyzés. Lehet, hogy egész regényoldalak. Tizenkét óra. Készsülődik. Be az „Az Est“ szerkesztőségébe. Künn felugrik egy 19-re és fél egykor benn diktál a redakcióban. A Hölgyeim és uraim!... című rovatát mondja gépbe.

Künnről bekukkant a szöke napsugár és Karinthy bejelenti a közönségnek:

— Hölgyeim és uraim!... A maga felelőtlenségével itt a tavasz...

Salgó Pál.

és Edelsbacher Zsigmond Táblabíró.

A polgárok sorában más érdekes neveket is találunk, az Aradon akkoriban állomásozott császári csapatok tisztjeinek nevét s illy módon esett meg, hogy a város polgárai közé egy Schwarzenberg herceg neve is került. Rendes városi polgárok között látjuk még: Pleseci báró Berger tábornok és várparancsnok, Szilják János ezredes, Ehrenburgi Caballini Josef őrnagy, Vitéz Vitalisfalvi Vitalis Josef Don Miguel ezredbeli százados, gróf D'Orsay Maximilian, herceg Schwarzenberg főhadnagy, báró Marburg Fridrik főhadnagy. S közvetlenül utánuk szerepel Kövesy Ede bívész, felvétetett 1867-ben.

A polgárok lajstroma később, 1868-tól ugylátszik diszpolgársági könyvvé alakult át és ide vezették be a diszpolgárokat, egészen addig, míg a tanács határozatából külön diszpolgári albumot nem készítettek. A régi diszpolgárok sorában találjuk: Gróf Andrássy Gyula miniszterelnököt 1868. szeptember 16. Atzél Péter polgármestert 1869. Ráday Geleon gróf országgyűlési képviselő 1871, Csiky Gergely író 1881, Lakatos Ottó minorita bázilikonk 1881, Munkácsy Mihály aka-

Kerenszky: Ne csináljanak mártírt Trockijból

Erdekes beszélgetés az első orosz forradalom vezérével :: Mi a különbség fascista-diktatura és proletár-diktatura között :: Haláláig fog a bolsevizmus ellen harcolni.

(Az Aradi Közlöny párisi levelezőjétől.) Az első orosz forradalom vezére, Kerenszky Sándor a bolsevizmus uralomra jutása óta Párisban él és a demokratikus emigráció lapját, a „Dni“-t szerkeszti. — A demokratikus Oroszország volt miniszterelnöke, a cári uralom megdöntője, a napokban fogadta a sajtó néhány képviselőjét és érdekes kiállításokat tett az orosz bolsevizmus jövőjéről.

Az első kérdés arra vonatkozott, hogy Kerenszky miben látja a bolsevizmus erejét, mivel okolja meg azt, hogy a szovjetek már 10 év óta tartják magukat Oroszországban. Kerenszky erre a kérdésre így válaszolt:

— Nagyrészt pszichológiai okok. A hatalom érzése ez, mely az utolsó munkás lelkébe is be van oltva. Eymillió munkásból 400.000 vezetőszerpet játszik. Ez elegendő ahhoz, hogy elhitesse a többivel, hogy a munkásosztály a legkiváltságosabb. És ott, ahol olyan nagy a nyomor, még mindig a munkások élvezik a legnagyobb kedvezéseket. Azt tudja, hogy kenyérjegyeket osztanak ki mostan Oroszországban. Nos, a hivatalnokok a párt tagjai és a munkások részesülnek elsősorban ebben a kegyben. Tévednek, akik egységesnek látják a szovjet működését. A baloldali frakció a titkos szavazás visszaállítása mellett küzd. Azonfelül a titkos rendőrségi rendszer megszüntetését kívánja. Lassanként majd rájönnek arra, hogy a szociális élet dezorganizációja az ország teljes gazdasági megbénulásához fog vezetni.

— Miben látja Ön a lényeges különbséget a fascista-diktatura és a proletárdiktatura között?

— A fascizmus egy normális politikai önkény, mely nem érinti a gazdasági erőket. Ott az alapeszme: a nemzet. És a nemzeti érzés teremti meg az erőt! A bolsevizmus először minden organizáció felbontására törekszik és széjjelválasztja az erőket még az állam kebelén belül is.

— Hogy képzelem Ön az oroszországi események továbbfejlődését?

— Az egész rendszer változása fog elkövetkezni. Ez nem csupán hit és meggyőződés — de ez egy tudományos következés. Lesz Oroszországban elég életerő, hogy egy másik rendszert teremtsen. Evvel nem a cárizmus és a régi monarchisztikus rendszert értem — az nem jöhet vissza soha. De egy radikális

démiai festőművész 1882, Jókai Mór író 1893, József főherceg honvédségi főparancsnok 1893, Kossuth Lajos Magyarország volt kormányzója 1887, Wekerle Sándor miniszterelnök 1894, Dániel Ernő báró miniszter 1898, Salacz Gyula polgármester 1900, Fábrián László főispán 1900.

Ezzel véget is érnek a bejegyzések. A polgármesteri hivatalban kíváncsian forgatták az elsárgult lapokat, amelyeknek mindegyike külön fejezetet jelent Arad történelmében. Majd kegyelettel tették vissza tokjába a vaskos kötetet s elrendelték, hogy helyezze el méltóbb, jobb helyre. A mai Arad tisztelettel adózott a régi Arad nagyjai emlékének...

És ha már a diszpolgároknál tartottunk, teljessé akartam tenni a névsort és elkértem a diszpolgárok albumát, amelyben többek között Arad magyarságának ősz vezére, Barabás Béla is szerepel. Kérdezősködés, kutatás mindenfelé, felhányódnak a szekrényekben rejtő régi akták, a kulturpalota ősi emlékei, a könyvtárszobák vaskos kötetei, de a diszpolgárok albuma sehohsem található. Utoljára két évvel ezelőtt látták, azóta azonban senkisé is tud róla. Arad ezen régi relikviája nyomtalanul eltűnt. Az eltűnésről hamarosan Lutaí Cornel dr. elnök is tudomást szerzett és szigorúan elrendelte, tegyék tüvé az egész városházát, kutassanak fel mindent, de a diszpolgárok albumát kerítsék elő. És most folyik a szorgos kutatás a dusan aranyozott, szép album előkerítésére, amelyben városunk multjának dicsőséges fejezeteit jelentő nagy nevek sorakoznak fel... (—rost).

szociálista államot akarnak! Stalin nemcsak a jobb ellenzékkel küzd, de a baloldali pártban is mutatkoznak bomlások. A kommunizmus a gazdag parasztságot se türi, mint ahogy az egész eszme a tömeg nyomorára van alapítva.

— Minek tulajdonítja azt, hogy az európai nagyhatalmaknak nem sikerült egy bolsevistaellenes blokkot teremteni?

— Azért, mert abban a percben, amikor az egyik nagyhatalom Oroszország jelenlegi államrendszerének megszüntetése mellett foglalna állást — a másik azonnal ellene dolgozna. Például Németország érdeke a mostani rendszer maradását kívánja — ugy Anglia viszont a változást tartaná számára kedvezőnek. Vagy Lengyelország a bolsevizmust pártolja, mert Pilsudszky reméli, hogy evvel előbbre segíti Oroszország széjjelesését, a mely apróbb autonóm államok keletkezését vonná maga után és amelyből ügyes diplomáciai sakkhuzással Lengyelországnak is jutna egynéhány.

Egy most aktuális napikérdésről, Trockij száműzetéséről szeretném Kerenszky véleményét tudni, miután a minisztertanács határozata szerint még Franciaország se nyitja meg neki kapuit.

— Bár személyesen halálosan gyűlöljük egymást, szívemből kívánom, hogy Trockij ne legyen kénytelen Törökországban maradni. Lásza be, hogy az a társadalom, amely ellen ő szívósan küzdött, mégis befogadja őt. Ő volt a demokratikus eszmék legádázabb ellenfele és Stalinnal együtt harcolt a párt kebelében, hogy a „terror“ még szigorítsák. Adassék meg Trockijnak, hogy egyszerű emigrált legyen. Nem szükséges, hogy földönfutó vándor módján mártírkoronát kapjon.

— Miben látja Ön az életcéliját?

— Minden lehető megteenni, hogy a diktatura összeomlását előmozdítsam. Megte menteni egy új, szociális rezsimet, politikai diktatura nélkül. Ezt vallom mindhalálig.

GARDOS magántanfolyam

Budapest, Rákóczi-ut 57.

Előkészít a júniusi és szeptemberi érettségire, polgári és középiskolai összevont vizsgákra.

Ahol a „Közvélemény” szószólóit formálják.

Bepillantás a párisi Ujságíró Akadémiára. — Nemzetközi társaság hallgatja a nívós előadásokat. — Radics István fia ujságírónak készül.

„Lehet valakiből ujságíró, de az ujságíró mesterségre születni kell.”

(Páris, március hó 30.) Ez egy régi francia közmondás, melynek gyakorlati keresztvételére alakult vagy husz évvel ezelőtt az Ujságíró Akadémia Párisban, ahol ujságírókat csinálnak abból, aki arra született. Ezen intézményt kevesen ismerik, alig hallottak róla és ha igen, talán egy lenéző és elfogult akbiggyesztéssel egyszerűen „elintézik”. Pedig sok és értékes ujságíró került már ki a Rue de la Sorbonne ezen komoly épületéből. Híre pedig hamarabb eljutott a tengerentúli földrészekre, messzi tájak, idegen országok rónáiba, mint Középeurópába. Epen ezért talán érdekes lehet kinyitni ennek az iskolának ajtaját és néhány órára bevezetni oda a nagyközönséget.

A modern Babel.

Ha valaki először lép be a főiskolának a nagytermébe, valami enyhe szédület fogja el. Idegen fajok és népek fiataljai, leányai összeverődve — kicsit idegenes, furcsa kijelítéssel ugyan — de a francia társalgás közös platformján találkoznak. Egy sirlai épen egy haiti négernek fejti ki, mennyire fájdalmas nekik a francia megszállás és kívánják vissza a török fennhatóságot. — A kis csendes koreai egy francia kollégának magyarázza, hogy népe milyen szerencsétlen a japán elnyomatás alatt. — A kis vékony kínai leány apró kezeivel hadonászva, mesél évezredes művésztükről. — Egy anamita csendesen ül egy sarokban és titokzatos mosolyba kövült arccal lapozgat egy furcsa ákom-bákommal teleirt füzetben. — Egy belga és egy német ifju között majdnem közelharc fejlődik ki az „Anschluss” kérdése körül és véleményével beleszól egy erősen nacionalista érzelmű cseh. — Három román ur tárgyal egy sarokban a politika legújabb eseményeiről, — egy orosz és egy lengyel leány néhány közös háborus emléket idéznek fel, egy csoport francia pedig a napi zurnalisztikai témát beszéli meg és mutatják be egymásnak dolgozataikat.

Akik tanítanak.

Egészen különös, hogy ezen komoly, felnőtt emberek, milyen ambícióval készülnek az órákra. Mert egyben különbözik ez az akadémia — mely az „Ecole de Hautes Etudes Sociales” egyik szekciója — a főiskolák többi fakultásaitól. Ott többnyire most leérettségizett fiatalok, inkább szülői akarattal, mint a maguk rátermettsége által determinálva, hallgatják a különböző filozófiai, jogi, vagy orvosi fakultás előadásait.

Emitt pedig, akik idejönnek — bizonyos készütséggel, az intellektus oly magas fokán állanak, annyi rátermettséget, önbizalmat, tehetséget és érvényesülni akarást hoznak tudatosan önmagukkal, — hogy ez már magában is megadja az Akadémia magas nívóját. Az előadók pedig Páris legkiválóbb publicistáiból és egyetemi tanáraiból kerülnek ki. Az intézet vezetője M. Rolland, aki szociológiával és irodalommal foglalkozik. M. Seignobos, az európai híri történész, a jelenkor diplomáciai történelméről beszél. M. Scelle, a Népszövetség problémáinak alapos ismerője, erről tart előadást. De az előadó ujságírók felölelik az ujságírást legkülönbözőbb témáit. Így M. Zean Piot — ki az Oeuvre-ben írja vezércikkeit — erről beszél, míg M. Yvon Delbos, ki a Temps hasábjain fejti ki véleményét, a véleményesajtóról tartja ismertető előadásait. M. Chaurun a „A parlamenti sajtó” rejtelmeit fedi fel. M. Goblet a közgazdasági rovatról beszél. M. Romieu az irodalmi kritikát tárgyalja, de a sport, a színházi és a törvényszéki rovatnak is alapos ismerői beszélnek, mindegyik a maga szakmájáról. Az angol sajtó és az Egyesült-Államok ujságjárói is vannak konferánszok. — De mindezeneken a tagadhatatlanul érdekes előadásokon felül áll érték dolgában a gyakorlati zurnalisztika, melynek vezetője M. Raymond Blain, aki a „Petit Parisien” rédacteur

diplomatique-ja s évek óta a külpolitikai rovatot vezeti.

Az 6 órára készülnek legnagyobb izgalommal a hallgatók. Hallatlan intelligenciája, átfogó, szinte encyklopedikus tudása, magas etikai felfogása és pályája iránti rajongása, egy lelkes tanuló s bejáró külső érdeklődő csoportot termelt. És a 40 éves férfi — vagy az a „hivatásos ujságíró”, aki már dolgozik egy nagy francia lapnál — ép oly híven látogatja az előadásokat és igyekszik, hogy a beadott cikkkel, melyek hihetetlen pontossággal és szigorral lesznek elbírálva, jók legyenek, mint ahogy a fiatalabb generáció is ugyanazt ambicionálja.

Ezen cikkek pedig a gyakorlati átvitel a teoretikus előadásoknak. Mert vezércikkeltől kezdve, könyvkritikáig, sorba irni kell minden tárgyról, természetesen belekapcsolódva a napi eseményekbe és az aktuáltságba. De az ujságcsinálás technikai része is ismert földde lesz lassankint. Megismertetik a hallgatókat a szerkesztés módozataival, a különböző betiltípusokkal, hogy és mint dolgozzák fel a számszámra érkező sürgönyöket.

Akik ott tanulnak . . .

Igen, ujságírónak születni kell. De akiben készség van, az hihetetlen sokat nyerhet, tanulhat és örök életére fanatikusan megszereti a pályáját.

Ezt vallja dr. M. Nicolean, a néger, aki Haiti szigetéről jött ebbe a Babelbe, akinek saját lapja van és aki itten, mint mondja: „a pontot akarja az I betűre tenni”.

Ez a meggyőződése Stefan Radicsnak is. A meggyilkolt horvát parasztpárti vezér fia, ujságíró. Itt él Párisban és azt a doktrínát, amit apja oltott belé, most tovább adja, vallja, hirdeti és írja és innen küldi cikkeit, a Zágrábban megjelenő lapjának. Kis, köpcös alakjával szerényen húzódik meg egy hátsó padban, — fekete karszalag jelzi a gyászt, melyet meggyilkolt apjáért visel — fiatal arcának egy kis kecskeszakállal iparkodik valami exotikus jelleget kölcsönözni. Különböző szerényen él idekinn, fiatal feleségével és néhány hónapos gyermekével.

Rajongója M. Blain előadásainak Cristoforo Kasakoff bolgár író és közgazdász. Hét nyelvet beszélő, öt földrészt ismerő ember, aki Afrika sivatagjait ép úgy bejárta, mint Szibéria bányáit és aki Anglia és Németország közgazdaságait ép úgy tanulmányozta, mint Amerikát és Hoover elnökkel személyes összeköttetésben van.

A kis kínai leány, Anu-Lu egy sanghaji lapnak a tudósítója, de lelkiismeretesen készíti az iskolai cikkeit is. A portugál Negro szerkesztő és politikai menekült, aki csendben készíti elő néhány trászával a havonként változó forradalmak egyikét és aki arra számít, hogy az iskola padját a közeljövőben a miniszteri bársonyszékkel cseréli fel. A ferdeszemű M. Se u, a koreai kisebbségekről ír, nemcsak hazájába, de a „Cru de Peuple” hasábjain is lángoló cikkeket és aki az „Interrace”, a különböző népiajok baráti egyesüléséért harcol. Itt van a szőke finn asszony, Irja Spira, aki a legnagyobb finn lapnak a tudósítója és M. Nedzani, a letton publicista.

Ujságírók, mert annak születtek. De tanulni jönnek, mert jó ujságírók akarnak lenni. És ha a latin sajtó sémája szerint tanulnak is itten, a technika kérdésein felül magukba szívják azt a nagy lelkesedést, a hivatás, az elhivatottság szent meggyőződését, lángoló

Hölgyeim!

A budapesti nemzetközi vásár alkalmából rendkívül jutányosan szerezhettek be elegáns párisi női kalap szükségletüket.

Sikné **MARER EMMA** női kalap-üzletében,

Budapest, IV., Kristóf-tér 6.

Saját érdekükben tekintsek meg vélekedés szerű női kalap legújabb modelljeimet.

szeretetét, a fanatizmusig fokozva, ez párosulva egyéni intellektussal, igazi, vérbeli és hivatásuk magaslatán álló ujságírókká formálja őket.

Mann Ilonka.

Eltűnt a régi husvétok vidámsága Aradról.

Legendává lett a piros tojás, a szentelt sonka meg a kalács. — Hogyan ünnepelték meg a husvétot a régi Aradon?

(Arad, március 30.) Ma a kereszténység legmagasztosabb ünnepét üljük: a Megváltó feltámasztásának emlékét, amikor a borongós tél zord fagyának olvadásakor az első mosolygó, verőfényes nap szórja reánk éltető sugarait. Már a régi pogányok is a tavasz eljöttével, a ködös mostoha tél bucsuzásakor áldozatokat hoztak a felső hatalomnak a virágok fakadásáért. Jézus vallásának elterjedése után az ősök hagyományai feledésbe merültek, de a régi ünnepi szokásokat az üdvözítő egyház sem tüntette el.

Ami azonban az egyháznak nem sikerült, sikerült annak a bizonyos átalakulási folyamatnak, amely a nagy világháború befejezése után annyit mindent felforgatott, megváltoztatott és a poezist is, amit a husvét magával hozott, megnyirbált.

Ennek az átalakulási folyamatnak következményeképpen a közélet Aradon is gyökeresen átalakult és ezzel kapcsolatban a régi aradi husvét szokások és mulatozások is eltűntek.

A régi Arad az ünnep előnapját és első napját az ájtatosságnak szentelte. Ünnepi ruhába öltözöttön zarándokoltak az emberek a templomokba, ahol a Megváltó síriát virágok és mécsesek ezrei vették körül. De gondoskodtak a már előre elkészített sonkáknak, báránysülteknek, kalácsoknak, pirostojásoknak, tormának és sónak beszenteléséről is. Az ünnep második napján azután megélték a városllget, a nagyerdő, a tavasz virágaitól és madaraitól ellepett hegyaljai kiránduló helyek. Nemcsak ezeken a kiránduló helyeken töltött meg minden zugot a vidám tréfálkozó zsival és pohárcsengés, hanem a szívélyes vendéglátó családok házaiban is, ahol mindenütt szentelt sonkával, sülttel, kalácsal, pirostojásokkal és nemes nedűvel megrakott asztalok várták a vendégeket. Mindenfelé kedélyes vidámsággal folyt a mulatozás, míg csak a lenyugvó nap be nem aranyozta sugaraival a láthatárt.

Most, hogy a múlt képzeletében felém mosolyog, a feléledt tavasz bűbáját ünneplőket látom, akik nem törődve a világ gondjaival, kedélyes vidámsággal mulattak. Nem is sejtve a jövő bajokat, a ránk nehezedeő nagy drágaságot, az anyagi gondok iszonyu terhét, amelynek sulya alatt nemcsak a nyelvünkön és szívünkön futkározó tréfa és kedély tűnt el, hanem a szentelt sonkával, kalácsal és a pirostojással megrakott asztalok is. Mert manapság a sonka a kalács fénytűzését csak nagyon kevesen engedhetik meg maguknak. A legtöbb család háztartási deficitel küzködik, a régi ünnepi mulatozások helyett a templomban keresnek az élet küzdelmeiben elfáradt lelküknek enyhülést az emberek. Az orgona emelkedett hangjaiban olyan jól esik a fáradt kedélynek megpihenni, elmerengni és felemelkedni egy magasztos érzelem szárnyain oda, ahonnan vigaszt remél az ember fia.

Csiky Károly.

Ingyen hangszer

16évjúgyék minden komoly érdeklődőnek

MEINEL és HEROLD

hangszeregyára
BUDAPEST, R 12.
Üllői ut 19.

20.000 elismerő levél!

G ári árák!

AZ ARADI GOLGOTA AKTÁI ÉS DOKUMENTUMAI.

Az aradi vértanúk pörének, elítélésének és kivégzésének hiteles története.

— A bécsi Kriegsarchiv eddig ismeretlen okmányai alapján. —

Az aradi tragédia előzményei.

Nyolcvan éve idestova annak, hogy Aradon lezajlott az 1848—49.-i szabadságharc utolsó felvonása. A nagy fellángolás tragikus befejezése, a szabadságharc vezéreinek aradi martiriuma a vértanúk városává avatta Aradot. Az évek során a legendaképzés erejének segítségével kialakult ennek a tragikus harmadik felvonásnak története, úgy ahogy azt mindnyájan tudni véltük eddig. Tizenhárom aradi vértanú emlékét gyászoltuk október 6-án, pontosnak látszó leírások ékelődtek bele a köztudatba az aradi dráma egyes mozzanatairól, de most lehullott a titok fátyola és új, igaz világitásba kerül a szomorú emlékű esemény.

Hogy mikép történt tulajdonképpen és hitelesen az aradi vértanúk kivégzése, hogy mikép folyt le ténylegesen az aradi tragédia, az eddig titok volt. A bécsi Kriegsarchiv, a bécsi hadilevéltár titka. Hét lakat alatt őrizték ott azokat az okmányokat, amik az aradi vértanúk kivégzésére vonatkoztak. Amíg a Habsburg-dinasztia uralmon volt, nem jutlatott senki sem a féltve őrzött titkok közelébe, de most, hogy változtak az idők, lekerültek a pecsétek a Kriegsarchiv dokumentumairól is.

Az Aradi Közlöny nemrégiben nagyobb cikkben számolt be arról, hogy a 8 Órai Ujság cikksorozatát közöl az aradi golgota aktáiról és dokumentumairól, amik teljes meztelenségben állítják a nyilvánosság elé az osztrák zsoldosok megszemélyesítőjének: Haynau tábornoknak aradi vérengzését. Ezek az új adatok, amik — mint azt már megírtuk — azt is bizonyítják többek között, hogy Aradnak nem 13, hanem 17 vértanúja volt ama gyászos évben, ma már természetesen csak történelmi értékkel bírnak. De viszont minden vonatkozásban aradiak és így bizonyos, hogy Aradon tarthatnak a legnagyobb érdeklődésre számot. Mint egy realiztikusan megrendezett film: elevenedik fel 80 év kódéből új színekben és képekben a nagy tragédia, a bécsi hadilevéltár eddig ismeretlen adatai és okmányai nyomán. Az Aradi Közlöny engedélyt kapott a 8 Órai Ujság-tól arra, hogy a szenzációs cikksorozat fontosabb és érdekesebb részeit közölje. Ezúttal meg is kezük az aradi golgota aktáinak és dokumentumainak nyilvánosságra hozását, amivel szinte új történelmet adunk az olvasó kezébe.

Hatodszor: A polgári közigazgatás egyéb folyó ügyeit az egyes miniszteriumok élére kirendelendő hivatalnokok fogják vezetni a törvények rendelkezése szerint.

Mihelyt az öszmonarchia vezetésének egysége és a közös érdek maradandó módon helyreállott, minden nemzetiségnek hasonló jogai biztosítottak mindenkorra és ezen az alapon a koronánk alatt egyesített országok és népek kölcsönös viszonya rendeztetett, meg fogja tenni valamennyi rész képviselőinek bevonásával, hogy a törvényes állapotot visszaállítsuk.

Kiadatott Schönbrunnban, 1848. október 3-án.

Ferdinand s. k.

Récsey Ádám s. k.
miniszterelnök.

Ezzel a proklamációval az osztrák császári uralom visszatért az öszmonarchia eszméjére és eltörölte a nehezen kiküzdött magyar alkotmányt. A magyar nemzet és uralkodója elszakadtak egymástól.

A hadsereg egyes részei csak későn, talán hetek múlva jutottak tudomására ennek a rendelkezésnek, de már valamennyien oly helyzetben voltak, hogy többé már el nem hagyhatták helyüket. A magyar kormány ezt a kiáltványt nem ismerete el és kétségbeesett küzdelmet kezdett az előnyomuló osztrák seregekkel és a hirtelen öszszevonott, csak futólagosan kiképzett, hiányosan felszerelt és felfegyverzett hadsereg mégis oly csodákat művelt, hogy az osztrák uralom végül is kénytelen volt az oroszok segítségét igénybe venni.

Ezzel a tulerővel kellett megküzdeniük most már a magyar csapatoknak. A maroknyi kis hadsereg a minden irányból előnyomuló ellenséggel szemben megkísérelte ugyan itt-ott az ellentállást, de végül minden irányból fenyegettetvén, Arad felé visszavonult.

Már Losoncnál felszólították az oroszok a magyar seregeket a fegyverletételre és igen kedvező feltételeket helyeztek kilátásba, így főleg a tisztokra vonatkozólag azt, hogy átveszik őket az orosz hadsereg szolgálatába. Sajnos, akkor még a tisztikar nagyrésze nem látta tisztán a helyzetet és a megtartott haditanácson a fegyverletétel ellen döntöttek. De néhány hét múlva már minden kétséget kizárólag látható lett, hogy minden ellentállás hiábavaló: a tulerővel szemben a kifáradt maroknyi honvédsereg már küzdeni nem tud.

Ezért Görgey Aradon elhatározta, hogy a fegyvert az oroszok kezébe leteszi. Remélte ugyan, hogy a hozzácsatlakozott tábornokok, hogy

Görgey elhatározza a fegyverletételt.

A vég kezdete. Görgey Artur eddig ismeretlen levele, amit Rüdigerhez intézett a fegyverletelés ügyében. Görgey levele az Aradot védő Damjanichhoz.

Az 1848.-i márciusi események után, az első meglepetésből felocsudott udvari kamarilla csakhamar rávette az uralkodót, hogy a szentesített törvényeket másítsa meg. Ennek következménye lett az aradi 13-nak a perében, a mint alapanyag oly gyakran említett október 3.-i királyi manifestum.

A hadbírói eljárásnak alapja az volt, hogy a vádlottak a manifestum után is megmaradtak a magyar kormány szolgálatában. A Nemzeti Múzeumban őrzik ennek a manifestumnak az eredeti példányát. Szó szerinti szövegében így hangzik ez a kiáltvány:

Mi első Ferdinánd,

Ausztria alkotmányos császára,

Magyarország és Csehországnak néven ötödik királya, Lombardia, Venecia, Dalmácia, Horvátország, Szlavónia, Galiczia, Lodóméria királya, Ausztria főhercege, Lotharingia, Salzburg, Stájerország, Karintia, Krajna, Alsó- és Felső-Szilázia hercege, Erdély nagyfejedelem, Morvaország örgrófia és Habsburg és Tirolnak hercegi rangra emelt grófia, stb., stb.

Magyarországnak és Erdély nagyfejedelemségének, valamint kapcsolt országainak birodalmi bárói, egyházi és világi nagyjai, főurak és képviselőinek, kiket mi Pestre országgyűlésre hívtunk egybe, üdvözlétünk és jóindulatunk. Nagy bánatunkra és megbotránkozásunkra a képviselőházunk Kossuth Lajos és társai által törvénytelenül ragadtatta magát, sőt több törvénytelen határozatot királyi akaratunk ellenére végrehajtott, végül pedig a béke helyreállítására kiküldött királyi biztosunknak, gróf Lamberg Ferencnek kiküldése ellen állást foglaltván, mielőtt az a meghatalmazását bemutathatta volna, szept. 2-án oly határozatot hoztak, amelyek következményeként királyi biztosunk egy vad tömeg előtt nyílt utcán megtámadtatván, kegyetlen módon megölték. Ezen körülmények folytán királyi kötelességünknek tartjuk törvényeink biztonsága és a nyugalom helyreállítása végett alábbi rendelkezéseket megtenni és azok végrehajtását elrendelni.

Először: Az országgyűlést feloszlatjuk oly módon, hogy eme jelen legfelsőbb kéziratunk kihirdetése után az azonnal üléssel bezárni köteles.

Másodszor: Valamennyi általunk nem szentesített határozatát jelenlegi országgyűlésnek törvénytelennek és nemlétezőnek nyilvánítjuk.

Harmadszor: Horvát-Szlavon és dalmát bánoknak, Báró Jellachich József altábornagynak alárendeljük a Magyarországon és társországai területén, valamint Erdélyben levő valamennyi csapatunkat és fegyveres erőnket, bármily szervezethez tartozzanak is, akár nemzetiség, vagy önkéntes alakulások azok.

Negyedszer: Mindaddig, amíg Magyarországon a megzavart béke helyreáll, Magyarországot a hadi-törvényeknek vetjük alá, ennek folytán minden mezővel, várossal, vagy kerülettel gyűlekezünk beállítunk.

Ötödször: Különösen meghagyjuk királyi biztosunknak, hogy örökösök előtt, hogy gróf Lamberg Ferenc királyi biztosunk gyilkosai, e gyaláztos tett okozói és résztvevői a törvények teljes szigorával vegyék el büntetésüket.

Lippafüred gyógyfürdő:

ma az ország első gyógyintézményei közé tartozik.

Aranyérem és diplomával kitüntetve.

Rádiumaktivitású szénsavas kénes és vasas ásványforrásokai felülmúlják gyógyhatásában a legdrágább külföldi hasonló fürdőket is, különösen: szivbaj, érelmeszesedés, női nemi szervek, lobos bántalmaknál, a méh és a petefészek lobosodása a rendetlen és túlbő vérzéseknél, idegesség (neurasthenia), gyomor- és bélkatarrus, rheuma, vese- és hólyagbántalmaknál, vérszegény nők és gyermekeknek igazi áldás.

Május és június hónapokban napi penzió 175-220 L.

az orosz főhadiszállás őket nem fogja kiszolgáltatni, főleg a Losoncán átvett első ajánlat alapján. Görgey Ó-Aradról augusztus 11-én este 9-kor hosszú levelet írt az orosz hadak főparancsnokának. Ennek a levélnek eredetije nincs meg, de teljes szövege ismeretes onnan, hogy azt Görgey sajátkezűleg másolatba vette és másik levelet írt e másolat hátára az Aradot védelmező Damjanich-hoz. A levél — amely eddig soha közölve nem volt — következőleg hangzik:

Rüdiger orosz tábornokhoz.

Tábornok Ur!

Őn biztosan ismeri hazám szomorú történetét. Ezért nem akarom Önt terhelni annak fárasztó ismétlésével, hogy az események kellemetlen összejátszása hogyan kergetett minket bele egy kétségbeesett harcba, melyet előbb törvényes szabadságunkért, később pedig egzisztenciánkért kellett megvívniunk.

Nemzetemnek a jobbik és állítani merem, legnagyobb része nem kereste könnyelműen a harcot, de igen sok becsületes ember segítségével, akik nem is voltak a nemzet tagjai és viszonyaik sodorták mellé hozzánk, becsülettel, állhatatosan és győzelmesen vívta meg. De az európai viszonyoknak engedve, Ő Felső, Oroszország cárja szövetséget kötött Ausztriával, hogy minket legyőzzön és lehetetlenné tegye a magyar alkotmányért vívandó további harcunkat.

Ez bekövetkezett.

Igen sok valódi hazafi ezt előre látta és figyelmeztette is a kormányt. E napok története majd jól fogja egyszer deríteni, hogy mi indította Magyarországot ideiglenes kormányának nagyrészt arra, hogy elzárkózzanak ezen óvó hangok elől.

Az ideiglenes kormány már nem létezik.

Gyengéknek mutatkoztak a legnagyobb veszély percekben. Én, a tettak embere, fölkamertem azt, hogy egy további vérontás már hiábavaló és Magyarországra csak nagyobb szerencsétlenséget hozhat. Én ezt már az oroszoknak a közbelépése alkalmával kezdetben fölkamertem. Ezért és a mai napon az ideiglenes kormányt fölszámoltam a föltétlen lemondásra, mivel további működése már Magyarország jövőjét és sorsát napról-napra borúsabbá és szánálatraméltóbbá tehetné. Az ideiglenes kormány maga is belátta ezt, önként leköszönt és a legelőbb hatalmát kezelmbe tette le.

E körülményt én arra használtam föl, hogy legjobb meggyőződésemet követve, az embervérontást megszüntessem, hogy azokat a polgártársaimat, akiknek érdekeit is védeni már győnge vagyok, legalább a háború nyomorúságaitól kíméljem meg az által, hogy leteszem a fegyvert abban a reményben, hogy ezáltal talán az én kezdeményezésemet a különböző helyeken levő egyéb csapatok is követni fogják, fölszámolva azt, hogy a jelen viszonyok között ez a legjobb, amit Magyarország érdekében tehetnek.

Bizalommal viseltetem Ő Felső az orosz cár sokat emlegetett nagyjelkéségében, különösen abban az irányban, hogy igen sok derék bajtársam, kik ezelőtt az osztrák hadsereg tisztjei voltak és a szerencsétlen viszonyok folytán Ausztriával szemben harcolni kényszerültek, ne legyenek egy bizonytalan szomorú sorsuk kitéve és Magyarországnak sokat szenvedett népe az önök igazságérzetében bízva, kéri, ne legyen odadobva ellenségek vak bosszúvágyának.

E leveletemet Önöz címezem, Tábornok Ur, aki első tanujelét adta a megbecsülésnek, amivel a mi bizalmunkat megnyerte.

Ha Őn a használatos további vérontásnak szüntetését óhajtja szakítani, siessen melőbb a mi fegyverletételünk szomorú aktusát elfogadni. Képletem, hogy én a fegyvereket az oroszok cárja előtt teszem le, mert ünnepélyesen kijelentem, hogy inkább az egész hadtestemmel belemegyek a legkétségbeesettebb harcba is, semhogy a fegyvereket osztrák csapatok előtt tennem le.

Én holnap, augusztus 12-én Világosra menetelek, holnapután, 13-án Borosjenőre és 14-én Béltre. Ezt Önnel azon okból tudatom, hogy Ön haderejével az osztrákok és én közém térközve, tőlük minket elválasszon.

Ha ez a hadmozdulás nem sikerülne és az osztrákok engem nyomom követnének, úgy azokat föltétlenül megtámadom, visszaverem és Nagyvárad felé fogok vonulni. Itt fogok igyekezni az orosz hadsereget elérni és azok előtt a fegyvert letenni, mert csapataim el vannak arra határozva, hogy ezt csak az oroszok előtt teszik meg.

Várom legrövidebb időn belül a választát és

levelem határtalan nagyrabecsülésem kifejezése mellett zárom

Ó-Arad, 1849. augusztus 11-én, 9 óra este.

Görgey Artur.

Rüdiger orosz tábornokhoz intézett levelét Görgey másolatba vette és e másolatra az Aradon maradt Damjanichnak a következő levelet intézte:

Kedves Damjanich!

Tulajdoni iratomat Rüdiger orosz tábornoknak több törzstisztem és tábornokom jóváhagyása alapján küldtem el. Láthatod belőle a hadsereg elhatározását és annak hadműveleti következményeit. Irjál nekem holnap Világosra, vagy küldj iratot arról, hogy mit szándékozol tenni a várral, hogy én egyetértésben veled tehessem meg az egyezkedésemet az orosz sereg parancsnokával.

A történelem, a nemzet, a hadsereg, sőt talán legjobb barátaim is átkozni fognak engem, erről meg vagyok győződve, annak dacára meg vagyok

arról is győződve, hogy én mint valódi hazafi, minden más módon a hazát teljes pusztulásba döntőnem, míg így talán megmenthetem a teljes megsemmisüléstől. Az eredmény talán igazolni fogja meggyőződésemet.

Isten legyen velünk!

Öszinte bajtársad

Görgey Artur s. k.

Ezután a magyar hadseregnek Görgey parancsnoksága alatt álló része Világosig vonult és ott az oroszok előtt letette a fegyvert.

Az aradi vár Damjanich parancsnoksága alatt még ellentállott. A Desseffy- és Lázárhadtettek délen Lugos mellett az osztrákok előtt kapituláltak. Vécsey azonban átvágyva magát, Nagyváradig jutott, hol az orosz főhadisereg előtt Paskievic herceg kezébe tette le a fegyvert.

Magyar kézen már csak Arad, Pétervárad és Komárom maradt.

(Folytatjuk.)

Ha Miss Európa lennék!...

Körinterjú az aradi korzón. — Arad szép leányai nyilatkoznak a Miss Európa-választásról.

(Arad, március 30.) Az első igazán meleg tavaszi napsugár Arad majdnem valamennyi szép asszonyát és leányát kicsalta a déli korzóra. Kivonultak már a legújabb tavaszi modellek, suhogó selyem tolették, mellettük azonban még mint a tél visszamaradt emlékei, fel-fel tűnnek az értékes bundák is. Ilyenkor a legérdekesebb a korzó; még nem alakult ki egységes karaktere. Ott állottam a cukrászda hatalmas tükörlakka előtt és elnézegettem a korzózók végelethetetlen tömegét. Azt a sok szép leányt látva, jutott hirtelen eszembe, hogy ma a Miss-választások idején, amikor a Missok annyira divatba jöttek megkérdezzem Arad szép leányait, mi a véleményük ezekről a választásokról és mit csináltak volna akkor, ha őket választották volna meg Miss Európának? Elhatározásomat tett követte és néhány perc múlva már Arad egyik legszebb leányával,

Hönigesz Cicával

beszélgettem. Váratlanul érte kérdésem, először szabadkozni próbált, amikor azonban látta, hogy hiába minden, nyilatkozni kell, a következőket mondotta:

— Nagyon kedves, herceg dolognak tartom, hogy nemzetközi szépségversenyeket rendeznek. Ami Miss Európát illeti, megmondom őszintén, nem az én zsánerem, az arcképekből ítélve, én inkább Miss Lengyelország mellett szavaztam volna.

— Hogy Aradon miért nem vettem részt a választáson? Eszembe sem jutott, hogy elmenjek, de különben sem éreztem magam olyan szépségnek, hogy a győzelem reményével vehettem volna fel a küzdelmet. Miss Aradnak csak a fényképét láttam, nekem nagyon tetszik.

— Mit csinált volna, — tettem föl ezután a kérdést — ha mégis magát választották volna meg Miss Európának?

— Nem tudtam volna semmit sem csinálni a boldogságtól — válaszolta és ezzel az interjú már véget is ért. Már bucsuztam is, mert a Veliciu-lányokat láttam közeledni. Aig tettem el egy perc és már velük sétáltam. Először

Veliciu Zoie

véleményét kértem ki.

— Nem mentem el a Miss Arad választásra, mert az egészet nagyon furcsának találtam. Az pedig egyenesen elképzelhetetlennek tűnik fel előttem, hogy mit csináltam volna akkor, ha én lettem volna Miss Európa. Hogy örültem volna, hogy nagyon boldog lettem volna, az biztos, de kérem, mutasson nekem egy nőt, aki nem örülne ennek.

Nagyon igaza van. Kétféle nő van: az egyik bevallja, a másik tagadja, de mindket-

tőnek alaptermészete a hiúság. Mindenki szép akar lenni és szépségének sikere mindenkit boldoggá tesz.

Veliciu Stella

majdnem szóról-szóra ugyanazt mondotta, mint Veliciu Zoie.

— Még sohasem foglalkoztam azzal a gondolattal, hogy mit csináltam volna Simon Böske helyében. Egy biztos, nagyon örültem volna és büszkén viselném a Miss Európa címet. Mindenesetre nagyszerű lett volna Páris után Nizzában és az egész Riviérán üdülni és milyen jó lenne most várnai, hogy mikor indul el a hajó Amerika felé — Galvestonba.

Érdekes beszélgetést folytattam

Kotzander Liesével

aki a következőket jelentette ki:

— Nagyon szép dolog ez a Miss-választás, de én azt hiszem, hogy azt a sok milliót, amit erre elköltöttek, sokkal okosabban fel lehetett volna használni. Akkor, amikor olyan nagy volt a hideg, amikor ezren és ezren dide-regtek fűtetlen szobában, ezt a rengeteg pénzt talán helyesebb lett volna odaadni a szegényeknek, hogy fűt vehessenek. Hogy Simon Böske lett Miss Európa, annak őszintén örülök, mint minden magyar s kernek.

— Mit szökött volna hozzá, — kérdeztem — ha Simon Böske helyett magát választották volna meg Európa szépségkirálynőjének?

— Engem nem választottak volna meg, mert én semmi ilyen versenyen nem vettem soha részt és nem is vennék részt a jövőben sem.

Aszlán Baba

volt a következő, akinek véleményét kikértem korzózás közben.

— Nagy érdeklődéssel olvastam az újságokban — mondotta — mindent, amit ezekkel a választásokkal kapcsolatban írtak, de soha egy percig sem jutott eszembe, hogy én is részt vegyek. A Miss Arad választásra nem mentem el és látja megtartották nélkülem is. Másról szívesen olvasok, de a magam személyét nem szeretem kapcsolatba hozni ilyen dolgokkal és nem szeretem, ha rólam írják, vagy velem foglalkoznak. Miss Európa épen ezért nem is lehettem volna.

— És ha mégis — szólottam közbe.

— Ha mégis? Örültem volna neki, mert alkalmam lett volna utazni, világot látni, már pedig ez minden vágyam. Utazni, utazni és még egyszer csak utazni.

Ezután

TATRA UDULO, HUVOSVOLGY. Budapest, 83-as végállomásnál

Legcsöb, legkellémesebb téli-nyári üdülőhely. Magas, erdei levegő, idegbe-erkek, ábbadózók, üdülésre szorulóknak részére elsőrendű. Háló, fogó és tejkurák, állandó orvosi felügyelet. 40 csinosan berendezett szoba és türdőszoza használható al. Radio.

Kitűnő magyar és diétás konyha. Figyelmes szállodalászo galas. Kérje kimerítő díjmentes prospektusunkat

Női kalapot

eredeti párisi modelleket azok után készült izléses kreációkat és shawl-különlegességeket

HellerFrigyes

Budapest, VII., Csányi-u. 12.

cégnél vásároljon, mert olcsó ár alá utliköltségét megtakarítja.

Finom, elegáns, olcsó.**Eisikovics Ella**

következett. Ő sokkal közlékenyebb volt, mint a többiek.

— Először is — mondotta — a világ legboldogabb teremtesének éreztem volna magam, ha én lettem volna Miss Európa. S hogy mit csináltam volna? Megmondom őszintén, kihasználtam volna a helyzetet, úgy erkölcsileg, mint anyagilag. Megnyugtatom, hogy tőlem nem vették volna vissza a Renault-autót, mint Simon Böske-től és nem okozott volna nekem gondot, hogy Budapesten milyen ruhába öltözzek. Boldog lettem volna, mert ünnepelem és utazhatom, világot láthatok, mert a legnagyobb boldogság utazni.

Alig bucsúztam el Eisikovics Ellától, már újabb aradi szép leány közeledett:

Brunner Kácsi

Vele hosszabb ideig tartott a beszélgetés.

— Nem tartom helyesnek az egészet. — szólt — felesleges az egész Miss-verseny, mert azt hiszem, hogy más problémái is vannak most a társadalomnak, amelyek sokkal égetőbbek, mint az, hogy ki legyen Miss Európa. Jobban érdekelné a világot például az, hogyan oldhatnák meg a munkanélküliség problémáját, ami miatt százezrek éheznek. De ha már megrendezték, hát törődjünk bele.

— Ami az aradi választást illeti, arról nem is tudtam, de ha tudtam volna róla, akkor sem vettem volna részt. Mit csináltam volna, ha Miss Európa lettem volna? Semmit, mert nem lehettem volna az, mint ahogy az aradi választásra nem mentem el, hasonlóképpen nem mentem volna el más választásra sem.

Joanovics Györgyi

Kijelentette, hogy igen helyes eszmének tartja ezeket a Miss-választásokat.

— Simon Böske egyik helyen szép a másikon csunya — minden esetre láttam már nála szebbet is. Azt kérde, hogy mit csináltam volna, ha engem választanak meg Miss Európának? Erre a választ el sem tudom képzelni, mert nem tartom magam olyan szépnek.

Kabdebó Imi

válasza nagyon rövid volt.

— Nem is gondoltam még erre — hangzott a válasz — és így nem is mondhatok semmit, hogy mit tettem volna, ha engem választottak volna meg Miss Európának. Ez különben sem történhetett volna meg, mert nincs olyan választás, amelyiken jelentkeztem volna.

A körinterjú ezzel véget is ért: Arad szép leányai közül többen nyilatkoztak és én is teljesítettem feladatomat: összegyűjtöttem nyilatkozataikat. **Ferenczy György.**

SPORT.

O A „Hakoah“ Sportegyesület tenniszszakosztálya tudatja az érdeklődőkkel, hogy Boros Béni-téri tennispályáit husvét vasárnapján megnyitja. Előjegyzéseket elfogad Székely Mihály, Szabadság-tér 20. Tennisdíj előre fizetendő.

Sportérmek, versenydíjak**ARKANZAS**

Budapest, IV., Váci-ucca 20.

Óriási választék. Olcsó árak.

Az összes szövetségek és egyesületek szállítója.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Apponyi Albert gróf — Maniu Gyuláról.

Három perces beszélgetés a nagy magyar államiérliuval. — „Maniuval sokszor voltunk ellenkező véleményen, de mégis tőle várom a magyar kisebbségi sors jobbrafordulását.“

(Az Aradi Közlöny Budapestre kiküldött munkatársától.)

A koronázó templom mögött a Verbőczy-ucca nagyon csendes uccája Budának. És a tizenhetes számú ház nagyon csendes háza az uccának. Finom méltóságú egyemeletes épület, impozáns komolysággal tekintő ablakszemekkel. A vaspántos nehéz kapu felett gipszbe öntött kilencágú korona hirdeti, hogy a ház előkelő lakója: gróf Apponyi Albert.

Livrés portás nyitja ki szempillantás alatt a kaput. Finom mozdulattal tálcára teszi a névjegyet, hogy bejelentsen. Előbb rápillant és elolvassa:

— Ujságíró? A héten kettőt már nem fogadott a Kegyelmes Ur! De talán Önnek szerencséje lesz, mert Erdélyből jött...

Keresztül megy a ház szűk udvarán és eltűnik egy hátsó épületrészben. Kuriózumkép előveszem az órát: 9 óra 12 perc. A portás megjelenik és átint az udvaron. Mosolyog:

— A kegyelmes ur fogadja... Kérjük, lehetőleg néhány perc alatt végezzen, a Kegyelmes Ur egy küldöttséget vár...

Lesegíti a kabátot rólam és kinyit egy függönyvel is védett ajtót. Kicsiny dolgozószoba. Gróf Apponyi Albert az íróasztalnál olvas. Amikor belépek, ismét elolvassa az előtte levő névjegyet és rántekint:

— Ez Ön? Szóval interjú... Foglaljon helyet... Kérem a kérdéseket...

— Kegyelmes Ur foglalkozott állandóan legbehatóbban az optáns-perrel. A legutóbbi genfi népszövetségi ülészakon nem szerepelt az optáns-ügy, a san-remói közvetlen tárgyalások eredményei pedig nem mutattak semmiféle pozitívumot... Mi a helyzet jelenleg az optáns-perben?... Vajon eredménnyel kecsegtető mederben halad az ügy?...

— Magában véve az a tény, hogy husvét után Bécsben ismét összeül a bizottság, bizonyítéka annak, hogy az ügy állandóan felszi-

nen van, sőt hitem szerint, már az az út, ahol a tárgyalások most folynak és husvét után Bécsben folytatódnak, méltán nevezhető a két nemzet közti közeledés útjának. A magam részéről teljesen bizonyosnak veszem, hogy létre fog jönni a békés megegyezés. Hogy milyen alapon? — Arról nem szólhatok...

— Mi a véleménye Kegyelmes Urnak a jelenlegi román kormányról?

— Maniu Gyula miniszterelnököt, a magyar parlament egykori tagját gyakori érintkezésen keresztül igen jól ismerem. Miniszterségem alatt sokszor voltunk ugyan ellenkező véleményen és sűrű volt közöttünk a nézeteltérés, mégis szeretném hinni, ámbar bizonyítékok nincsenek még rá, hogy Maniu rezsimjének egyik alkotó eleme lesz a magyar kisebbség sorsának jobbra fordítása.

— Lehetségesnek tartja Kegyelmes Uram a román-magyar kereskedelmi szerződés létrejöttét?

— Nem ismerem eme szerződés körül az eseményeket, de őszintén szólva, nem bízom benne, mert látom, hogy a kisantant gazdasági céljainak elérésére politikai pressziókat használnak föl. Mindaddig, amíg a meginduló tárgyalások nem gazdasági objektív módon épülnek fel, nem hiszek azok eredményességében.

Külről halk beszéd szivárog be és két kopogás hallik az ajtón. A várt bizottság megérkezett és az interjú ideje letelt.

A dolgozószoba előtt a folyosón fekete ruhás, ünnepi komolyságú delegáció. A Pázmány Péter-tudományegyetem díszdoktorátusát hozzák Apponyi kegyelmes urnak.

A portás felségíti a kabátomat és én kuriózumkép ismét megnézem az órát: 9 óra 15 perc... Három percig tartott három kérdésben az interjú...

Salgó Pál.

*Sohasem felejttem el...***Szondy páter, a külön anyakönyvvezető. — Házasságkötés defektusokkal. Derüs jelenet, amely szomorúan végződik.**

Arad régi városházának karakterisztikus alakja volt évek hosszú során át Szondy Béla állami anyakönyvvezető.

Egész életében rendkívül külön életet élt, a garszon emberek tipikus alakja volt. Jól táplált, pocakos alakjával, kis rövid lábaival és elválhatatlan parapléjával állandó derüt fakasztott. Kevés ember volt Aradon, aki olyan magas fokú intelligenciával bírt, mint az öreg anyakönyves, akit „Szondy páter“-nak hívtak általában. Mint öreg legényember háztartást nem vezetett s így állandóan vendéglőben kosztolt végigpróbálva az összes aradi vendéglőket. A leghosszabb ideig a nép szerű Nagy Lajbislánál étkezett, ahol formálisan leltári tárgy volt az öreg. Rendesen egy sarokban ült órákig egyedül, soha társasága nem volt. Már régen megebédelt, a szalvéta azonban még mindig a nyakába volt csavarva — csendesen idogálva a két deciket. Rendesen két poharat tett maga elé, megtöltötte borral és önmaga kocintgatott a poharakkal, mintha még valaki lett volna társaságában. A jámbor szóló-ivók közé tartozott. Rendkívüli képzettséggel, nagy olvasottsággal rendelkezett, állandóan az angol és francia újságokat böngészte, hat nyelvet beszélt tökéletesen. Hivatalnoki minőségében rendkívüli szolgálatkészség és udvariaság jellemezte minden ténykedését. A házasságkötések alkalmával, kivált ha jó hangulatban volt, szellemes és kedves frázisokkal traktálta az új párokat. Egy alkalommal jól beebédelt az öreg,

mert egy házasságkötésnél a gyomrával kellemetlen defektusa támadt. Épen egy nagy lakodalmas násznép jelent meg az anyakönyvi hivatalban, a fiatal házasulandók már felkészülten állottak „Szondy páter“ asztala előtt amidőn az öreg megjelent, feltette magára a nemzeti színű cingulust, majd a házasságkötéshez fogott:

— Kijelenti-e Ön K... Zoltán, hogy az itt megjelent Sz... Margittal házasságot köt?

— Igen! — válaszolt a vőlegény.

— Kijelenti-e Ön, Sz... Margit... de mondokáját nem tudta tovább folytatni, elsápadt, majd dadogni kezdett.

— Jaj... pardon hölgyeim és uraim... közbe felkapva egy csomó nyomtatványt, a cingulussal a vállán örült iramban kirohant a tereméből.

A násznép az első pillanatban megdöbbsen, a másik pillanatban, felismerve a papir szerepét, óriási kacajban tört ki. Jó negyed óra múlva az öreg anyakönyves megkönnyebbülten, derüs arccal lépett ismét a terembe, ahol a násznép még mindig a jelenet hatása alatt állott. Szondy páter ezután folytatta, majd befejezte a házasságkötési aktust és cikornyás beszédben üdvözölte az új párt.

Ez a derüs jelenet úgy látszik nem jó kabala volt az új pár családi életére, mert alig egy év múlva már el is váltak.

Lits Antal.

FÁTH HARISNYA és KEZTYÜ BUDAPEST, IV., Ferenciek tere 2.

Aradon is élnek Krisztust hívő zsidók.

Schwarz Gusztáv, Hans Heinz Ewers aradi barátja. — A múltomostól, akit Ewers nyárspolgárnak néz, Aradon excentrikus lény. — „Lehetetlen tudomást nem venni Krisztusról.”

A szekta tagjai nem mennek a nyilvánosság elé.

(Arad. március 31.) Most is azzal kezdődött a dolog, hogy az emberek elkezdtek sutogni. Először talán két ur hajolt egymás füléhez, aztán három asszony és ekkor már menthetetlen volt az eset. Akkor már biztosra lehetett venni, hogy legalább egy riport lesz belőle, ha nem több.

Hogy rövid legyen: arról szóltak egyre határozottabb formában ezek a „szállongó” hírek, hogy egy érdekes és különleges aradi fiatalember meg akarja alakítani Aradon a Krisztust hívő zsidók szektáját és ezzel kapcsolatban máris jelentős mozgalom indult meg ebben a Marospartii Párisiá válni akaró, de egyelőre nyugalmas városban. Arról is beszéltek, hogy mindez még semmi, mert ez az aradi ur, aki úgy melesleg beutazta a fél világot, igen jó barátságban él Hans Heinz Ewerssel a világhírű német íróval, a bizarral és borzalmassal. levelezik vele, dedikált fényképei vannak tőle és az Alraune mindenfelé ismert szerzője közönségekkel szokta neki elküldeni minden új könyvét, ahogy az megjelenik a könyvpiacra. Egy aradi ember, aki szektaalapító és ráadásul barátja Ewersnek? . . . Hát emellett mégse lehet csak úgy mirrix, dir nix elmenni.

H. H. Ewers aradi barátja . . .

Nem is mentem, Hanem, valamelyik borzongósan koratavaszi éjszakán leültem mellé. Az óra gunyosan mutatta, hogy elmúlt az ewersi éjféli, de egyébként nem volt jelen semmi kísérteties elem. Hans Heinz Ewers aradi barátja, több mint hazai udvariassággal fogott velem kezét, eltolta magától a német magazinokat és aztán hátradőlt a fotelben. A klub szalonjában arról zokogott a jazz, hogy „ne csaljuk egymás szívét.” szegény bakfisok boldogan menekültek a tánci pótgyönyörbe és ez nagyon jó volt keretnek.

Most aztán megpróbálom elmondani, hogy milyen is volt az az ur, aki ott ült mellettem a klub fotelben. Képzeli-e el kérem egy sovány, ideges fiatalembert úgy 30 felé. Göndörbe tartó fekete haj, Hosszúkás, mindenre reagáló finom rajzu arc és két nyugtalan, sokszor gunyosan, fölényesen villanó fekete szem. Vékony, élénk gesztusú kezek. Ez az amit láttam. Amit nem láttam, de tudtam vagy megtudtam, az viszont, hogy Hans Heinz Ewers aradi barátjának neve: Schwartz Gusztáv. Egyetlen gyermeke egy dúsgazdag aradi nagy kereskedő, a Schwartz Hermannnak, a Schwartz Simon és Flai cég egyik tulajdonosának. Végzett kereskedelmi akadémiát és eközben meg ezzel

kapcsolatban járt majdnem mindenütt. Lipcse, Berlin, Bécs, Páris, Hága, Róma, Kairó, Athén és más székesfővárosok. Ez utóbbit különben látni is lehet rajta. Egészen más, mint az itthoni feszező jamaeckópiák.

. . . és ahogy ő látja a Borzalmak könyvének íróját.

Arról érdeklődöm, hogy mikép ismerkedett meg a kintinó német íróval és hogyan koveredett jóbarátságba vele:

— Na jó — mondja szerényen — hát jóbarátságunk ezt nem lehet nevezni. Mondjuk inkább, hogy ismeretség. Igen, igen. Csak annyi és nem több. Ha jól emlékszem, hat évvel ezelőtt ismerkedtem meg vele. Kaptam egy ajánlólevelet egy lipcsei barátomtól, aki jól ismerte őt és beállítottam hozzá. Ott lakik Berlin legelőkelőbb negyedében, a Tiergarten-strasse 2. szám alatt. Képzeli-e el egy abszolút finoman stílusosan, talán kissé különleges berendezett lakást és ebben egy 187 centiméter magas, kisportolt, szőke urat monoklivál, akiről tudja az ember, hogy tul van az ötvenen, de viszont csak harmincnek látszik. Hát ez Hans Heinz Ewers. Semmi esetre sem olyan, mint amilyennek írásai nyomán elképzelné az ember. Lágy szívű, halkszavú ember. Helyesebben ő a Frank Braun. Ez a csaknem mindenütt szereplő regényalak voltaképpen ő saját maga. Vagyis az, ahogy ő saját magát látja. Ő az az író, ki a legtöbbet látott, mert beutazta már az egész ismert világot és ő az, akinek megbocsátható még az is, hogy túlságosan érdekes. Ma elismert világmárka. A legérdekesebb talán az ő stúdiója. Nagy terem, de benne talán 3 butoradarab. Egy íróasztal és ha jól emlékszem két szék. Furcsa ugye? . . . De viszont a falakon a legfantasztikusabb tárgyak, a yafagán-tól kezdve az általa leltő kigyó bőréig ott van ismeretlen világok egész exotikuma és minden amit ott láthat szoros összefüggésben van a monoklis szőke óriással, aki a háboru elején a német Informationsdienst vezetője volt Amerikában. Minden darab egy élményemlék és annyira hozzátartozik, hogy enélkül el se lehetne képzelni Ewerset.

— Még él az anyja is. De ő Düsseldorfban, ahová különben nagy fia is való. Meglátogattam otthonában. Nyolcvan éves matróna. És ragyogó szellemi frissességben ma is dolgozik. Egészen jó nevű műfordító. Hogy visszatérjek az Ewerssel való ismeretségre: az tény, hogy váltottunk néhány levelet. Egyszer mikor Hágában voltam, egy

szer innen is. Egész elvont irodalmi problémákról szóltak soraink. És az is tény, hogy az Alraune tőle kaptam dedikáltan. A többi aradi fantázia. Nem láttam már évek óta, de most ha kimegyek Berlinbe, megint felkeresem. Hát körülbelül ez az én esetem Hans Heinz Ewerssel.

Az aradi, Krisztust hívő zsidók mozgalma.

— És a másik? — kérdezem.

— Melyik?

— A Krisztust követő zsidók szektájának aradi megalapítása, aminek én volna a spiritus rectora? . . .

Hans Heinz Ewers aradi barátja elneveti magát, de aztán megint komolyá lesz. Mint mikor az ember olyasmiről beszél, ami nagyon jólett volna, ha úgy sikerül, ahogyan tervezve volt, de hát . . .

— Ezt tényleg meg akartam csinálni. Különösen mikor tudomást szereztem arról, hogy Pestem is megalakult. Ne higye, hogy ez új dolog. Lipcseben már 25 éve működik egy — nem szekta ugyan — szabályszerű zsidó kulturegyesület, amelynek az a célja, hogy Krisztust a zsidóság omelje arra a polcra, amit megérdemel a zsidóság történetében. Elvégre nem lehet tudomást nem venni róla. Ez az egyesület prófétának tiszteli Krisztust, amiben még nincs semmiféle vallási reform, ellentétben a pesti, most alakult szektával, amely istenségnek ismeri el a betlehemit. Előtte a lipcsei egyesület lebegett, amikor puhatólózni kezdtem abban az irányban, lehet-e ilyen egyesületet létrehozni Aradon. Annyit mondhatok, hogy az eszménok igen sok hive van itt is, vannak szószólói és propagátorai, de valahogy nem mernek még lépni a nyilvánosság elé. Lehet, hogy jogos is a tartózkodás. Kulturális dolgoknak nincs sok jövőjük Aradon. Itt egyetlen egyesületnek volna jövője. Az adókiivetést mérséklő szövetségnek.

— Na és ön?

— Én most a háttérben vagyok egyelőre ezen a téren.

Kis szünet áll be. A tánc, a csoszogás, rendületlenül folyik, noha már kettő felé jár. Schwartz Gusztáv maliciozus mosollyal nézi a megszokott képet. Aztán hirtelen hozzám fordul.

— Tudom, hogy sokat beszélnek rólam. De mondok magának valamit. Én ewersi szemmel nézve egy superspiész vagyok ugye csak természetesen, hogy akkor ezek — excentrikusnak tartanak? . . .

A színes tömegre mutatott, amely ritmusosaj hullámozott a parketten.

Frappáns volt. És benne volt minden. Még talán az is, hogy Hans Heinz Ewers aradi barátja naponta szorgalmasan dolgozik az üzletben és arra készül, hogy jó kereskedő legyen belőle. Jobb befejezést nem is kívánhattam volna ehhez a cikkhez.

Fóthy Ernő.

SIMON BÖSKÉ

LATHATO VASARNAPTOL AZ APOLLO ÉS URANIA

▲▲▲▲▲ Üszes előadásain. ▲▲▲▲▲

MISS EUROPA KÜLFOLDI DIADALUTJA ÉS HAZAERKEZÉSE MINDEN RÉSZLETE. Rendes olcsó helyárak.

Irodalom és művészet

* **Heti műsor.** Vasárnap d. u. 3-kor: **Eltörött a hegedűm** (operett, mérsékelt helyárakkal.) 6 óra-kor: **Templom egere** (vigjáték, új betanulásban, mérsékelt helyárakkal.) Este 9 órakor: **Csikágói hercegnő** (operett, A. bérlet.) Hétfő délután 3 óra-kor: **Az utolsó Veréb-lyány** (operett, mérsékelt helyárakkal.) 6 órakor: **Nem nőszülök** (vigjáték, új betanulásban, mérsékelt helyárakkal.) Este 9 óra-kor: **Párisi divat** (Király Ernő vendégfellépte, B. bérlet, rendes helyárakkal.) Kedd délután fél 4 órakor: **Csikágói hercegnő** (mérsékelt helyárakkal.) Este fél 9 órakor: **Csárdáskirálynő** (Király Ernő vendégfellépte, C. bérlet, rendes helyárakkal.) Szerda: **Nosztly-fiu esete Tóth Marival** (vigjáték, Király Ernő vendégfellépte, A. bérlet, rendes helyárakkal.) Csütörtök este: **Éghy Ghyssa táncestéje** (általános bérletszünet, premierhelyárakkal.) Péntek este: **Görlvászár** (Galletta Ferenc operettjének bemutatója, B. bérlet.)

* **Király Ernő** hétfőn kezdődő háromnapos vendégjátéka már most lázban tartja az aradi közönséget. A ragyogó bonviván legkiválóbb szerepeiben lép az aradi közönség elé. Mindegyik valóságos ünneppé avatja az estét. Első este a Párisi divat-ban, második este a Csárdáskirálynő-

ben, harmadik napon pedig a Nosztly-fiu esete Tóth Marival című vigjátékban vendégszerepel. Király Ernő bemutatni az aradi közönségnek nem kell. Az a széles skálájú művész, aki élményszerű alakításokat formál minden szerepéből és így teljesen jogos az a nagyszabású érdeklődés, amely már most megindult a Király-esték iránt.

Steinway & Sons Au xust Förster
világmárkás zongorák
egyesítő Rud. Meishammer, Carl Dörr, Original
Stügl, Ferdinand Karl stb. wient előrendő
gyártmányok gyári képviselője 6676

FAIX J. zongora-
termében

A r a d, Strada Consistorialui (volt Batthyány-utca) 25. szám.

* **Bethlen Margit grófnő** a „Szürke ruha” első próbáján a Vigszínházban. A Színházi Élet husvétli száma érdekes képeket és riportot hoz a miniszterelnök feleségének új szindarabjáról. Fedák Sári Rózsahegyi Kálmánról írt cikket. Karinth Frigyes megírta a Különös közjáték paródiáját. Egy józeifvárosi cukrászda Hollywoodban, Greta Garbo az első férjéről, első szerelméről beszél és elmondja, hogy miért utazott haza Svédországba, stb. Különösen gazlag és érdekes husvétli számában kezdi közölni a Színházi Élet Myriam Harry:

„A gyönyör szigete” című szenzációs regényét. Darabmelléklet a „Miss Amerika”, ezenkívül kortamelléklet, novellák, riportok, gyönyörű képek teszik gazdaggá a Színházi Élet husvétli számát, amelynek ára 40 lej. Negyedévi előfizetési díj 450 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VII., Erzsébet-kürt 29.

* **U. Éghy Ghyssa táncestje.** Éghy Ghyssát látjuk végre április 4-én, csütörtökön este táncolni az aradi színházban, új kosztümjeiben, amelyeket most hozott magával Bécsből. A táncművésznő szóló kompozícióján kívül a növendékcsoport is szerepel, amely megismétli a nyáron óriási sikerrel előadott Beethoven-koncertet. Molnár Erzsébet ül a zongoránál, a színházi zenekar kíséretével, amelyet Gellért Pál vezényel.

* **Husvétli orgonaiünnepély** Zsolt Zsuzsanna Rezső orgonaművész közreműködésével, a ref. templomban április 1-én, este 8 órakor.

* **Szép Galathea az Iparos-Otthonban.** Husvét másodnapján, hétfőn este kilenc órai kezdettel nagy ünnepi előadás lesz az aradi iparosok kulturális színházában. Színpad kerül: Suppó F. világhírű Szép Galathea. Az előadást Gabos Jenő dr. magas színvonalu prózusa fogja bevezetni. Az operett rendezése Buják Sándor dr. karnagy érdeme.

KEMÉNYNÉ GÁBOR SÁRI

női divatterme

Budapest, V. Sas-ucca 27. sz.

Tel. Aut. 147-40.

Eredeti párisi modellek

állandó kiállítás, Mérsékelt árak.

Aprilis elseje.

A bolondos legény berobogott a szerkesztőségbe és „hajmeresztő” híreket közölt velünk. — Senkit sem tudott becsapni, csak az ajtót.

(Arad, március 30.) A szerkesztő ur kiadta az orderét, hogy írjak egy bohókás, színes riportot április elsejéről. Lehetőleg ne legyen sablonos és újdonság varázsával hasson az olvasóra. Ez a parancs is beigazolta Nietzsche kollegánk tévedését, aki többek között azt állította, hogy könnyebb dolog nagyot parancsolni, mint nagyot tenni. A parancs olyan könnyed és egyszerű, mint egy levegőbe röpitett szappanbuborék, végrehajtása pedig vetekedik az örökmozgó problémájával. Eltekintve attól, hogy annakidején főtisztelendő Rabbi Akiba elvette minden új dolognak az aktualitását, de hogyan lehet újat írni az április elsejéről, amikor a lexikon szerint, ez egy ősi kelte szokás maradványa és bebizonyított tény, hogy a neandervölgyi ősapáink napisajtója sem feledkezett meg egyetlen április elsején sem arról, hogy valami bohókás dologgal kedveskedjék olvasótáborának. Azóta közel tizenöt millió esztendő telt el és legalább is ugyanennyi cikk jelent meg erről a napról, ami minden esztendőben annyi gondot okoz az újságíróknak. Persze ilyenkor „április bolondját” szokták jártni az emberekkel. Például, ha írnék most egy hatalmas cikket ilyen címmel: „A kormány elengedi az összes adóhátralékokat.” Vagy megírnám, hogy Bratianski Vintila és Maniu Gyula vérszerződést kötöttek, hogy az aradi végrehajtók sztrájkkal fenyegetőztek, ha ezennel is udvariáskodni kell bánniuk a közönséggel, hogy villamosítsák az aradi közúti forgalmat stb. Volna valaki, aki mindezeknek „felülne”? Még akkor sem hinnék el, ha csupa igazság volna.

Amint így töprengem magamban, hirtelen kitárul a szerkesztőség ajtaja és mint vadul száguldó vihar, berobog rajta egy nagyon furcsa figura. Nem volt kalap a fején. Vöröses színű haja kuszáltan lógott homlokára, sovány testét kockás sport-ruha takarta, jobb lábára kissé bicogva előrejött, zöldes szürke szemét idegesen forgatta, esernyőjét, amelyet eddig a hóra alatt tartott, meglobálta a levegőben és rekedtes hangon kiáltott:

— Végre itt vagyok...

Udvariásan helyet akartuk megkínálni, de ő egyetlen mozdulattal halogatásra írtett bennünket és beszélni kezdett:

— Van önök között gyorsíró? Igen? Akkor jegyezzen: Én globetrotter vagyok. Minden esztendőben bejárom a világot keresztül-kasul és keresem az igazságot. Ezen a napon szoktam önmagamnak beszámolni élményeimről. A múlt esztendőben is, mint mindig, szomorú leltárom volt. Az összeszedett rengeteg tapasztalatok között a leghalványabb fényét sem találtam meg az igazságnak. De most, Ehoé!... halelujá!... Meggyőződtem arról, hogy feltámadt az igazság szikrája az emberek lelkében és hamarosan lángra fog lobbanni. Amit tapasztaltam, az a nyilvánosság elé tartozik.

Ijedten bámultunk a gesztikuláló furcsa figurára. A szerkesztő halk utasítást adott a legfiatalabb kollegáinknak, hogy telefonáljon a mentőkért. Ő pedig folytatta:

— Most a déli Sarkról indultam. Találkoztam Bryd-kapitánnyal, aki diszkrétan elárulta nekem, hogy megtalálta a boldogság szigetét, ahol örök tavasz van, csodálatos, izletes gyümölcsöket kínálnak a fák ágai, a hegyek arany sziklákból állanak és az emberek szeretik egymást.

Ezekután biztosan tudtuk, hogy bolond el akartuk hallgattatni, de ő csendre intett.

— Áttörttem magamat a déli-amerikai őserdőkhöz, eljutottam a farmokhoz, ahol tavaly a kávéültetvényeken szegény, csontszá-

Csak úgy eszembe jutott...

Egy piknik előmunkálatai. — Mi ez a jótékonykodás?

Főszerkesztő ur kérem, én már nem merek egy tollat a kezembe fogni. A Parsifalios cikkem után, megjelent álomban, büszkeségesen Wagner, a gyomromra térdelt és a tetralógia neki pehelykönnyű, — partitúráját, egy párszor a fejemhez csapta. Szerencsém, hogy az uram fölébresztett. Még tán agyon is ütött volna. Az öreg ur, alighanem, haragszik rám... De, azért nem tulajdonítottam különösebb jelentőséget ennek az álomnak.

Aztán receptet adtam zeneszerzésre. Így gondoltam: ugyis kevesen vagyunk, zeneszerzők. Egy kis előrelátás sohase árthat. Gondoskodni kell. Nehogy kihaljunk. A receptadásban kitértem a nagymosási szertartásra is. Nem feledkezve meg, egy pár egyszerű, őszinte szóban, a szertartás derék papnőiről, a mosónőkről sem. Ennek még komolyabb következményei lettek. Nem is hittem volna, hogy a mosónők is járatták a Közlönyt. Csak akkor jöttem rá, páratlan ösztönömmel, mikor tüntetőleg, — megvetéssel párosult daccal, elvonultak az orrom előtt: köszönés nélkül. Főszerkesztő ur kérem, ha ezt a kis diskurálásmat leköszölnék, kérem, értesítsen engem előbb. Akkor fölveszem az utolsó kenetet... Elég baj. Hogy minden mondanivalót megírnak előttem, a szemfüles újságírók! És hogy nekem csak ilyen, asszony-tollra való maradjon... Hát?... Nogens-volens...

Méltóztatik tudni, hogy mi az a piknik? Egy olyan, „ha jösztek, lesztek, — ha hoztok: esztek” jellegű összehozott, kortell és pakkasztással egybekötött társaság. Ilyet határozatunk el nemrégiben, mi, asszonyok. Hogy szebben hangozzék, rámondtuk, hogy „jótékony-céli”. Ugyis tudta mindenki, hogy ez csak egy irázia. Komolyabb jelentőséget senki se tulajdonított neki. Csak tapasztalatlanok hiszik még, hogy a jótékonykodást, mint olyat, a lelkén viseli valaki. Elég az hozzá, hogy elhatároztuk. Hát van fogalma arról, hogy milyen édes az, amikor 15—20 asszony, úgy egymás között, „elhatározzák”? Pedig ezáltal, se szóváltás, se nézeteltérés nem mutatkozott... Vagy, alig... Látszott, hogy a közös cél nagyon összehozott bennünket. Nem merem leírni, hogy nem egészen a jótékonykodásnak tulajdonítottam ezt...

Majdnem mindegyikünk gyorsan határozó természet volt. Alig két óra kellett egy-egy rábeszélésre. Azért, hazudnék, ha azt találnám mondanivalót, hogy egész simán folyt le a „meccs”. Mert hiszen, ha asszonyok együtt vagyunk az mindig egy mérkőzés. Legfeljebb ott van a különbség, hogy látszólag barátságos az a „mérkőzés”, vagy még látszólag se. Jelen

esetben például, alig két órával volt emlékedettebb a hang. Tehát jóakarattal még egész szelidnek mondható. Mondom a közös cél... Satöbbi. De vita, az volt. És vitatkozni és engedni? Engedni, hogy neki legyen igaza? A másiknak?? Hát ez már becsületbeli kérdés! Ezt még akkor se lehet, ha közös a cél. Kötelességemnek tartom közzélni, hogy a pikniknek vannak előnyei és hátrányai. Asszony-szempontról. Rossz, például, hogy rendszerint semleges területen tartják. Így mindig elesik egy jó és hatásos „beadás”, amivel minden másnyílen összejövetelét sikeresen lehet megpakasztani a háziasszonyt, már a beidőpésnél. Ha 5-re hív, 7-kor megjelenni. Viszont jó benne, hogy bár sok barátunk van ott, mégis szívesen elmegyünk. Rossz, hogy 100 ember számára annyi szendvics van, amennyi 30-nak is kevés volna. Viszont jó, hogy nem kell attól félni, hogy a vendégek agyon eszik magukat — és még istenments — megterhelik a gyomrukat. Rossz, hogy nem érdemes kellemtelen megjegyzéseket tenni. Nincs háziasszony, akinek ez rosszul essek. Viszont jó, hogy nincs házigazda se, akinek a paleolitikusból való vicceit velünk született udvariasággal kell végighallgatni. És úgy tenni, mint ha először hallanánk.

Utóljára hagytam a fénypontját egy ilyen pikniknek. Mert, szép, szép az együttiség, de valami hiányozna az egészségből, ha nem volna. Ebbe belesorvadna minden rendes nő. Fogadjunk, hogy már el is találták. Nos?... Na?...

Hisz akinek csak egy kis érzéke van a társadalmi problémák iránt, az tudja, hogy ez hangolja harmonikusra az asszonyok életét... Ha ez nem volna, akkor minek járnának társaságba?! Hát persze, hogy a pietykáról van szó!... A barátónó kibeszéléséről... A szapulásról...

Ez nehéz munkát kívánó, magas technikai ipar. Nem is ipar. Művészet!... Már tudnillik azoknak, akik hozzáértéssel és szorgalommal tökéletessé tették magukat benne. Megmondom, hogy csinálják. A lényeg ez: lehetőleg igaz motívumok kihagyásával, egyéni izléssel főltni és kiszínezni többféle, meg nem történt dolgot. De ami megtörténhetett volna. Legalább... Aki ügyesebb és gyorsabban kitalál valami kompromittálót: az nyert.

Aki hallgatja, annak üdülés. Ugy örül neki, mint egy gyönyörű ajándéknak. Vagy még jobban! Minél jobb barátóról van szó és minél kompromittálób. Annál jobban... Igaz, ehhez nem is muszáj épen pikniknek lenni!...

Ürményi Baneth Ibl.

Jön! Erzsébet Magermozgóba Jön!
Miss Európa = Simon Bözsi diadalutja filmen
és Kétfő tárgy esztendő filmjeinek: **„Mikor a fecskék visszatérnek”**
Főszerepben: **Dorothea Wiek és Oscar Marion**
(a „Heidelbergben vesztettem el a szívetem” főszereplője.)

radt-bőrű magyarok, románok, némekek éltségtől haldokolva átkozták a corsot. Most megelégedett, mosolygó arcu embereket találtam. Mexikóban nem üldözik már a katolikusokat. A felkelők karöltve sétálnak a kormány katonáival. Washingtonban beszéltem Kellogg-al. Nagy titokban elárulta nekem, az általa szerkesztett paktum, bizonyos pontok beszurásával hamarosan megteremtül a világbékét. A világ összes államai nemzetközi hadsereget állítanak fel és ez a hadsereg fogja fenntartani a rendet az egész világon. Végül elárulta, hogy kezdetét vette a teljes leszerelés.

— Áthajóztam az Óceánon. Oroszországban a szeretetet és a megértést prédikálják. Stalin békét akar az egész világgal. Most itt vagyok.

Ebben az országban is, mint mindenütt titokban tartják a nagy felszabadulást. Attól fének, hogy a hirtelen öröm megárt az embereknek. De jön! Jön feltartóztatlanul. Egy

kis türelem és mindjárt itt is lesz!

Az ajtón kopogtatnak. Két fehér köpenyes apó jón be. Karon fogják a furcsa ideget a szeliden kérők:

— Jöjjön velünk!

Az idegen felnézett, azután kacagni kezdett. Keserűen, szinte sírva.

— Hát nem lehet magukat becsapni? — kiáltja feldokolva. — Pedig én vagyok április Elseje! Én be akarok csapni valakit!... Értik?! Be akarok csapni!...

Ezzel kirohant és — becsapta az ajtót maga után. Pilsel Géza.

Triznyai, Szabó, Török

BUDAPEST,

IV. Petöfi Sándor-ucca 2.

Leonyobb vasson, aszta nemü es aqynemü raktar

és Minima is arak.

Meny... onyi ke onyvék.

Olcsó árakon vásárolhat

zseborát, szalon, fallámpa, irodai, üzemi és autós órákat, ugyancsak ékszereket

Csáky-cégnél

Aradon, a Lutheránus-templommal szemben saját műhely!

H I R E K.

Nagyheti séta.

Írta: STRIEGLNÉ MARTINI HILDA.

A gyep még fakó, a föld még lanyar,
De a légben már lobog a tavasz.
A parton járunk szent ünnepi esendben,
Már hűköző füől bársony az avar
És barkás lákról irris aranypor havaz,
Elmarad a város és el az idő:
Gond, bánatok, harcok, mik bent zsvajognak,
Itt szóhoz nem jutnak, itt messzire futnak,
Csak piros gyerekarok, kis napok, mosolyognak,
Mint olvadt ezüstár csordul a vízre
A délután zsendű, éltető lénye,
A kopasz hűzák nyugtózna sorba,
Verebek csacsognak minden bokorba,
Friss, barna barázdán a pipiske madár
Csicsereg — sejtli már:
Valahol, valahol, nagy messziről halkan
Már készül a nyár, már indul a nyár . . .
. . . A Marosoa csónak, nagy ünnepi esendben
És benn két halász.
Mégészül a háló, a barna kezekben,
Mégészül a testük, ugy dolgoznak ketten,
Elvétve harangzó bóbba telettük —
Oly békés az arcuk, oly békés a telettük,
Ez biblia!
Ez Péter és János, két együgyű halász,
A hűntösük földszin, szivük aranykalász . . .
És ott, hol oly dusan érvénylik a Nagy,
Vajh', nem ő az ottan, a csónak boba,
Mi tavaszunk királya, letak fia? . . .

De jaj, mi ez itten,
Mi riaszt, mi csóttan?
Ez fogyvert zajt!
A vásárokok mentén
A tavaszi fűvön át
Ütemes láb dobban.
Katonák, katonák
Gyakorolnak ottan?
Most tanulnak fozogni,
Gyilkos legyvert fogal
Krisztusom, Életem!
Hogy majd egy életén
Verjék át, üssék át!
Ugy, mint akkor régen —
A napfény vonaglik a puszkavégen . . .
Légiók, légiók!
Ó, semmi nem változott, csupán a szók.

Ó, mondd már, Te Nagy,
Ki tündöklön lebegsz száz vízek felett,
Kardot fogal ember mikor teled?
Mikor csak hálót fog kemény, szélid marka
S nem lesz más, csak napfény, gyermekmosoly,

S minden testvérharcok malibaveznek, köddé . . .
Ó, Uram, támadj ízl és ne hallj meg többé!

— LAPUNK LEGKÖZELÉBBI SZÁMA
a husvétli ünnepek miatt szordán reggel jelenik meg.

Ha könyvujdonságokat akar olvasni
bőreljen a
Löbl kölcsonkönyvtárban
Olvasási díj havonta csak 40 l.

Anacot-pasztilla szopogatásával fertőtlenítsd a száj és garatüreget. Anacot-pasztilla megvédi fertőzéses bántalmaktól. Egy phloa ára 37 lej.

Nagy husvétli vásár II
Női tavaszi kabát és ruhákban március 31-ig
15 százalékos engedmény
MENCZER-nél ARADON,
Szóthonyi-malom mellett.

Feltámadási körmenet. Impozáns körmenettel ülte meg ma este Arad katolikus népe a feltámadás ünnepét. Az ünnepi körmenet, amelyen sok ezren vettek részt, este 6 órakor a minoriták templomából indult ki, végighaladt a főtérec egészen a városházáig, onnan pedig visszafordulva a Szentháromság-szoborig ment, ahonnan bevonult a templomba. Diszruhába öltözött rendőrök ügyeltek, hogy a hatalmas processzió rendben folyjon le, az utvonalon mentén pedig a gyertyákkal kivilágított városháza és megyeháza adtak imponáló keretet a menetnek. A baldachin előtt dr. Pazsity Bonaventura rendfőnök haladt aknt dr. Wild Endre kérdemesült rendfőnök és dr. Lakatos Ottó plébános, valamint a minorita-rend több tagja követett. Az Oltárszentséget Harsányi Vince házfőnök vitte és azzal a templom bejárata előtt áldást osztott. A körmenetben résztvevők között ott láttuk dr. Barabás Bélát, az aradi Magyar Párt ösz elnökét, dr. Széll Lajos h. elnököt, dr. Páreez Béla kamarai képviselőt valamint a köz- és társadalmi élet számos vezető-egyéniiségét.

Magyarország legnagyobb Rádió szaküzlete

Dénes Testvérek R.-T. Budapest,
VI., Teréz-körút 26.
Arányzók 30 lej beküldéssé ellenében.

Wallinger István meghalt. Hónapokig tartó betegeskedés után, 59 éves korában, ma reggel meghalt Wallinger István kiadóhivatali tiszviselő. Az elhunyt jelentős szerepet játszott Arad ipari és kereskedelmi életében. Évekkel ezelőtt ő nyitotta meg Aradon az első hirdetési irodát és ismert ajánlása, szakértelme ismertté tették őt Aradon és a környéken. Harmine évvel ezelőtt kezdte meg munkáját. Évekig korrektor volt az „Arad és Vidéke”-nél, majd annak kiadóhivatali tiszviselője lett, később hirdetési irodát nyitott és kiadta a „Munkaadók Lapját”, majd néhány év előtt egyik aradi napilap kiadóhivatalának kötelekébe lépett, ahol a hirdetési osztályt vezette. Nemrégiben tüdőbetegség támadta meg a kedélyes, örökvidám Wallingert és a betegség rövidesen végzett vele. Halálát felesége és fia gyászolják. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz az alsótemető halottsházából.

Az orvostudomány mai álláspontja szerint
gyógyíthatatlan betegek gyógyítását
vállalja e cérrá létesült
Diätetikai Szanatorium.
Felvilágosítást nyújt **Dr. Fajör Miklós**
Carol, ind. Salaj.
Ügyanttt rendelhető meg „Üzenet a gyógyíthatatlan betegeknek” a könyv is. Ára 60 Lei.

Fáradság, kimerültség megfontja az életkedvet. Egy eszébe OVOMALTINE frissé, üd. és teszi az ellankadt szervezetet.

Kapható Str. Erdőseu JU-MI nyakkendő szalóban
Deák Ferenc-u. 2. II. em. és férfiruházati üzletben

A Minorita Kulturházban április 7-ikén délután 6 órakor előadást tart dr. Baranvay Jusztin eisztercita egyetemi tanár. Utána „Séta a Vatikánban” vetített képekkel.

MEGJELENT CZELNAI ESZTER

magyarzó rajzokkal ellátott
cukrászat és hideg büffé tankönyve
melyből tanfolyam nélkül is elsajátítható a cukrászat és hideg büffé. — Kapható volt Erdőse-u. 7.

— Öröklési érdeklődés az Ujságróklub husvét vasárnapi bolondestje iránt. Az Ujságróklubban ismét nagy előkészületek folynak annak érdekében, hogy a husvét vasárnapi bolond-est, a szezon legjobb sikerült estélye legyen. Pompás ötleteket halmozott össze az agilis rendezőség és minden kilátás megvan arra, hogy az estély résztvevői pompás hangulatban fogják eltölteni a vasárnap éjszakát. Az igazgatóság ugy határozott elsősorban, hogy a bolond-estet teljesen fesztelenné öhajtsa tenni azért, hogy a báll ruha nem kötelező. Klubtagok és vendégeik személyenkint 60, családonkint pedig 150 lej belépődíjat fizetnek. Az estély 10 órakor kezdődik.

— Az aradi Chevra Kadisa választási bizottsága értesíti az egyesület t. tagjait, hogy május hó elsejére az elnökségnek, az előjáróságnak és 30 választmányi tagnak 3 évre való megválasztására választást készít elő. A választók névjegyzéke folyó évi április hó 7-ig bezárólag az egyesület irodájában (zsidótemplom épület I. emelet) közzsemlére ki van téve. A névjegyzék összeállítása elleni netalánt felszólalások a bizottság jegyzőjénél, jelzett ideig előszóval, vagy írásban bejelentendők. Bornstein s. k. biz. elnök. Vajda s. k. biz. jegyző.

— Összes újdonságok Kerpel könyvtárban.

Laura la Plante

a legrszőkébb amerikai színésznő
2 házassága
Hajtson haza . . .
Szép a katonaelet

a legközelebbi ketlős kacagó vig-játék műsora
az APOLLOBAN

„Ditta” . . . Néhány nap óta olvasható ez a szó így egyedül, minden kommentár nélkül az Aradi Közlöny hirdetési rovatában. Bizonyára sokan voltak, akik nem tudták mire vélnék, mit jelent ez a szó: „Ditta”. Pedig nem is oly nagy rejtély az egész. „Ditta” az egy rövidített női név. Itt azonban nem egy csinos bartha asszonyt jelelt, hanem egy elsőrangú arckrém. Ez a „Ditta”-krém egy urlasszony féltett kincs, amellyel hosszú évek alatt megőrizte bőre üdeségét és most ezt asszonytársai javára akarja fordítani. Ez az urlasszony most a nyilvánosság elé hozza a „Ditta”-krémét. Bizonyára sokan lesznek, akik megveszik az új arckrémét és kipróbálják, hogy tényleg olyan jó-e az, mint aminőnek mondják.

IGAZ SÁNDOR

volt aradi ékszerész üzlete állandóan Budapesten Kossuth Lajos-u. 20. (Astória szállóval) szemben van. Cégalapítás Aradon 1902. évben.

Tartalékos tiszt urak figyelmébe! Uniformisát o'oson A. Kiss si Fiul suceszori SCHNEER si MAYER kreitor, Arad, Bul. Reg. Ferdinand No. 2. beszereszheti

divat cipő Apponyi Testvérektől Városházával szemben

Tekintse meg kirakatainkat!

— Esküvő. Árgyelán Bözsike és Varga Bandi kereskedő ma délután 7 órakor tartják esküvőjüket az aradi minoriták templomában.

1929. április 6.

Jelmezes

Tavaszbál

Az Iparos Kulturházban

— Eljegyzés. Kelly István (Arad) eljegyezte Váraljai Lónyot Temesvárról.

Tóth Ida és Vizi Endre jegyesek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

Hajdu Kábot (Pancota) eljegyezte Karácsonyi József, az Aradmegyei Takarékpénztár pancotai fiókjának főnöke.

Cipő szükségletének bessorése előtt tekintse meg **Bata** cipőket kirakatánál, a színház bejáratával szemben.

THERAPIA SZANATORIUM ARAD, Str. J. Vulcan (Kazinczy-u.) 8. Telefon 532. Legmodernebb műtőfelszerelés. Röntgen. Quarz. — Diathermia. — Diätikus konyha. Ápolási díj teljes ellátással, orvosi felügyelettel I. osztály: 450, II. osztály: 350, III. osztály 250 lej.

— A Miss Európa választás izgalma is felül fogja múlni az 1929. április 6-iki Tavasz-bál szenzációs Don Juan-versenye. Az Iparos Kulturházban megtartandó Tavasz-bál ötleteken dúsuló rendezése pazar újítást vezet be. Arad 1929. évi Don Juan-ját fogják az ott megjelenő hölgyek megválasztani. A hölgyek belépő-jegyeihez mellékelik a Don Juan választás szavazócéduláit, amelyeket árusítani nem íognak és így minden bizonytalanság nélkül megfogja az eredményt eldönteni. A szenzációs nagy érdeklődés előzi meg. A rendezés ezután közli, hogy a meghívók szétküldése folyamatban van.

TENISZ UTÓK

Slazengers, Hammer, Dawis
Sail és Tunmer gyári lerakat

EMIL MAIDT-ÉRI ARAD.

— Halálozás. Grünwald Gizella magánzónó, hosszas szenvedés után elhunyt, temetése április hó 1-én délután 5 órakor lesz a felsőtemető halottasházából.

Mély angol gyermekkoscsik

extra prima kivitelben, gyári árban. — Mindennemű javítások, felülkötés, gumizás, nickelés, lakkozás stb., stb.

Gyermekkoscsiüzem Bulev. Reg. Ferdinánd No. 38.

— Aranyeres bajknál, bédugulás, repedés, kelés, gyakori vizelet inger, derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési roham eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata mindig kellemes megkönnyebbülést sőt gyakran teljes gyógyulást eredményez. A belső bajok orvosai az igen enyhe hatású Ferenc József vizet sokszor mindennapi használatra reggel és este egy-egy félpohárnyi mennyiségben rendelik. — Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Friedmann szerencsése óriási! Amint Bécsből értesülünk, a 20. osztályos osztálysorsjáték V. osztályának legnagyobb fődíjnyereményét, több, mint 6 millió lejt (250.000 schilling), a Ludwig Friedmann cég, Wien, I., Salsgries 12. szerencsés vevő nyerték el. A legközelebbi, sokban megjavított 21. osztályos osztálysorsjáték sorsjegyeinek eladása már megkezdődött.

„DITTA“?

— Menetrendváltozás. Az Aradhegyvidéki villamos vasut Arad—Micalaca között közlekedő helyi vonatai április 1-től kezdődőleg a következőképpen közlekednek: Aradról: 5 óra 54 perc, 6 óra 35 perc, 7 óra 05 perc, 7 óra 35 perc, 8 óra 15 perc, 9 óra 30 perc, 10 óra 40 perc, 11 óra 20 perc, 12 óra 10 perc, 12 óra 40 perc, 13 óra 30 perc, 14 óra 20 perc, 15 óra 10 perc, 15 óra 50 perc, 16 óra 40 perc, 17 óra 28 perc, 18 óra 10 perc, 18 óra 40 perc, 19 óra 25 perc, 20 óra 30 perc. Micalacáról: 5 óra 40 p., 6 óra 24 perc, 6 óra 48 perc, 7 óra 20 perc, 7 óra 6.

ERZSEBET SLAGERMOZGO UNNEPI SZENZÁCIÓJA.

Vasárnap d. e. fél 12-kor

MATINÉ. Harold Lloyd:
Ne izgasd magad.

Vasárnap 1/2 3, 1/2 5, 6, 1/2 8 és 1/2 10-kor

PREMIER. Vigjáték Cirkuszkirály

először Karl Danc és Georg K. Artur.

Valamennyi előadásban Creme Benzoe Kárpáti szappan, pudort sorsolunk ki.

24

Rendezés olvasó helyekkel.

Hétfőn d. e. fél 12-kor

Sláger Matiné Corinne Griffith-el:
Elhanyagolt asszonyok

Hétfő 1/2 3, 1/2 5, 6, 1/2 8 és 1/2 10-kor

PREMIER. Világszenzáció.

Ramon Novarro, John Crawford az új Greta Garbo, Anna May Wong

SZINGAPORI TITOK.

24

— Egy nagy regényíró regényes élete. Balzacról a regényirodalom ez óriási alakjáról feljegyezte a történetem, hogy élete érdekesebb, viszontagságosabb és romantikusabb volt minden regényénél. El lehet róla mondani, hogy amit regényeiben megalkotott, annál sokkal többet élt át maga. Egészen különleges egyéniség volt. Szokásaiban, életmódjában más, mint a többi ember. A pénzzel, bármennyit keresett is, nem tudott bánni, hogy hiélőzötől szabaduljon és pénzt teremtsen, a legkülönbözőbb vállalkozásokra adta fejét, miközben mesterműveit megalkotta. Egyszer elhagyott korzikai aranybányák kiaknázásához fogott. Belebukott. Másszor nyomdát és betűöntődet alapított, hogy kikértesse általa saját műveinek kiadási költségeit. Csődöt mondott. Ennyi balszerencse után beárkózott szobájába, emberek közé elig járt, egész nap aludt. Éjjelkor kelt fel és barátságát öltve, déli 12 óráig egyfolytában írta mesterműveit, miközben literaszámra fogyasztotta a feketekávéját. Ha nem lett volna olyan hódolatot keltő lángelme, csodabogárnak vették volna kortársai. Ámde utját szegte ennek elméjének, írásainak nagysága és az a meleg tiszta szerelem, amely életének utolsó eszten-

dejét bearanyozta. Egy szépséges lengyel grófnő gyűltotta lángra e szellemóriás hozzáférhetetlen szívét és terelte a rendezes emberi élet felé e minden bohémek legnagyobbikát. Am szerelmét és egész életét tragikus fordulat zárta le, nem sokkal azután, hogy ideáját jelségül vette, szívvelhűvésben meghalt. Életének csatlódásából, keserű válságából, hosszútartó szerelméből, rövid boldogságából születtek meg azok a mesterművek, amelyeket közel egy század óta csodálattal olvas az egész világ. Mesterműveinek gyönyörű kiadásait most rendező sajtó alá a Gutenberg könyvkiadóvállalat.

Április 5-én

kezdődik a csehslóvák osztálysorsjáték főhúzója és tart naponta húzással május 13-ig. 40.000.000 csehszl. kor. kerül kisorsolásra és egyetlen sorsjeggyel tízmillió lejt nyerhet. Rendeljen azonnal egy sorsjegyet a szerencséséről közismert **Úngar Bankháznál Kosice, Malom-u. 20.,** hogy boldogságát és jólétét magának örökre biztosítsa. Árak: 1/1 sorsj. 2000 lej, 1/2 — 1000 lej, 1/4 — 500 lej, 1/8 — 250 lej. Ne szalassza el az alkalmat!

Csak rövid ideig!

Csak rövid ideig!

Üzletátszervezés
folytán az összes raktáron levő textil-, harisnya, és rövidárakat (kézpénzfizetés mellett) **beszerzési árban árusítom.**

KLEIN RUDOLF divatáruháza

Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 6. sz.

1548

Egyszeri bevásárlás mindenkit megrövidít.

— Az Aradi Iparosok Temetkezést Segélyező Csoport f. évi március hó 17-én tartott taggyűlésén kimondta, hogy úgy az „A”, mint a „B” csoportot kiegészíti. Megbizta az igazgatóságot, hogy egy bizonyos ideig tagot vehessen fel orvosi vizsgálat nélkül. Miért felhívjuk egy iparostársaink, mint más belépni szándékozók figyelmét, hogy most alkalmat nyújtunk minden egészséges embernek belépésre. 60 éven alul a felvétel napjától számított azonnali, 60 éven felül 3 havi várakozási

idővel. Jelentkezéskor 100 lej belépési díj fizetendő be. Felvételeire jelentkezni lehet a temetkezési csoportnak az Iparos Otthonban (Str. Bratianu és Consistoriului sarkán) levő irodájában.

Gutenberg-dalkör mai estje: Iparos Otthon, fél 9

— Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési csoportja Igazgatósága értesíti tagjait, hogy az első csoportban a 265-ik és a másodikban a 128-ik szelevényig esedékes a fizetés.

A Lantos Magazin első száma
Már pályaudvarokon is kapható!!

Nyomoznak a villanygyár betörői után

Kihallgatták a pénztár összes alkalmazottait. Eredménytelen házkutatások. Csak a helyzettel ismerős egyén követhette el a 650.000 lejes betörést.

(Arad, március 30.) Óriási szenzációt keltett egész Aradon az a páratlan vakmerőséggel végrehajtott betörés, amely esittörtékről péntekre virradó éjjelen történt az aradi villanytelepen. Amint mai számunkban részletesen megírtuk, eddig még ismeretlen tettesek megfoghatatlan módon kulcsmásodpéldányokká főnyitották a telep pénztárában levő Wertheim-kasszát és abból a tisztviselői fizetésre gyűjtött 650.000 lejt ellopták.

A rendőrség helyszíni szemléje nem produkált különösebb eredményt és mindössze azt a pozitívumot sikerült megállapítani, hogy a betörést feltétlenül a helyzettel ismerős egyénnek kellett elkövetnie, aki arról is biztos tudomással bír, hogy mikor a legértelmesebb elkövetnie a tettet. Így ebben az irányban indult meg a nyomozás és a gyár több alkalmazottja lakásán mindjárt a délutáni órákban házkutatást tartottak, közelebbi adatot azonban egyik házkutatás sem eredményezett. Délután 4 óráig a pénztár és az irodahelyiségek több alkalmazottját részletesen kihallgatták, de mindegyik kihallgatás negatívummal végződött és így a rendőrség teljesen tálcstalannul áll a nagyszabású bűnügyben.

Ma délelőtt 11 órakor Iancu Traian igazgató, a büntetőosztály főnökének vezetésével ismét kihallgatták a telep pénztárában levő tisztviselőket, alkalmazottakat, irodaszolgákat. Elsőnek Ostoia Vasiliu pénztáros mondotta el vallomását az ügyről. Előadta ismét, hogy tudomása szerint a legnagyobb körültekintéssel helyezték el a kasszában a pénzt és zárták be a pénztárcsereket Buzáky Istvánnal együtt, aki az ellenőrző kulcsai annak rendje és módja szerint járt el. Elmondta, hogy a teremben, amikor a megdöbbentő lopást felfedezte, kivéve még Medveczky Lajos és Kohn Mária nevezetű tisztviselőtársait tartózkodtak és velük együtt hívta elő Buzáky Istvánt, akivel közösen tárták fel a betámasztott, de kulccsal el nem zárt

szekrényt és ők négyen egyszerre észlelték a hatalmas összegű hiányt. Kohn Mária és Medveczky Lajos szintén ebben az értelemben tettek tanuvallomást és Ostoia vallomáshoz hasonlóan vallott Buzáky István főkönyvelő is.

Amíg Iancu Traian igazgató a főtisztviselők kihallgatását végezte, addig Popovicu komisár és Bugariu detektív Juhász István éjjeliőrt és portást hallgatta ki. Juhász itt is azt mondotta jegyzőkönyvébe, amit tegnap jelentett ki. Megerősítette, hogy egész éjszaka semmit gyanúsít sem észlelt és állandóan fel és alá cirkált az udvaron. Különben is az udvart rendkívül erős ivámpa világítja be, a pénztárhelyiség szintén fényesen kivilágított, úgy hogy egyenesen lehetetlennek tartja azt, hogy a betörést az éjszakai órákban követhették volna el. Azután kihallgatták még Sándor Gyula inspekción tisztviselőt, Abonyi Árpád raktárnokot, Kovács Károly raktárnokhelyettesét, Nagy András és Butura Radu irodaszolgákat, akik teljesen lényegtelen dolgokat mondtak.

Ma egyébként hazaérkezett Bucurestből Mateescu István vezérigazgató, aki a legnagyobb megdöbbenéssel értesült a betörésről. Délután folyamán Lovita Andor igazgató társaságában a rendőrségre ment, ahol Iancu Traian informálta a helyzetről. Ma éjszakára jelezte érkezését Mellinger József igazgató, akit távintéssel hívtak haza külföldről a betörés miatt.

Iancu Traian és az összes büntetőosztályi detektívek állandó permanenciában vannak és a legnagyobb buzgalommal igyekeznek nyomra bukkanni. A tettesek azonban a legnagyobb körültekintéssel dolgoztak és oly nagy-szerű helyzetismerettel, hogy talán épen ez a szakavatott pontosság szolgálhatja az egyetlen nyomot. Mert ez az alapos munka, a tökéletes terepismeret csak mindjobban megerősíti a rendőrség ama gyanúját, hogy a lele-

ményes agyafurcsággal végrehajtott betörést csakis a gyárhoz nagyon közelálló személy, vagy épen a gyár egy alkalmazottja követhette el.

Az Aradi Közlöny husvéti száma.

Husvét vasárnapjának reggelén megnövekedetten, ünnepi tartalommal kopogtat előfizetői és olvasói ajtaján az *Aradi Közlöny*. Régi, kedves közönségünk boldogan nyitja a mindennapi kedves vendég előtt és örömmel látja most is, hogy amit megfeszített erő, kulturált szellem és bensőséges szeretet produkálni képes, azt megtalálja az *Aradi Közlöny* husvéti számának oldalain. Ünnepi számunk összeállításánál az az igyekezet vezetett bennünket, hogy olvasóink eme jó véleménye megerősödjék, ragaszkodása pedig illő jutalmat nyerjen. Vezércikket dr. *Parecz Béla* kamarai képviselő írt avatott és színes tollal. A husvét szám egyik kiemelkedő pontja gróf *Apponyi Albert*nek a magyarországi politikai élet legsúlyosabb egyéniségének nyilatkozata az *Aradi Közlöny* számára. Nagy érdeklődésre tarthat számot az aradi Krisztus-hívő zsidók szektaalakítási mozgalmáról beszámoló riport, valamint *Lutai Cornel dr.* interimár-bizottsági elnök nyilatkozata a polgármesterség árnyoldalairól. Arad szépe is az *Aradi Közlöny* ünnepi számában mondják el véleményeiket a Miss Európa választásról, de kétségtelenül legnagyobb szenzációja a lapnak „Az aradi gólgóta aktái és dokumentumai” c. cikk, mely bevezetője annak az érdekes cikksorozatnak, amely egész új világításba helyezi az aradi vértanúk tragédiáját. Az aradi színésznők érdekes hozzászólásokban állapítják meg, hogy meddig terjedhet a meztelenség a színpadon. Egy érdekes *Kerenszky-interjú* és *Markovics Rodion* Aradra jöveteléről szóló tudósítás is élénkíti az ünnepi számot, amelyben felvonultak az *Aradi Közlöny* ismert nevéi írói is: *Lits Antal*, *Urményi-Baneth Ibi*, *Mann Ilonka* és *Strieglné-Martini Hilda*. Ezen kívül természetesen még számos érdekes cikk, riport és szépirodalmi alkotás teszi egészé a husvét számot, amely tanúságot tesz arról, hogy az *Aradi Közlöny* a modern magyar újságírás egyik büszkesége. Husvét alkalánából köszöntjük szeretettel az olvasót.

BELVÁROSI MOZGÓK UNNEPI MŰSORA

MATINEK

APOLLO 31. VASARNATOL **URANIA**
d. u. 3, fél 5, 6, fél 8 és 9-kor
Mindkét mozgóban minden előadás

SIMON BÜSKE — MISS EUROPA

szépségkirálynő külföldi diadalutja és hazaérkezése minden részlete.
Monopol Filmcentrál. Ezt követi: Monopol Filmcentrál.

Az égő asszony

Budapesti regény.

Főszerepben:

Olga Tschéchova.

A német filmgyártás remeke az utolsó felvonások eredeti budapesti felvételekkel.

Az idegen légió
(Hazátlanok pokla.)

Egy kalandos ifjú története az idegen légióban

Főszerepben: **NORMAN KERRY.**

Vasárnap **APOLLO** **Hétlőn**
d. u. 3. fél 12-kor
Simon Böske — Miss Európa diadalutja. Ezt követi:

A rabszolga vásár.

Főszerepben a betiltott **SARGA**
LILJOM főszereplője.

BILLIE DOVE.

Ég és tenger
ha találkoznak

Főszerepben:
John Barrymore és Dolores Costello.

Vasárnap **URANIA** **Hétlőn**
d. u. 3. fél 12-kor
Simon Böske — Miss Európa diadalutja. Ezt követi:

Becstelének.

Főszerepben:

Bernhard Götze.

Hálókocsi

Madonnája.

Dekobra regény.

A magyar és román postavezérgazgatók telefonbeszélgetése.

Budapestről táviratozva tudósítunk: A magyar postavezérgazgatóság jelenti, hogy április elsején megnyílik Románia és Magyarország között a telefonforgalom. Ma délelőtt tíz órakor báró Szalay Gábor magyar királyi postavezérgazgató felhívta Stan Vidrighin postavezérgazgatót és meglehetősen beszélgetés folyt le a két állam postafőnöke között. Ma megállapították a megnyíló Románia—Magyarország telefonforgalom tarifáját. Eszerint a Bucuresti—Budapest, Brassó—Budapest közötti beszélgetés 4 pengő 75

fillér, Temesvár—Budapest, Cluj—Budapest, Oradea—Budapest, Arad—Budapest, 4 pengő 10 fillérbe fog kerülni.

— Rácz Sándor dr. előadása az Iparosok Kulturházban. Szerdán este kilenc órai kezdettel Rácz Sándor dr., az ismert aradi közgazdász igen érdekesnek ígérkező előadást tart az aradi iparosok Kulturházában a takarékoságról. Előadás után nívós szórakoztató műsor.

FRIEDMANN női kalpok

26 éve jelentik az izlést, a divatot és a jó ízlést.

Budapest, VI., Király-u. 8. (udvarban).

E lapra hívatók kedvezményben részesülnek

AZ ÚJ NAGY KELEMEN

NÉMET-MAGYAR és MAGYAR-NÉMET SZÓTÁR

Két aranyozott félbörkötésben 1924 oldalon
több mint EGYMILLIO szóval MEGJELENT.
SANDOR FERENC könyvtárában részletre is kapható.

SZABADALMAT

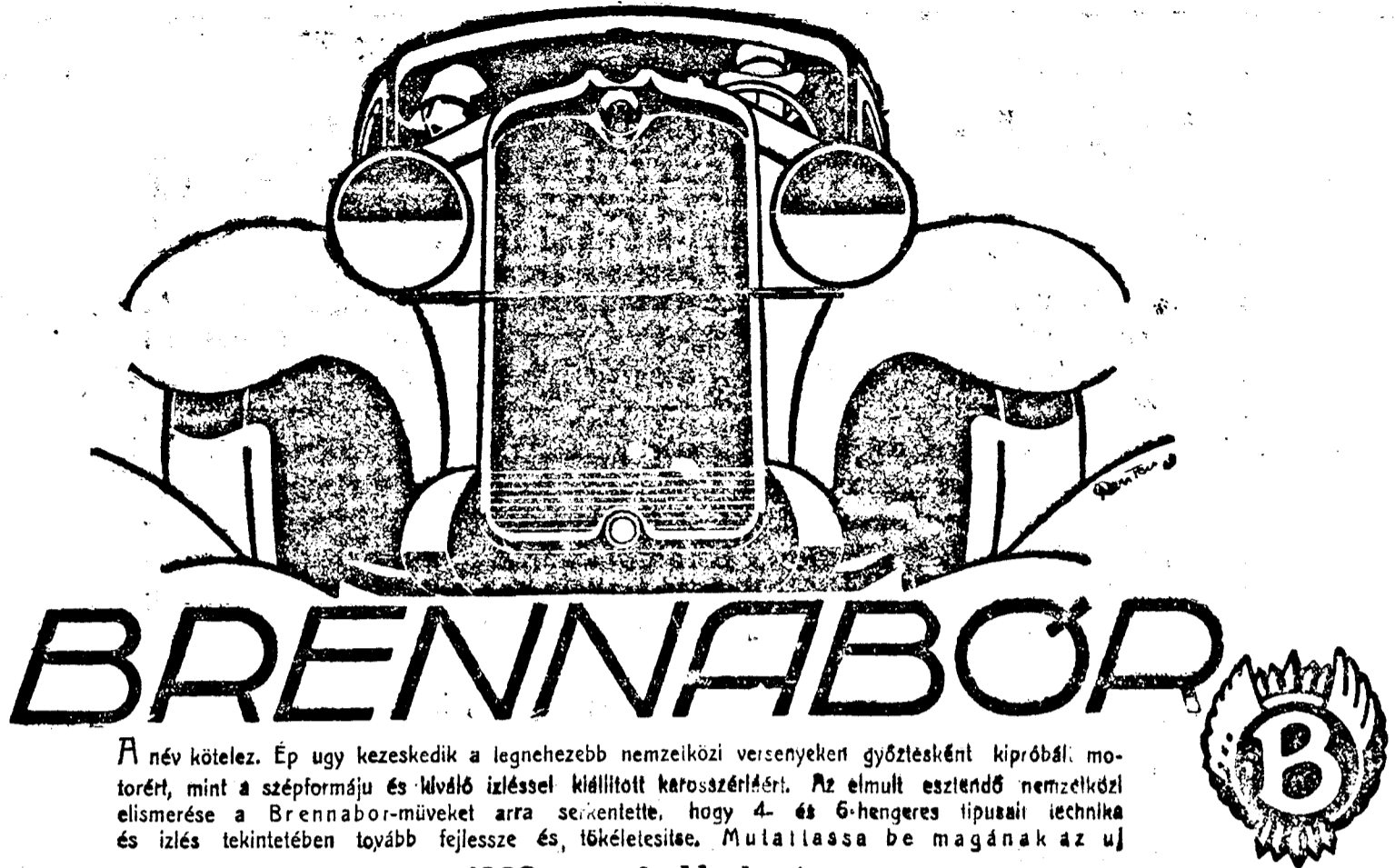
megszerez, értékesít minden államban

ARON és MOLNAR

szabadalmi iroda

1717

Budapest, VII., Rákóczi-ut 18.

A név kötelez. Ép úgy kezeskedik a legnehezebb nemzetközi versenyeken győztesként kipróbált motorért, mint a szépformájú és kiváló izléssel kiállított karosszériáért. Az elmúlt esztendő nemzetközi elismerése a Brennabor-műveket arra serkentette, hogy 4- és 6-hengeres típusait technika és izlés tekintetében tovább fejlessze és, tökéletesítse. Mutatassa be magának az új

1929. modelleket

minden vételkötelezettség nélkül. Ön is meg lesz lépve, hogy kevés pénzért milyen sokat nyújtunk.

Gebr. Reichstein Brennabor-Werke Brandenburg (Havel).

Romániai Brennabor-képviseletek: Auto-German Dir. Orest Bucksch, Cernauti, Str. Regele Ferdinand 10. — Auto Import R.-I. Arad, Strada Moria 1.

A meztelenség határa a színpadon.

Aradi színésznők nyilatkoznak a színpadi dekoltázsról. — „Akinek van mit mutatnia, az mutassa...” — „Eljen a fügefalevél!” — A meztelen görlice és a nátha. — Ha fordul a divat...

(Arad, március havá...) Mellettem lenge kosztümös görlicék libbentek be a színpadra. Mint színházi ember, állandóan a legnagyobb figyelemmel néztem azokat az átmeneteket, amelyek mindig leszaggattak egy-egy ruhadarabot szegény jámbor leánykák testcskéjéről. A térdig érő szoknya után következett a comb felső részéig érő görlemnadrág, a kombinét felváltotta a csupasz semmi, a melltartó néhány gyöngyszemmel cserélt helyet, a selyemharisnyáról már nem is beszélök, mert jóformán nem is emlékezem azokra az operettekre, amelyekben, Isten bocsá, feszülő selyemharisnyák sokat ígérő sejtelmességében engedte volna be a görloket a szövegkönyv, vagy pláne a rendező.

De a színpadi hölgyek mai fokozatos lemeztelenítésének is kell határának lennie. Hogy hol lesz ez a megállóhely, azt leginkább a színpadon tudhatja meg az ember. Azoktól, akik közvetlenül érdekelték a meztelenségi ügyben. Ennélfogva kikértük mindenekelőtt

VIOLA MARGIT

véleményét. A finom izlésű primadonna az alábbiakban egyezett ki a meztelenséggel:

— Ameddig a primadonna néha-néha eljátszhat egy-egy Lengyelvért, vagy Évát, addig megbocsájtatom mondjuk a Mersz-e Méry-toalett gondnékültségét. Valahogy én szerencsés vagyok, én mindig kifogom magamnak azokat a szerepeket, ahol még hódíthatok a toalettjeimmel és nem meztelenséggel kápráztatok. De nekem mindegy lenne, nem szabad ma már megijedni, ha történetesen spórol a szerző nekünk. Egyébként a végső véleményem az, hogy a meztelenség odáig terjedjen, ahol a színházi fűtés és a meztelenség arányszáma közös ponton találkozik...

Sokkal több dolga akad a meztelenséggel

KERTÉSZ MANCI

szubrettnek, aki részint osztotta Viola Margit nézetét, részint pedig a következőket mondotta:

— Akinek van mit mutatni, az mutassa, ameddig szép... Nekem van mit mutatni, hát én mutatom is. És aztán merie valaki kétség-

be vonni, hogy amit én mutatok, az nem szép...

Szólt és boxállásba helyezkedett. Természetesen mielőtt egy párviadalt is bemutatott volna, már a kullisszák másik végén voltam, ahol

L.-KISS MARISKA

elő terjesztettem kérdésemet. A színház népszerű Marcsája ugyancsak röviden nyilatkozott. Már úgy értem, hogy mindent a legrövidebben képzel el:

— Amióta görleszerepeket is kapok, nyomtatékos hangsúllyal veszem tudomásul a görli eredeti lényegét. Elöl jól felhajtvá, hátul semmi. Kellemes, szellős divat, nincs sok bibelődés vele, nem kell sokat varrónőhöz járni... Eljen a fügefalevél...

Eme üdítő lelkesedés után

FEKETE IRÉN

egész komolyan foglalkozott kérdésünkkel. A prózában fogas kérdés a meztelenség. Nincs sok alkalma összetalálkozni vele és ép ezért Fekete Irén megfontolás után ezt válaszolta:

— Én azelőtt Dumas Kaméliás-hölgyének elfajtszása alatt vajmi keveset gondolhattam arra, hogy nekem a színpadi meztelenség problémája felett kell elmélkednem. A szép test gyönyörködtető látvány és szívtelenség lenne megvonni tőle a nagy nyilvánosságot. Egy szubrettnek induló kisleány mamája vagyok. Azt hiszem, ezek után érthető főntebbi nyilatkozatom. Ne menjünk tulzásba, de haladjunk a korrallal és térjünk vissza őseinkhez, a régiekhez, a rómaiakhoz. Koccintom poharam a szép test színpadi kultuszára!

A következő alany

DANCS ICA,

az iskolapadból színpadra került kis szőke szubrett volt, aki a színpadon tudta csak meg, hogy szabad a szoknyának néha föllebbenni a formás térdről. Sőt. Ezt jellemzi nyilatkozata:

— Megbocsájtja elfogódásomat, de először adok valamiről véleményt valakinek. Meddig terjedjen a meztelenség? Én nem is tudom, hogy szabad-e erről nekem egyáltalában beszélnem. Anyuka, valahányszor a meztelenség szóba került, a számra ütött és azt

mondta: Kislánynak erről nem szabad beszélni... Így titkon sugom meg, hogy a meztelenség, jobban mondva, a lenge kosztüm, az egy egész jó dolog. Már csak azért is, mert a barátnőim mind irigykednek és így sóhajtoznak: Milyen szép vagy Ica és milyen arányosan kevés a ruha rajtad...

Nem lenne azt hiszem érdektelen, ha ideiktatnám egy görlicének a véleményét is, akinek

SZABÓ GIZI

a neve. Ők szenvednek a legtöbbet a meztelenség révén, ők hülnek meg legjobban. Ezt mondja:

— Kérem, hogy egészen őszinte legyek. Én nem is mondhatok véleményt. Mert az igazán nem fontos akkor, amikor a szerző más-kép dirigál. Teljesen egyremegy már nekünk az a néhány centis kurtítás, ami még jöhet. De ha több jön, az sem baj. Nekünk igazán föl sem tűnik. Olyan mindegy, hogy prömes bundában jövőnk, vagy a mindatír toalettünkben. Ugy érezzük magunkat, mint a strandon és uszunk — a náthában...

Tartsunk seregzenjét és összegezzünk. A vélemények különbözők a formában, de egyazok lényegben. A meztelenség határköve beláthatatlan, de a szó teljes értelmében véve a meztelenség végálmása — a meztelenség-nél van. Addig is, amíg oda elérkezünk, ha ugyan lesz a Divatnak annyi ereje, hogy odáig hajtsa az izlést, a színpadon szívesen hódolnak a meztelenségnek és ugyászólván hiúsági cél dikál: a szép comb olyan, mint egy szép tavaszi toalett, mutassuk meg szépen... Amíg egy előre nem látható napon aztán majd fordul egyet az izlés és a divat kereke... és jön megint a magas nyak és az irigy, mindent eltakaró uszály.

— A házmasternek el kell fogadnia a hivatalosan megállapított kapupénzt. A város vezetősége ma véglegesen intézkedett a nemrég megállapított kapupénzek tekintetében, amelyeket — mint megirtuk — éjjel előtt 2 lebben, éjjel után 4 lebben szabtak meg. A kapukulcsért havi 30 lejt kell fizetni. A városi szabályrendelet szerint, amennyiben valamelyik házmaster nem fogadja el a megállapított kapupénzt, a város iparügyi osztályához lehet feljelentést tenni ellene, amely azután átteszi az ügyet a rendőrség kihágási osztályához. A renitenskedő házmasternek büntetése 20 lejtől 200 lejig terjedő pénzbírság, vagy két napig terjedő elzárás.

Az italszakmában

Évtizedek óta vezető helyet foglal el cégünk. Ennek magyarázata a következő:

Árunk minősége mindig a legjobb, nálunk kizárólag a Temesvári Serfözde R. T., Erdély legnagyobb és legmodernebb sörgyárának, a sörszakértők által legtöbbször becsült „Casino“, „Corvin“, „Record-Speciala“ és „English-Porter“ sörei kaphatók, más sört nem tartunk. Gyümölcspálinkáink tisztán, csakis egészséges nyersanyagokból készülnek. Különleges zamatos rumokat, finom, a legkényesebb izlést is kiegítő likőröket tartunk rak táron, valamint valódi cognacot. Boraink kizárólag a Hegyaljáról származnak. Ujjonnan átalakított és a technika legújabb vívmányaival felszerelt műjéggyárunkban és hűtőtelepünkön állandóan teljesen kifagyasztott higiénikus műjég kapható.

Ha nálunk vásárol, meg van az a nagy előnye, hogy teljes szükségletét egy helyről szerezheti be.

Dacára a mélyen a husba vágó adóterheknek, cégünket még további hosszú évtizedekig fenn akarjuk tartani!

Ezért nagyon sok vevőre van szükségünk!

Ezért üzleti elvünk: első a vevő!

A legnagyobb gondot fordítjuk a kifogástalan kiszolgálásra!

Alexandru REUSZ Sándor cég

Telefon 141.

ARAD.

Telefon 141.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

Vasárnap, március 31.

Bécs. 11.20. A bécsi „Sängerknaben“ dal-együttes hangversenye. 12. A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye. 17. Délutáni hangverseny. 19. Erich Veidl előadása: Tavasz a Kanári-szigeteken. 19.40. Hermann Wiedmann operaénekes népballadákat énekel. 21.05. Zenetréfák. Előadja a zeneakadémiai tanárok együttese. Berlin. 12.30. Délutáni hangverseny. 16.30. Gyermekek. 17.30. Szórakoztató zene. 20.30. Georges Bizet „Carmen“ c. operájának közvetítése az állami Operaházból. Brünn. 11.30. Délutáni hangverseny. 17.30. Szórakoztató zene. 19. Fritz Rous operaénekes és Marie Engelmann hangversenyének dalstje. 20.05. Esti hangverseny. 21. J. M. Baencel „Die Zeitungen haben es verwechselt“ c. egyfelvonásos komédiájának közvetítése a Studióból. 21.35. Április-est. 23.20. Étermi zene közvetítése. Frankfurt. 12.30. Bruckner-ciklus. 16. Karének. 18. Haydn-hangverseny. 20.30. Verdi „Aida“ című operájának előadása. Utána: Tánczene. Leipzig. 9.30. Orgonahangverseny. 12.30. Délutáni zene. 16. Gramofonzene. 17. Kamarazene. 19. Tarka zene. 20.30. Joh. Seb. Bach „Husvétli oratórium“. 21.30. Részletek Goethe „Faust“-jából. 24. Tánczene. 2 L. London. 16.30. Betty Bannermann (alt) és Ashmoor Burch (bariton) hangversenye. 18. Ethel Bartlett és Rae Robertson kézzongorás hangversenye. 18.45. Egyházi dalok. 21.45. Felhívás jótekonyságra. 22.45. Kate Winter (szoprán) és Maurice Cole (zongora) hangversenye, Grieg-est. Milano. 13.30. Déli hangverseny. 17. Szórakoztató hangverseny. 22. Egy opera közvetítése a Scala-színházból. München. 13. Katonazenekari hangverseny. 16.15. Bajor jodierek és dalok. 17.10. A müncheni hangversenyegyesület. Népszerű szórakoztató zene. 19.15. Kamarazene. — Nápoly. 11. Egyházi zene. 18. V. D'Evoli (szoprán) hangversenye. 22.02. Zenekari hangverseny. Prága. 12. Zenés matiné. 13. Déli hangverseny. 17.30. Szórakoztató zene. 20.65. Fuvózenekari hangverseny. 21.

Előadás a Studióból: Április. 23.20. Étermi zene. Róma. 18. Szórakoztató zene. 21.45. G. Gilbert „Katie La Ballerina“ c. operettjének közvetítése. Zágráb. 18. Tánczene. 21.30. Közvetítés Bécsből. Zeneakadémiai tanárok együttesének hangversenye. 23. Könnyű zene. Zürich. 12. Reggeli hangverseny. 20.33. Husvétli hangverseny. Budapest. 10.30. Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. Prédikál: Ravasz László dr. püspök. 11. Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. Szentbeszédet mond: P. Bangha Béla S. J. 13. Déli harangszó az Egyetemi templomból, pontos időjelzés, időjárásjelentés. Utána: Szimfonikus zenekari hangverseny. Vezényel: Unger Ernő karnagy, a Zeneművészeti Főiskola tanára. Közreműködik: Báthy Anna operaénekesnő és Heimlich Lajos zongoraművész. Weber-hangverseny: 1. Euryanthe — megnyitó. 2. Agatha áriája a „Büvös vadász“ c. operából. Zenekari kísérettel énekl: Báthy Anna. 3. F-moll zongorahangverseny. Zenekari kísérettel előadja: Heimlich Lajos. 4. Oceán-ária az „Oberon“ c. operából. Zenekari kísérettel énekl: Báthy Anna. 5. Büvös vadász — megnyitó. 16.30. A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. Schandl József dr. egyetemi ny. rendes tanár: „A csikók felnevelése“. 17. Rádió Szabad Egyetem: 1. A magyar táblalábírók dalai. Énekl: Nagy Margit, a m. kir. Operaház tagja, gitáron kíséri: Kárpáthy Ernő. 2. Melly József dr. egy. m. tanár: „A járványok viselkedése általában“. 3. A magyar táblalábírók dalai. Énekl: Nagy Margit, a m. kir. Operaház tagja, gitáron kíséri: Kárpáthy Ernő. 4. Husvétli népszokások. (Solymossy Sándor dr. egy. tanár). Az előadás szünetjében cca 17.45. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, részleges sporteredmények. 18.20. Zenekari hangverseny. Vezényel: Berg Ottó karnagy. 1. Rossini: Semiramis — megnyitó. 2. Puccini: Nyugat leánya — ábránd. 3. Puccini: Turandot — ábránd. 19.30. Gyula diák ismerteti Bárd Miklós: „A köd“ című verses regényét. 20. Sport- és löversenyeredmények. 20.15. Operettelőadás a Studióból. „A madarász“. Operett 3 felvonásban. Irták: M. West

és L. Held. Zenéjét szerzette: Zeller Károly. Rendezők: Sik Rezső, a Városi Színház és Gyarmathy Sándor, a Studio rendezője. Vezényel: Kerner Jenő karnagy. Személyek: Mária, választófejedelemné — Lészay Kató. Adelaide bárónő Tarnay Leona. Csörsz báró, udvar- és erdőmester — Pallós János. Szaniszló gróf, testőrtiszt, unokaöccse — Somló József. Ádám, tiroli madarász — Fenyves Sándor. Postás Milka — Lakatos Ilona. Mimi grófnő — Szalay Margit. Schnell, bíró — Hajagos Károly. Horgos, községi tanácsos — Lóránth Vilmos. Keszeg, községi tanácsos — Pataky Ferenc. Mária, kocsmárosné — Vándoryné Margit. Jutka, csaposleány — Páris Ilona. Kamarás — Kalocsay Ferenc. Sármany, tiroli madarász — Puskás Dániel. Udvari lakáj — Márkus János. Udvari valász — Kertész Illés. Haskó professzor — Horti Sándor. Lesko professzor — Sik Rezső. Utána: cca 22.45. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, sport- és löversenyeredmények. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházból.

Ha Rádió accumulátora kimerül,

forduljon

„Technica“-hoz Remlein & Co.

Str. Episcopului Radu 19. (Magyar-ucca).

Hétfő, április 1.

Bécs. 11.20. Orgonahangverseny. 12. A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye. 17. A „Tonkünstler“ zenekar hangversenye. 20.20. Lenau-dalok. 21.05. O. Blumenthal: „Hans Hucklebein“ bohózatának előadása. Utána: Jazzzene. Berlin. 12.30. Fuvózenekari hangverseny. 21. Áprilisi tréfák. 21.45. Népszerű hangverseny. Ezt követőleg tánczene. Brünn. 11. Zenés matiné. 13.30. Déli hangverseny. 17.30. Modern tánczene. 19. Grete Kerbler operaénekesnő és Jan Svetska operaénekes, együttes áriaestje. Frankfurt. 11.30. Gramofonzene. 16.30. Szórakoztató zene. 18. Zenekari hangverseny. Operett-részletek. 20.30. Kedvenc német nyitányok. A stuttgarti fúharmonikus zenekar hangversenye. Utána: Tánczene. —

Husvét másodnapján, **IPAROS OTTHON** zenekara és dalköre nagyszabású hangversenyt

rendez, melynek keretében szép Galathae o. operett kerül műsorra. Dr. Baja Sándor rendezésében. **▲▲▲ Beleépő díj nincs. ▲▲▲**

Leipzig. 9.30. Orgonahangverseny. **13. Déli hangverseny.** **16. Gramofonzene.** **18.30. Zongorahangverseny.** **20.30. Esti hangverseny.** — **2. L. O. London. 13. Dorothy Kitchen (szoprán) és Temple Wickman (tenor) hangversenye.** **13.30. Orgonahangverseny.** **14. Déli hangverseny.** **16. William Fischer (bariton) és a házizenekar hangversenye.** **17.15. Szórakoztató hangverseny.** **19.45. Schumann-hangverseny.** **22.35. Orosz balettzene.** **24.15. Tánczene.** **Milano. 13.30. Rádió-kvartett.** **17.30. Szórakoztató zene.** **18.20. Gyermekkarének.** **24. Jazz band.** **München. 14. Kamarazene.** **17. Szórakoztató zene.** **19. Kétzongorás hangverseny.** **20. Előadás és zenekari hangverseny közvetítése Erdélynek.** **21. Zenekari hangverseny.** Közreműködnek: Guglielmo d'Astraglio olasz (bariton), Elisabeth Hallstein (szoprán), Sandro Vitochy (szoprán), Emanuel Gianna (bariton), Karl Kuntz (basszus.) Utána: Tánczene és esti hírek. **Nápoly. 18. Garzie N. (szoprán) hangversenye.** **22.02. G. Donizetti „Don Pasquale” c. operájának közvetítése. Prága. 13.30. Déli hangverseny.** **17.30. Szórakoztató zene.** **19.05. Németnyelvű dalest.** **20. B. Smetana: „Die Teufelsvand” c. komikus-romantikus operájának közvetítése a nemzeti színházból.** **23.30. Étermi zene. Róma. 14. Rádió-trió.** **18. A római filharmonikus társaság hangversenye.** **21.45. Könnyű zene. Zágráb. 18. Tánczene.** **21. Operai előadás a zágrábi Operaházból.** **Zürich. 13.32. Déli hangverseny.** **16. Gramofonhangverseny.** **17. Délutáni hangverseny.** **21. A berni műsor közvetítése. Budapest. 10. Ujsághírek, kozmetika.** **11. Egyházi zene a budavári koronázó főtemplomból.** **Lavotta Rezső: Missa solemnis. A magánzólamokat éneklik: Pálffy Mária, Urmánczy Jánosné, Lóczy Hugó és Göllner János.** **Graduale: Demény Dezső: Haec dies. Offertorium: Szupper Alfréd: Terra tremuit.** **Vezényli: Sugár Viktor kormányfőtanácsos.** **Orgonán játszik: Sárkány Sándor. 12.30. Evangélikus istentisztelet a Bécsikaputéri templomból.** **Prédikál: Kapi Béla dunántúli püspök.** **Énekszámok az új Dunántúli énekeskönyv szerint 212. és 216. Énekel a gyülekezetli férfiak.** **13.35. Pontos időjelzés, időjárásjelentés.** Utána: **A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye.** **Vezényel: Bérg Ottó karnagy.** **1. Beethoven: István király, megnyitó.** **2. Beethoven: C-dur zongorahangverseny.** **Előadja: Berg Lilly zongoraművész.** **3. Mozart: Jupiter-szimfónia.** **16.30. Manchen Mariska husvéti gyermekdélutánja.** **17.45. Pontos időjelzés, időjárásjelentés és részleges sporteredmények.** **18. A Székesfővárosi Zenekar hangversenye.** **Vezényel: Bor Dezső karnagy.** **1. Weber: Oberon, megnyitó.** **2. Mendelssohn: IV. (olasz) szimfónia. I. Allegro vivace. II. Andante con moto. III. Con moto moderato. IV. Saltarello. Vivace.** **3. Strauss: Denevér, megnyitó.** **4. Yoshitomo. A felkelő nap országából. — Japán suite. I. Körmenet. II. A japán csaló-gány. III. A csodakertben. IV. Lampionünne-pély.** **5. Gounod: Faust, balettzene. — 19.40. Sport- és lóversenyeredmények.** **20. Bogdán Margit magyar nótadélutánja Magyar Imre és cigányzenekarának kíséretével.** **22. Aprilis el-seje a Studióban.** **Hegedüs Tibor és K. Halász Gyula tréfái.** **Rendező: Hegedüs Tibor, a Vig-színház rendezője.** **Konferál: Forró Pál.**

Operából. 23.15. Walter Rehberg hangverse-nye. **Leipzig. 18. Gramofonzene.** **17.30. Dél-utáni hangverseny.** **21. Ismeretlen német da-lak.** **23.30. Tánczene.** **2. L. O. London. 12. Gramofonzene.** **13. Nancy Hepton (szoprán), Clay Thomas (bariton) hangversenye.** **14. Déli ze-ne.** **16. Tánczene.** **17. Szórakoztató zene.** **19.45. Zongorahangverseny Schumann mű-veiből.** **20.95. Relli Palliser (szoprán) és Leonard Salisbury (basszus) hangversenye.** **22.40. „Courvolle”-est.** **23.30. Tánczene.** **Milano. 12. Gramofonzene.** **13.30. Rádiókvarsett.** **17.30. Szórakoztató zene.** **21.30. Szimfónikus hang-verseny.** **24. Jazz-band.** **München. 12.20. Gramofonzene.** **18.30. Szórakoztató zene.** **21. Schrammel-zene.** **22. Kamarazene.** **Nápoly. 17. De Martino (szoprán) hangversenye.** **21.45. Egy opera közvetítése.** **Prága. 12.15. Gramofonzene.** **13.30. Déli hangverseny.** **17.30. Ka-marazene.** **19.05. O. Horakova és E. Pollert, a nemzeti színház tagjai közös dalestje.** **21.30. Nemzetközi hangverseny közvetítése Berlin-ből.** **23.20. Gramofonzene.** **Róma. 13. Rádió-trió.** **18.30. Szórakoztató zene.** **21.45. Pietro Mascagni „La Marchese” c. operájának köz-ve-ti-tése.** **Zágráb. 14.15. Gramofonzene.** **18. Délutáni hangverseny.** **Zürich. 13.32. Gramofonhangverseny.** **16. A házizenekar hangver-senye.** **18.15. Gramofonzene.** **19.30. Camillo Valsangiacomo: „Lettera de recenti opera letterarie ficinesi”.** **20. Gramofonzene.** **21. Melodráma és zongorahangverseny.** Köz-re-mű-ko-dik: **Mária Döring és Herm. Döring.** **22.20. Zenekari hangverseny.** **Budapest. 10.15. Gramofonhangverseny.** **1. Ippolitow: Kauka-sisele suite. I., II. rész. (International Concert Orchestra.)** **2. Wiener-Márkus: Keresek egy nőt — fox-trot. (Refrént énekl: Sebő Miklós.)** **3. Berlin I. Cant Do Without You. (Hawaiians Orchi.)** **4. Kolman: Nyár volt, szép nyár — an-gol valcer. (Énekl: Seifert Dezső.)** **5. Well: Tango-Ballade. (Dreigroschenoper zenekar.)** **6. Weiner-Márkus: Ez a Helén! — fox-trot. (Refrént énekl: Sebő Miklós.)** **7. Gay: Mond-nacht auf der Donau. (Zenekar.)** **8. Lehár: Fri-derike — O Mädchen, O Mädchen. (Énekl: R. Tauber.)** **9. Eisenmann: Zoro és Huru — char-leston. (Refrént énekl: Weigand Tibor.)** **10. Eilenberg: Die Mühle im Schwarzwald. (Or-gonaszóló.)** **11. Borganoff: Zigeuenerwiesen. (Énekl: Aloha Oe. (Royal Hawaiian Band.)** **13. Burleigh: Schandalize My Name. (Énekl: Paul Robeson.)** **14. Márkus-Weiner: De jó vóna, ha vóna — blues. (Refrént énekl: Wei-gand Tibor.)** **15. Heikens: Ständchen. (Zene-kar.)** **10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny foly-tatása.** **13. Déli harangszó az Egyetemi tem-plomból, időjárás-jelentés.** **13.05. Radics Józka és cigányzenekarának hangversenye.** **13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása.** **14. Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.** **15.30. Hírek, élelmiszerárak.** **16.30. A „Tündér-vásár” mesedélutánja.** **1. Lilly csinyjei. Irta: és felolvassa: Altay Margit.** **2. a) Willin de Boer: Walcer; b) Dvorak-Kreisler: Slavi-scher Tanz (e-moll); c) I. Willin de Boer: Si-cilian, II. Willin de Boer: Scherzo.** **Előadja: Lutz Armin svájci hegedűművész, zongorái kíséri: Farnadi Edith zongoraművész.** **3. Me-se. Irta és felolvassa: Vándor Iván.** **4. a) La-votta Rudolf: Honnan jó a fény? b) Gretscha-ninow: Wiegenlied; c) Lavotta Rudolf: Mezei bokréta. Dalok.** **Előadja: Schnitzer Klári.** **Zongorán kíséri: Donker Annl.** **5. Rejtvények.** **6. Margit néni postája.** **17.45. Pontos időjelzés, időjárás, vizállásjelentés, hírek.** **18.10. Tót-ma-gyar nyelvtanítás. (Dr. Erney József.)** **18.40.**

A magyar királyi Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Vezényli: Bérg Ottó karnagy. **1. Rossini: Tell Vilmos — megnyitó.** **2. Wagner: „Tannhäuser” — ábránd.** **3. Brahms: Magyar táncok.** **4. Csajkovszky: Pique Dame — fantázia.** **19.30. Mit üzen a rádió? 20.30. Hell István nyugalmazott h. állam-titkár felolvasása: I. „Úti élmények messze északon”. II. „A Spitzbergák”. **21. Siklós Fe-rené előadása: „A mozgóképszínházak felada-ta. A külföldi és hazai bemutatók. A filmfelirat és a kísérő zene”. 21.30. A közép-európai nem-zetközi műsornak közvetítése. Átvitel Bécs-be, Prágába, Varsóba és Budapestre. A Berlini Rádió Zenekar hangversenye. Közreműködik: Szigeti József tanár. **1. Beethoven: Nyitány az „István király” című előjátékhoz.** **Es-dur, op. 117.** **2. Beethoven: Hegedűhangverseny zenekari kísérettel. D-dur, op. 61. Allegro ma non troppo—Larghetto—Rondo. (Szigeti Jó-zsef tanár.)** **3. Wagner: Siegfried — Idyll.** Utána: kb. **21. Pontos időjelzés, hírek, időjárásje-lentés, ügétversenyeredmények.** Majd: **Bach-inann jazz-band a Dunapalota-nagyszálló-ból.******

Rádókészülékeket, alkatrészeket.
Ismeretlenül megvásárolható közvetlenül is.
Érdeklődés díjmentes árjegyzékünket.
Szállítás a Hirsch-posta által utánvétellel, kis létszámokban is.
“AUDION”
Rádiótechnikai vállalat
Budapest, VI., Nagymező-utca 31.
Telefon: Aut. 112-75.

Közgazdaság.
= BUCURESTIBEN ÉS ZÜRICHBEN UNNEPI TÖZSDESZÜNET.

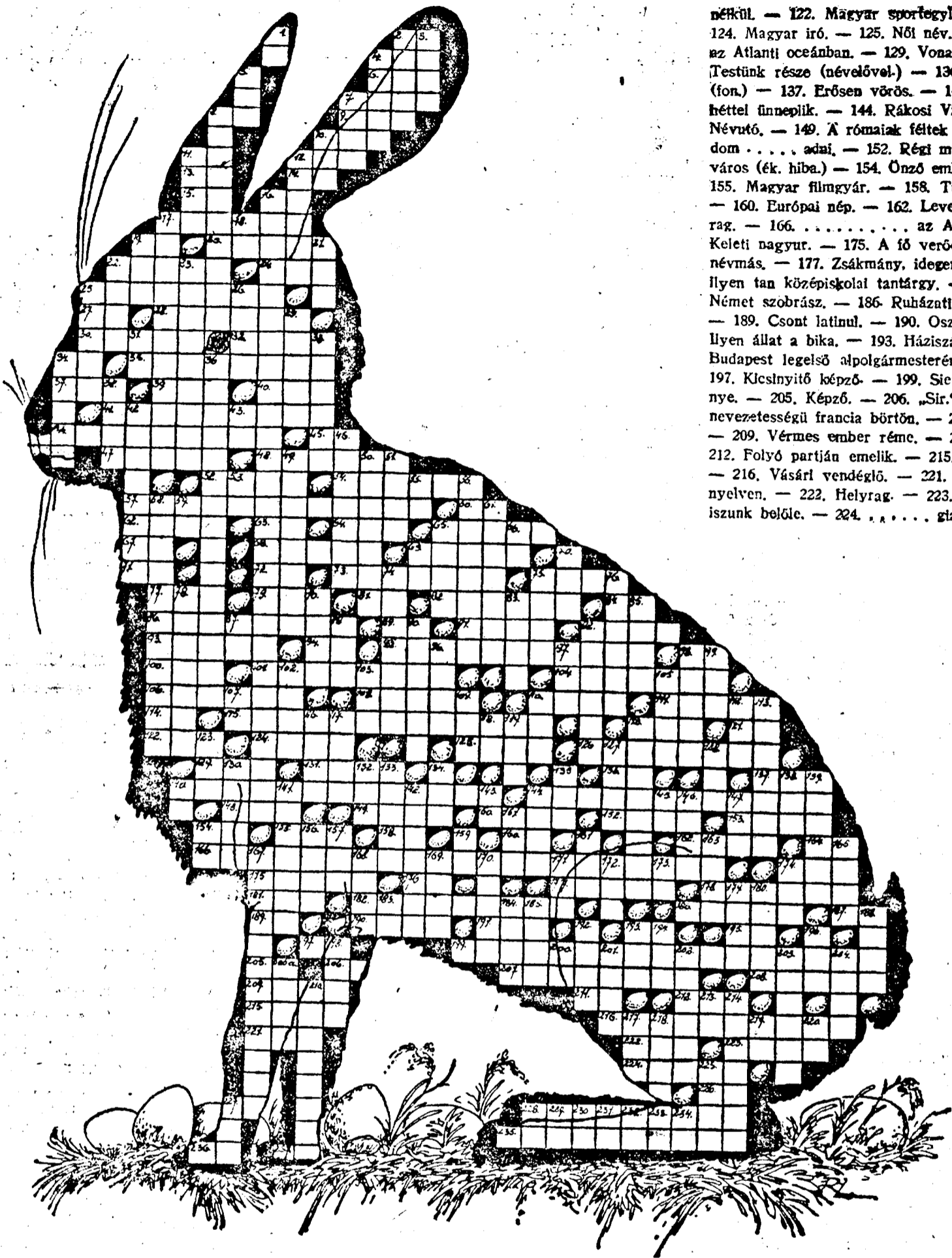
= Eladott aradi ingatlanok. Fodor Antal eladta a Rozér dűllőbéli 233 öles telkét Fodor Béla és társai-nak 21.000 lejtért. — Szilágyi György és neje eladták a Rozér dűllőbéli 230 öles telket 20.000 lejtért Palaosik György és társának. — Román Tódor és neje eladták a Birkás-dűllőbéli 100 öles telket 30.000 lejtért Mladia Erzsébetnek. — Ilika Constantin eladta a Gábor-dűllő-beli 4 holdnyi szántót 57.000 lejtért Dán Jakab és neje-nek. — Eck János és neje eladta a Pécskai-uti 162 öles telkét 28.000 lejtért Kocsuba Miklós és nejének. — Özv. Koletk Jánosné eladta a Str. Gr. Alexandrescu-ban egy 98 öles telkét 50.000 lejtért Schweiffer Mária-nak. — Feszler Ferenc eladta a Nyomásközi dűllőben levő 170 öles telkét 30.000 lejtért Révai János és nejének. — Özv. Brendl Istvánné eladta a Str. Targoviste 1. sz. házat házat 240.000 lejtért Gyorgyevits Gyula és neje-nek szül. Orgevits Herminának. — Özv. Jirassek La-josné eladta a Str. Fabricii-ban levő 133 öles telkét 30.000 lejtért Szellmann Károly és nejének. — Feszler Ferenc eladta a Nyomásközi dűllőben 180 öles telkét 25.000 lejtért Giorgios János és nejének. — Özv. Szucsu Istvánné elajándékozta a Zimándi dűllőbéli teleknek fele jutalékát 40.000 lej értékben Szucsu Mihálynak. — Béres Erzsébet eladta a Mossóczy-telepi Str. Petru Re-tes 36. sz. házat 90.000 lejtért Batta Pál és társai-nak. — Gális György és neje eladták a Calea 5. V. házat 111 sz. 306 öles telket 7.500 lejtért Câmpian Floare és neje-nek. — Fábri János és neje eladták a Str. Veche 292 sz. telket 30.000 lejtért özv. Takács Mihálynak.

Rádiókészülékek és alkatrészek
legjobban és legolcsóbban **Julius Károly-cégnél,**
Budapest, IX. Ráday-ut. 8. Kaputok. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Pontos kiszámlálás.

Kedd, április 2.
Bécs. 12. Délutáni hangverseny. **17. Dél-utáni hangverseny.** **Martha Schlager énekesnő közreműködésével.** **21.05. Mendelssohn-hang-verseny.** **Berlin. 12. Délutáni hangverseny.** **18. Szórakoztató zene.** **21.30. Zenekari hangver-seny a nemzetközi műsorcsereben: Bécs, Bu-dapest, Varsó és Prágának.** **Brünn. 13.30. Déli hangverseny.** **20.05. Régi brünni fúvózene.** **21.30. Hangverseny közvetítése Berlinből.** — **Frankfurt. 14.30. Gramofonzene.** **17.35. Zene-kari hangverseny Brahms művei.** **22.15. Gra-mofonhangverseny Weber: „Büvös vadász” c.**

NAGYBAN LINOLEUM KICSINYBEN
Viaszosvászon, gummiárak, vízmentes ponyvák, bórutántatók, kokuszlabírtólok, gummi-kabátok, fürdősapkák és cipők, kalosznik, gummijátékok, kaucsukgallérok stb. és vála-sz-tékban, szolid árak mellett a
Steckl Adolf LINOLEUM ARUHAZA-ban Arad, Bul. Reg. Maria 8.
Brasov, Kapu-utca 42. BUCURESTI, Strada Goltol 4. Telefon 546.

HUSVÉT KERESZTREJTÉNYE.

KÉRJÜK A MEGFEJTÉST TISZTÁN, OLVASHATÓAN BEIRNI A KOCKÁKBA.

Vízszintes sorok: 2. Kicsinyítünk vele. — 4. Gazda teszi. — 6. Van neki, románul (fon.) — 7. „Esemény”. — 8. Feltételes kötőszó. — 9. Ilyen virágot is ismerünk. — 10. Külön rovata van a lapckban. — 11. Ford. az olasz skála egyik hangja. — 12. Munkás kapja. — 13. Kettős mássalhangzó. — 14. Idegen kötőszó. — 15. Kötőszó. — 16. Számok előtti rövidítés. — 17. Pl. a szegfü (névelővel). — 19. Rangjelző. — 20. Az aradi megiehetően elhanyagolt állapotban van. — 22. Lett város (o = u). — 24. Ford. kettős mássalhangzó (fon.) — 25. Ford. „cimborám”. — 27. Olasz névelő. — 28. Ekszer. — 30. Cseléd. — 32. Fűszernövény. — 34. Helyrag. — 35. „Kikutat”. — 37. Kerti szerszám. — 39. Verskellék. — 40. Férfinév. — 41. , olyan amikor kellemesen szórakozik. — 44. Két ige és egy igekötő. — 45. Mitológiai alak. — 47. Ford. sok állat rendelkezik ezzel. — 48. A legszegényebb néposztály alaposan ismeri. — 52. Költő, piktör keresi. — 54. Budapesti primadonna, keresztnévének kezdőbetűjével. —

57. „Elhajóközik”. — 60. Járunk rajta. — 62. Házbéret fizet. — 63. Olasz író nő monogramja. — 64. Gyümölcs. — 65. Délszaki növény. — 67. Osztrák katonai rang rövidítése. — 68. Ilyen ügyész is van. — 69. Ford. kínai napszám, (névelővel). — 71. Idegen kettős magánhangzó. — 72. Állat hangja. — 73. Hangszer. — 75. Az Usa egyik állama. — 77. Farag ikerszáva. — 79. Ilyen város Arad (mássalhangzó). — 81. Kérdő névmás. — 82. A betegét orvos írja elő. — 84. Parasztos megszólítás. — 86. Nem készítik törékeny anyagból. — 89. A-val az egyik szülő. — 91. Román szabadságvezér. — 92. Folyó Belgiumban. — 93. A legtöbb férfi megteszi. — 94. Zsargon szócska. — 95. Fukar ember jelzője. — 98. Éva volt az első. — 100. On (mondják franciául). — 101. Ebben a palotában írták alá legutóbb a pápaság és az olasz állam közti meg egyezést. — 104. Betegség. — 106. Ford. b-vel benne kicsi madár. — 108. nia. — 110. Francia kubista festőművész. — 111. Köztársasági elnök volt. — 114. Két magánhangzó. — 115. Bűvös lámpa. — 120. Számár, idegen nyelven. — 121. A függ 112 első betűje

nélkül. — 122. Magyar sportegylet volt rövidítése. — 124. Magyar író. — 125. Női név. — 126. Szigetcsoport az Atlanti oceanban. — 129. Vonatköz névmás. — 131. Testünk része (névelővel). — 136. Ford. görög betű (fon.) — 137. Erősen vörös. — 140. Husvét előtt egy héttel ünneplik. — 144. Rákosi Viktor regénye. — 146. Névtű. — 149. A rómaiak félték tőle. — 150. Nem tudom adai. — 152. Régi mérték. — 153. Magyar város (ék. hiba). — 154. Őnzó ember első gondolata. — 155. Magyar flingyár. — 158. Tú románul (ék. hiba). — 160. Európai nép. — 162. Leves fajta. — 164. Helyrag. — 166. az Aradi Közlöny. — 174. Keleti nagyur. — 175. A fő verőér. — 176. Személyes névmás. — 177. Zsákmány, idegen nyelven. — 178. Az ilyen tan középiskolai tantárgy. — 181. Ital. — 182. Német szobrász. — 186. Ruházati cikk. — 187. Névelő. — 189. Csont latinul. — 190. Osztrák város. — 191. Ilyen állat a bika. — 193. Háziszárnyas hangja. — 195. Budapest legelső alpolgármesterének monogramja. — 197. Kicsinyítő képző. — 199. Sienkievicz Henrik regénye. — 205. Képző. — 206. „Sir.” — 207. Történelmi nevezetességgel francia börtön. — 208. Templomban van. — 209. Vérmes ember réme. — 211. Állati lakhely. — 212. Folyó partján emelik. — 215. Sir, idegen nyelven. — 216. Vásári vendéglő. — 221. Ford. király, idegen nyelven. — 222. Helyrag. — 223. Ford. h-val benne iszunk belőle. — 224. gia. — 226. Német pre-

pozíció. — 227. Igekötő. — 228. A világháborúban sokat szerepelt kárpáti városka. — 235. Briex Eugén szimfüve. — 236. Igevégződés. — 237. Kötőszó.

Függőleges sorok: 1. 1929. — 2. Ilyen a szemle. — 3. Dajka teszi a csecsemővel. — 4. Aradon négyet tartanak évente. — 5. Költői műfaj. — 7. Arab fejedelem. — 8. A boszniai okkupáció idején a fellázadt törökök egyik vezére. — 10. Naptári egység. — 11. Ford. folyó. — 12. Norvég kikötőváros. — 16. Husvétal kapcsolatos magyar népdal. — 17. Balkáni uralkodó. — 18. Gyermekek teszi. — 19. Kereszttel emelt zenei hang. — 21. Tápláló ital. — 22. Női név. — 23. „Rokonság.” — 25. Görög mondabeli phrygiai király. — 26. Energikus ember igéje. — 29. Ilyen hivatal is van. — 31. A legnagyobb magyar mesemondó nevének mássalhangzója. — 33. Magyar festő (1821—1862). — 34. Néplelőn pléh. — 36. Kempis Tamásnak tulajdonított elmélkedések. 5000 kiadása ismeretes. — 38. A történelem része. — 42. Szapolyai János neje. — 43. A kegyenc írójának monogramja. — 46. „Düledéz” (ék. hiba). — 49. Angol kikötőváros. — 50. A sivatagban vannak. — 51. A felu-

... (anagramma.) — 53. lap. — 53. A. A. A. — 56. Numidtal király. — 58. „Nagybírtok.” — 59. Volt magyar hercegprinás monogramja. — 61. „Cainoa.” — 65. Megszáradt nedve erős hashajtó. — 66. Rag. — 69. Rag. — 70. A legnagyobb rágcááló állat. — 74. A földkerekség legnagyobb vízese. — 75. A szolgazemélyzethez tartozik. — 76. Városka a Helespontos kis-ázsiai partján. Itt építette Xerxes híres hajóhidját. — 78. Levélben gyakori (ék. hiba.) — 80. Szakácsnő teszt. — 83. Ford. patria. — 85. A vizsz. 104 első száma. — 87. spók. — 88. Ucca, idegen nyelven. — 90. Híres csatorna. — 92. A karszthegecségek egyik legjellemzőbb tüneténye. — 96. Európai főváros. — 97. Magár hangja. — 98. A dinamit feltalálója. — 99. Idegen pénzegység. — 102. Hivatalos írat. — 103. I. vel ársjai fensik. — 105. A kocsi kerékével teszi gondozója. — 107. Azonos mássalhangzók. — 109. Ford. latin személys névmás. — 110. Kigyomlájják. — 112. Sportszó. — 113. Ford. ezt is saványitanak félre. — 116. Ford. tip. üdvözülés. — 117. Nem ez teszi az embert. — 118. — 17 vizsz. — 119. Kereszttel emelt zenei hang. — 120. Vulkanikus kőzet, névelővel — (ék. hiba.) — 123. Gögy kötőszó. — 127. Az orosz-japán háború egyik híres hősnoka. — 128. Női név (ék. hiba.) — 130. Volt magyar pénzegység, idegen nyelven. — 132. = 37 vizsz. — 133. Férfi név (ék. hiba.) — 134. A Duna mellékfolyója. — 135. Nép. — 138. = 99 függ. — 139. Mohamedánok viselik. — 140. Anyósok kedvence. — 141. Francia lap. — 142. Pörlekedni, németül. — 143. Olasz folyó. — 144. Minden parlamentben több szerepel. — 146. Hápiszárnyas mássalhangzó. — 146. Zeus felesége (ék. hiba.) — 147. Keleti meltsóság. — 151. Kérdő szedcska. — 154. Egyszerű gép. — 156. Távol, németül. — 157. Hivatal, idegen nyelven. — 159. Kettős mássalhangzó. — 161. Magyar sportegylet rövidítése. — 163. Női név. — 165. Az egyik szülő. — 167. Olasz tó a sváici határon. — 168. Angol gróf. — 169. Magyar festő. — 170. Francia városka és fürdőhely. — 171. Bó! anagrammia. — 172. Vízét meritenek belőle. — 173. Rag. — 174. Szobadisz. — 179. Női név (ék. hiba.) — 180. A legtöbb hárkocsit ez huzza. — 183. Római kettek. — 184. Ilyen hirtől félünk. — 185. Külföldön élő magyar primadonna keresztneve. — 188. Ujság, románul. — 192. Ilyen háborút is vezettek. — 193. Futbalkapus réme. — 194. Félnek része. — 196. Erdélyi folyó. — 198. Keleti nép. — 200. Klasszikus nyelven, csont. — 201. Angol törvényjavaslat. — 202. Öbrög sziget. — 203. Áldjon, népiesen. — 204. Papírmérték. — 205a. Tejttermék. — 210. Molière viglátóka. — 213. A. A. A. — 214. Bonne y-nal, régebben az aradi városházán is működött. — 217. Magyar király egyik neve. — 218. Idegen pénz. — 219. Sváb tiltakozás. — 220. Lőrész rövidítése. — 225. Női név (ék. hiba.) — 227. Hajó veszedelme. — 228. Építkezésnél is használják. — 229. Vigyáz a vagyona. — 230. = 229 függ. de fordítva. — 231. „Eldő.” — 232. Rövidítés. — 233. Mindennap az van. — 234. Igekötő.

MULTHETI KERESZTREJTVEJYÜNKET MEGFEJTETTÉK: Bossányi Kálmán, Várkövi János, Engel Lili, Popovici Ida, Mayer Marianne, Löwy Dori, Höhm Jolly, Bakos Pál, Kolumbán Endre, Korányi Mária, Hranitzky Gusztáv, Kun Gina, Kiss Sándor, Hinkel Antal, Stoinescu Dalia, Ováry Elvira, Scheer Lili, Konicseké Szuchy Dalma, Leginczy Gyuláné, Híszem Olga, Hirsch Sárka, Sarka Margitka, Bischoff Ferencné, Kalmár Tibor, Szilvássy Piroška, Antunics Ferenc, Baráth Béláné, Soborn Marika, Klein Ferenc, Rudas Aladár, Fleiszig Arminé, Puscás Berta, Heim Irénke, Gadó Jenőné, Téthy Márta, Cherrler Jánosné, Finkelstein Rózsi, Engel Mancl, Sensedorf József, dr. Lányi Lászlóné, Princz János, Schwarz Emil, Bruckmann Pöre, Uvárossy Gyula, Bedó Margitka, Róth Sándor, Wolf Gusztáv, Reichel nővérek, Horváth Mária, Pantea Paula, Öckel Gertrud, Poloz József, Balogh L. Lineberg Sándor, Rónai Ede, Nagy Pál, Stáhl Szidi, Klein Zoltán, Ardelean Valeria, Perleg Hermin, Steinfeld Márta, Rozsnyay nővérek, Vidéki Gabl, Draser Beba, Draser Károly, Z. Várady Margit, Irina Clarissa, Herskovits Rózsi, Szentgyörgyi Elvira, Finkelstein Irén, Boros Irénke, özv. Aknay Andorné, Nádrai Aurélné, Maresch Jusztn, Ioan Cris-tina, Nyiri Piroška, Zombori Pirike, Stern Magda, Embertusz Károly, Hartmann Mariska, Zachariás Micske, Berta Micl, Bartha Nusl, Draser Kató, Mera Paula, Deutsch Jánosné, III. Mausz Ferenc, Asszel Eiza, Dobrossy Károly, Világossy Lóni, Gantner Simon, Szokolczay Vilma, Rodler Ferenc, Szabó Vall, Eberlein Anny, Huszágh Anna, Huszágh Etuska, Szokolczay, Bondár Mancl, Somn Zoltáné, Földesi Zoltán, Kemény Vilma, Kassai Hermin, Hrabovszky Mag-dus, Szántó Olga, Anyos Blanka, Váradi Ferenc, Homolka Ervin, Szida Béla, Szerinka Vilmos, Balcsó Bo-glár, László Margit, Kemény Kálmán, Dukarem Mag-

dolna, Rudi József, Redis Pál, Szűcs Nonna, Barkó Lóni, Varga Piri, Jager Laci, Hönigesz Cica, Schlesinger Etel, Krenmayer Ferenc.

SORSHUZÁS UTJÁN JUTALMÁT NYERTEK: Moskovitz Miksáné egy az aradi színház egyik előadására érvényes elsőrendű jegy, Molnár Erzsébet elsőrendű mozijegy (Erzsébet-szágermozgó), Chera Ica elsőrendű színházjegy, Zoránne Joanovits Teréz elsőrendű mozijegy (Erzsébet-szágermozgó), Andrejkó László elsőrendű színházjegy, Szabó Gizi elsőrendű mozijegy (Erzsébet-szágermozgó), Tóth Ferencné elsőrendű színházjegy, Erdős Pál elsőrendű mozijegy (Erzsébet-szágermozgó), Kérjük a nyerteseket, hogy a jegyek átvétele végett jelentkezzenek az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

MULTHETI KERESZTREJTVEJYÜNK HELYFES MEGFEJTÉSE. Vizszintes sorok: 1. Lamazmus. — 9. Klopstock. — 17. Arab. — 18. Schneller. — 19. Rosc. — 20. Va. — 21. Apis. — 23. Ozó. — 24. Légi. — 26. Em. — 27. Ada. — 29. Id. — 30. A part. — 32. Dé. — 33. Hé. — 34. Gé. — 36. Oel. — 38. Ria. — 40. Tr. — 41. Epert. — 44. Bitumen. — 47. Bókay. — 49. Tar. — 50. Éme. — 52. Ica. — 53. Gea. — 55. Ali. — 56. Tt. — 57. Arató. — 59. Pacba. — 61. At. — 62. Ereg. — 64. Vladi. — 67. Tető. — 69. Idyll a háboru alatt. — 70. Moka. — 71. A báró. — 72. Leod. — 74. At. — 75. Gátat. — 78. Szóda. — 81. Me. — 82. Cár. — 84. The. — 85. Kas. — 87. Ira. — 88. Kos. — 89. Eközs. — 91. Rektort. — 94. Adosc. — 96. Mi. — 97. Sor. — 98. Tar. — 100. En. — 101. Oli. — 103. Ea. — 104. Alcar. — 107. Ul. — 109. Gor. — 111. Na. — 112. Öböl. — 114. Act. — 115. Stop. — 117. Rt. — 118. Inas. — 120. Kar-mantyu. — 123. Unde. — 125. Ad libitum. — 126. Ask-lepios. — Függőleges sorok: 1. Lavalette. — 2. Arad. — 3. Ma. — 4. Aba. — 5. Zsidó. — 6. Mcs. — 7. Uh. — 8. Snop. — 9. Klór. — 10. Li. — 11. Oel. — 12. Préda. — 13. Trf. — 14. Oo. — 15. Csel. — 16. Keményitő. — 18a. Ez az ucca bánat ucca. — 22. Pl. — 25. Gé. — 28. Ar. — 30. Ali. — 31. Tre. — 33. Irka. — 35. Er. — 37. Ebet. — 39. Inga. — 40. Tó. — 42. Patrioták. — 43. Tér. — 45. Tl. — 46. Ma. — 47. Bab. — 48. Alattomos. — 51. Malláth. — 54. Ecuador. — 57. Agyag. — 58. Ovhat. — 59. Piros. — 60. Atala. — 63. Eak. — 65. Láb. — 66. Dor. — 68. Ete. — 70. Macedonia. — 73. Descartes. — 76. Áts. — 77. Aero. — 79. Zita. — 80. Dea. — 83. Röml. — 85. Kk. — 86. So. — 88. Kong. — 90. Zi. — 92. Era. — 93. Rtr. — 95. Dé. — 97. Szökl. — 99. Rutul. — 102. Land. — 103. Eb. — 105. Lamm. — 106. Etna. — 108. Lo. — 110. Ordo. — 112. Ösl. — 113. Lat. — 115. Syk. — 116. Pup. — 119. Al. — 121. Ru. — 122. T. S. — 124. NL

KÉRJÜK A MEGFEJTÉSEKET LEGKÉSŐBB PEN-TÉK ESTIG BEKÜLDENI.

NYILATKOZÁS.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Nyilatkozat.

Weissenburger Ferdinándnak, ma megveretése kilencedik napján, megjelent nyilatkozatának állításai valótlanak.

Ha állításainak tényei valók lettek volna, akkor pedig gyáva ember, mert igazgatósága mögő bujva, lovas-gias elégtételt sem nem adott, sem nem kért, sem nem vett.

Többet és többször nem nyilatkozom.

Arad, 1929. március 30.

Báró Bohus Zsigmond.

ÉRTESETÉS.

Értesitem a hölgyközönséget, hogy utazó-nőt nem tartok. Gyógyhaskötők, mellitartók, gummi-fűzők, harisnyatartók nagy választékban, leg-olcsóbban kaphatók.

Pilez Irma fűzőspecialista.

Duco-üzem áthelyezés alatt a napilapokban megjelent hirdetés nem felel meg a valóságnak, mert üzemem régi helyén megmaradt.

SONTÁGH ANTAL.

ÉRTESETÉS.

A volt Andrassy-tér 21. sz. előtt állott bódén-kat ugyanezen ház udvarába **HELYEZTÜK ÁT.**

A közönség további pártiogását kéri:

KOHN LAJOS,

1770 gyümölcs- és ujságáru bódé.

Értesítés.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy Aradon, Str. Gheorghe Popa (Ferdinand-u.) 6. szám alatt **„RÓZSI-SZALON”** cég alatt **NŐI DIVAT MÜTERMET NYITOTTAM.**

Szalonomban a legújabb divatkreációk után készülnek a legkényesebb igényeket kielégítő francia és angol női divatruhák és costumok a legolcsóbb áron. Minden darabért, mely szalonomban készül, a legmesszebb menő garanciát vállalom.

Nagybecsű pártiogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel:

„RÓZSI-SZALON”
Bezsula Györgyné.

Auerbach Béla mint férj és Elemér egyetlen kisfia, valamint édesanyja **Lédermann Lajosné** és testvére **Dr. Lengyel Dezső**, valamint az összes rokonok szívük mély-séges fájdalommal tudatják, hogy

Auerbach Béláné
szül. **Lédermann Gizella**

életének 36-ik, boldog házasságának 17-ik évében hosszas szenvedés után t. hó 21-én reggel 8 órakor elhunyt.

Felejtethetlen drága halottunk földi maradványait f. évi március hó 31-én d. u. 8 órakor a siriai izr. templom osarnokából fognak örök nyugalomra helyeztetni.

Emléke legyen örökre áldott, nyugalma csendes!

Siria, 1929. március 31.

Köszönetnyilvánítás.

Rokonaink, jó ismerőseink és mind-azok, kik felejtethetlen drága halottunk:

Török Gézáné
szül. **Dudás Erzsébet**

temetésén résztvettek, koporsóására virágot helyeztek és részvétük kifejezésével mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuton hálás köszönetünket.

Dudás György és családja.

Kerékpárkereskedők és mechanikusok!

Kérésünk szolid kereskedőket és me-ohanikusokat a Bánátról és Arad-megéből egy nagy német kerékpár-gyár bizományi lerakata részére.

Ajánlatok referenciák megadásával „Ke-rékpár” jelige alatt Rudolf Mosse hírléő iroda Arad külderdők. 10510

Rádió!

Saját érdekében mielőtt Rádiót vesz, hallgassa meg

a lipcsei vásár slágarét a „Schaub”

hálózati és szárazzelemes készülékeket. Vezérképviselő: **Wolff & Co. Arad**, Str. Eminescu 14. — Képviselőt kerestetik.

INGYEN

Balzac művei

Rengeteg képpel illusztrálva.

Elhatároztuk, hogy ezeknek a szép és világhírű regényeknek nagy részét

INGYEN

adjuk, tehát mindazok, akik az alatt található szelvényt 10 napon belül a lent feltüntetett címre be-
küldik, ingyen kaphatják a kiadásunkban megjelenő **BALZAC MESTERMŰVEIT** teljes 32 kötetben,
kb. 5-6000 oldal terjedelemben. — Kiadványainkat teljes fordításban *Ambrus Zoltán, Karinthy Frigyes, Lándor Tiadár, Schöpflin Aladár, Szini Gyula, Hevesi Sándor, Salgó Ernő, Sebestyén Károly* stb. stb. fordítják, látják el bevezetéssel és rendezik sajtó alá.

Balzac a világirodalom egyik legkimagaslóbb jelensége, bölcselő, elemző, emberlátó és alkotó egyaránt. Mélyen járó elme és csodálatos művész, akinek műveiben az emberi lélek és az emberi társadalom nagy problémái, válságai, hullámzásai tragédiává magasodnak, bárha ő páratlan szatirikus elméjével komédiáknak nevezi ezt a halhatatlan mestermű sorozatot. Balzac mesterművei szép nyomásban kitűnő fordításban, a szokásos könyvalakban, rengeteg illusztrációval jelennek meg és csak a hirdetés és csomagolásért kérünk kötetenként 36 fillérvnyi megtérítést. A szűkült négykötetes sorozatonként, a tényleges portóköltség megtérítése ellenében tör énik, avagy portómentesen vehető át kiadóhivatalunkban abban a sorrendben, ahogy a megrendelések beérkeztek. — Kiadásunk a következő érdekfeszítő műveket foglalja magában:

Goriot apó, Grandet Eugénia, A harminc éves asszony, A Nucingen-ház, A kurtizánok tündöklése és nyomora, A számbőr, A házasság élettana, Bettí néni, Pons bácsi, Chabert ezredes, Honorine, Vesztett illúziók, A gyámság, Az elhagyott asszony, Cadignan hercegnő titkai, Serrasine, Facine Cane, Üzletember, Akik tudtukon kívül komédiások.

Mindennemű pénzküldemény egyelőre mellőzendő.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek 10 napon belül be-
küldetnek:

Christensen és Társa

GUTENBERG

KÖNYVKIADÓVÁLLALAT

Budapest, IV., Váci ucca 4r. Eskü-ut
sarak (Eskü-ut 3.)

Telefon: Aut. 874-66, Aut. 882-72.

SZELVÉNY. 111

Alulírott Balzac mesterműveit illusztrált kiadásban a fenti feltételek szerint ingyen kívánja. — Átvételi elismerést és szállítási értesítést kérek.

Név: _____

Lakhely: _____ Posta: _____

Külföldi címek az illető állam nyelvén közlendők. — Feltétlenül jót olvasható aláírást kérünk.

Egyszobás, honyhas modern uccai lakás,

mellékhelyiségekkel, hűzláddával, gyümölcsös kerttel KIADÓ. Cim volt Illés-u. 32. Érdeklődni keddtől. 1752

Ha olesón és praktikus

akar vásárolni, úgy keresse fel

SALGONÉ

bizományi üzletét

Arad, Str. Horia (Széchenyi-u.)

Neuman-palota, hol:

közszükségleti,
háztartási,
alkalmi,
ajándéktárgyak,
antiquitások

dus választékban
állandóan kaphatók.

Tekintse meg a kirakatot!!

Mindennemű kelengyevásznak, damaszt, asztalneműek legolcsóbban vehetők

Kampis-cégnél

Arad, Calea Saguna 86. sz.

Erzsébet-stágermozgó mellett.

Elsőrendű cseh gyártmányok lerakata. Minden 500 Lei vásárlásnál a kedvezmény egy elsőrendű szálló jegy bármely mozgószínház részére. 1782

! Kiadó lakás !

három szoba, elő- és fürdőszobával, május hó 1-ére. Két kis magánház kétlakásos, nagy kertes telekkel, vízvezetékekkel, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Bővebbet Str. Ghíba Birta No. 40. 1753

5 vagy 3 szobás uccal lakás
fürdőszobával központban

KIADÓ.

Cim volt Hasszinger-ucca 12. 1562

Makulatura,

tiszta lappeldányok
csomagolásra,
5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Köz-
löny kiadóhivatalában.

Autó- és garázstulajdonosok figyelmébe!

Erdély, valamint Arad első és legrégebb

DUCO

autó zománc-
zási üzeme

modernül berendezve áll az igen tisztelt közönségnek rendelkezésre, ahol a tavaszi igénynek megfelelő külföldi specialitások felhasználásával autót 4-5 nap alatt zománcozunk tetszés szerinti színben, garancia mellett. Autók speciális polirozását, kisebb javításokat 1-2 órán belül, ugyancsint autók új kárpitozását, tető-, tetőtök, valamint uti porköpenyek elkészítését, belső párnázás és tetszés szerinti színekre való átfestését garantálva, jutányos árban vállaljuk. Arajánlattal díjmentesen szolgálunk.

SONTAGH ANTAL

Duco zománczási vállalat Str. Ghíba Birta (Kórház-ucca) 26.

Az egészséges gyomor a hosszú élet alapfeltétele,

1927. január 3-án kelt levelében Dr. E. H. Járás-bíró a Dr. Páter-féle gyomor-teáról a következőképpen nyilatkozik:

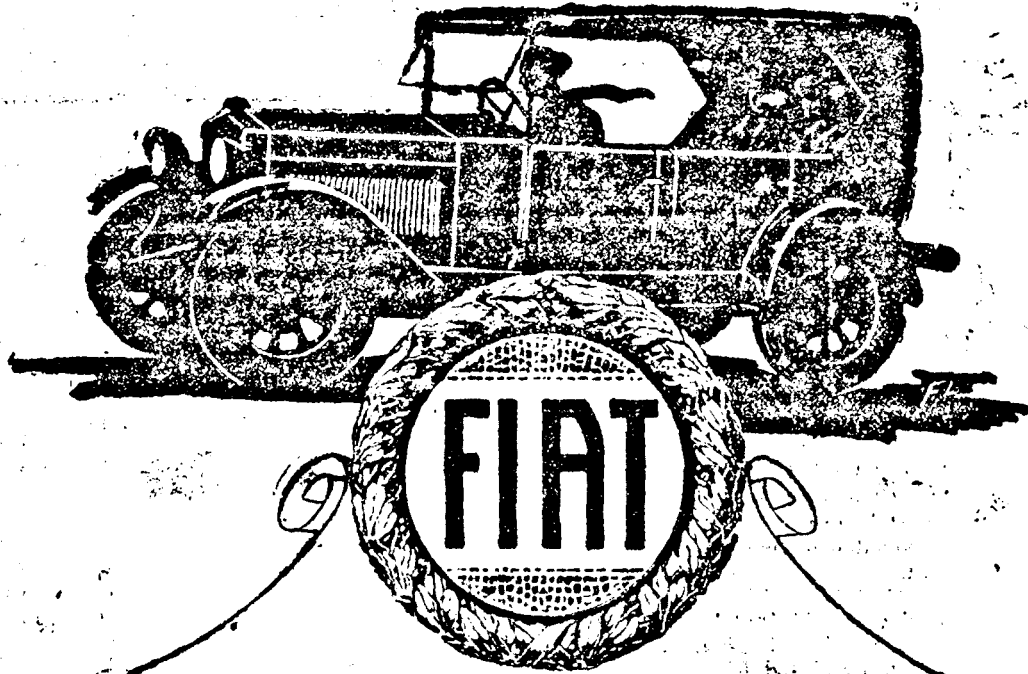
Evek óta tudottam, krónikus gyomor és bélhurutban szenvedek némelykor a hasmenés vérel, komplikációval. A múlt nyár kezdetén (1-26.) lemor volt egy ilyen hasmenésem, amely annyira elgyengített, hogy már alig bírtam lábamon állni és amelyet az eddig előírt szerekkel nem voltam képes beszűntetni. Az újások által figyelmeztetve, az utolsó manedékhez, az utolsó mentőorgonyhoz nyultam és a Dr. Páter-féle gyomor-teát rendeltem, amelynek csodálatos hatása volt, mert már a harmadik pohár tea után, a hasmenésem megszűnt. Ezen tea egy kar-onjának elhasználása után, visszanyertem az erőmet és a hasmenés megszűnt.

Hyen, a legnagyobb elismeréssel nyilatkozó köszönő iratokat nagy számban kaptunk és ezek a legjobb bizonyítékai az eredeti előírás szerint készített Dr. Páter-féle gyomor-tea hatásosságának. Gyomor-bajosok a Páter-féle gyomor-tea rendszeres használatát által gyors meggyógyulást érnek és bajuktól rövidesen megszabadulhatnak.

Könnyebb természetű gyomorbántalmaknál, mint hűlés és gyomorrontásnál egy kis 30 lejes próbacsomag elhasználása elegendő. — Gyomorgyengeségnél, emésztési nehézségeknél, étvágytalanságnál, krónikus gyomorhurutnál hosszabb ideig tartó kurára a nagydobozok használata előnyösebb. Egy kura = 2 doboz. Egy doboz ára 82 lej 50 bani. A Prof. Dr. Páter-féle gyomor-tea minden gyógyszertárban és drogeriában kapható. Ha a beszerzése nehézségekbe ütközne, úgy forduljanak lerakathoz „Csillag gyógyszertár Brassó, Hasszinger-ucca 8. sz. Ismertetőkönyvecskét használati utasítással és a gyógyszertár hatásosságát bizonyító köszönő iratokkal, kívánatra bárkinek ingyen és franko küld a romániai vezérképviselő Drogeria „STANDARD“ Bucuresti, I. Strada Zorilor 2. 753

Autobozs
GARAGE

és PROLICH FERDINÁND ARAD

Nagy választék **FIAT** alkatrészekben!
Eredeti gyári árai!

**NAGY
ÁRLESZÁLLÍTÁS!**

509	SPIDER	145.000
	4 üléses	155.000
	Wegmannberline	210.000
520	5 üléses	250.000
	BERLINE	330.000

1129

Reismann Jenő

kötött és kötősző-ött ipará u gyára Aradon

Strada Ioan Russu Sirlanu 23. (Auloh Lajos-ucca.)

Telefonszám 77.

Gyárt kötött női gyapjukabátokat, sálakat, szwet-tereket, mellényeket. Raschel-kendőket (berliner kendőket) patent női, férfi- és gyermekharisnyákat.

ARADIAN SZEP 100. TAVASZ
NAPSÜTÉS
INFORMÁCIÓKAL A
FODROKTELJESÉŐ SZOLGÁ
ABBAZIA VILLA ANGIOLINA

A tavaszi női divat különlegességei

és gyönyörű változatai szerint

készülnek kabátok és ruhák

BAKÁCS NOI DIVATTER-ÉBEN

Arad, Str. Bratlanu 13.

Hirdessen az „Aradi Közlönyben.”

ÉRETTSÉGIRE

középiskolai, polgári és magánvizsgákra előkészít:

GALGÓCZY magántanfolyam

Budapest, VI. I., Arla Terézia-tér 3.

Felelős szerkesztő: RÉIHY 'ÖZSE

Oicsó házak!

A volt Deák Ferenc-uccában nagyjövdelmű bérház. A belváros központjában 850.000 lejt jövdelmező nagy üzletes bérház. Kétemeletes nagyjövdelmű bérház. A volt Eötvös-uccában kisebb bérház 156.000 lej bérjövdellemmel, egyváltó 50.000 lej. — Tíz lakásos bérház kifosztatlan állapotban 850.000 lej. — Tízegy lakásos bérház 900.000 lej. — A főtéren 380.000 lejt jövdelmező bérház. Továbbá a város minden részén kisebb-nagyobb bér- és magánházak. — Arad hegyalján szőlők, üzletek, lakások oicsón vehetők.

Györfly „Mures” irodája utján Str. Unirei (Fábián G) 13

Fogászat.

Foghuzás (érzéstelenítéssel) ... L. 40
Fém fogak (Rendell) drb. ... L. 100
Arany keronák drb. ... L. 350—400
Fehér fogak kautsuhokra drb. ... L. 50

Frida D'Moudjalled

vizezázott fogászó 5205

Arad, Str. Márkópti 11. (Keesuth ucca.)

Vidékieknek fogmunkálatok 24 óra alatt eszközöltetnek.

HIRDESSEN a 44 éve fennálló ARADI KÖZLÖNY-ben!

Tyukszemek? Bőrkenyvedések?

Van egy olyan biztosan ható szer, amely azt egyszersmindenkora eltávolítja.

A tyukszem felületének borotvával való kivágásával vagy kiégetésével, esetleg valamilyen tapasz használatával egyáltalán nem érhető el tartós eredmény. Tyukszemének sértetlen gyökere nem sokára újból kinőnek s még nagyobbak lesznek, mint előzőleg. Helyezze a lábát egy meleg vízzel töltött edénybe, amelyben előzőleg egy marék SALTRATES RODELL-t oldott fel. E gyökvész behatására a legkeményebb tyukszem is egész a gyökereig mezsuhul, úgy, hogy az könnyen és fájdalom nélkül eltávolítható, oly módon, hogy Ön a körmeivel vagy valamilyen nem éles eszközzel egyszerűen leveszi a tyukszemet, melynek helye nem sokára begyógyul. Ezzel a tyukszem örökre eltűnt. Ami a legvastagabb bőrkenyvedésekkel illeti, ezek a sós víz hatása folytán tökéletesen megpuhulnak, meggyógyulnak, úgy, hogy a széllel leválnak s így Ön könnyen eltávolíthatja. Ez a kevésbé kerülő eljárás teljesen kirtja a tyukszemeket és bőrkenyvedéseket, ugyanarra, hogy a legszűkebb cipő is oly kényelmes lesz, mint egy régi kitaposott csizma.

A SALTRATES RODELL minden gyógyszerárban kapható. Nehogy csalódjon, kérje a valódi SALTRATES-t, az utánzatok, amelyeket ajánlanak, legfőbbnyire értéktelenek. 1580

Pucher-féle cserépkályhák

saját gyártmányú tűzhelyeim egyedüli lerakata nagy választékban.

Kályhák átrakása, javítása és tisztítása szakértő szerelőkkel jutányos árban eszközöltetnek

PANKER VICTOR

ARAD, Piata Avram Iancu No. 3. (volt Szabadságtér)

Egy esketevos gyokeres szoblo oltványokat,

egy borfajokban valamint a legnemesebb csomagolásokban, nemcsak gyümölcsöket elsősorban kiváló minőségben, legújabbosabb árban kaphatók:

Vityé Miklós termelőnél Csanád Vechiu, Jud. Torontál

Egy jókarban levő Clayton-Sutleworth

cséplőgép

8 lóerős és 8 légnomós 1914-ben gyártott, teljes felszereléssel eladó.

Megtekinthető Világoson Munerant Demeter házszám 775. 1692

Glosón eladó házak!

Magánház a volt Határ-uccában azonnal átvehető 2 szobás lakással és kerttel 220.000 lejért. Szép földszintes ház a volt Dezső-uccában elfoglalható 4 szobás lakással 450.000 lejért. Újonnan épült magánház a cukorgyár közelében 4 szobás, fürdőszobás lakással 520.000 lejért. — Tizenkét lakásos emeletes ház 3 üzlettel, vízvezetékekkel 1.100.000 lejért. Emeletes bérház a város központján 8 lakással 16.000 lej havli jövedelemmel, 1.300.000 lejért. Emeletes bérház a volt Eötvös-uccában elfoglalható 4 szobás, parkettás lakással 1.000.000 lejért. A villamos állomás közelében emeletes ház 6 lakással 2 üzlettel, 260 m²-es területtel, 950.000 lejért. Belvárosban emeletes ház 2 üzlethelyiséggel, 1x5, 2x3 és 2x2 szobás lakással, fürdőszobával, 1.200.000 lejért. Ezekon kívül a volt Forray-uccában, Szabadság-téren, Józsefőherceg-úton 15% jövedelmet hozó bérházak üzlethelyiségekkel, eladók. Megbizott: Haász Albert Irodála Arad, Str. Eminescu (Deak Ferenc-ucca) 12. szám.

BUTOROK:

háló, ebédlők,

helyesítke miatt jutányos árban sürgősen eladók

PALADICS asztalosnál,

Strada Nieu Filiposou (Flórián-u.) 14. Viztoronnyal szemben. 1000

Fontos mindenkinek!

Ha a mindennapi fárasztó munka után nyugodtan akar pihenni, fordítson gondot arra, hogy

Ágytollát

a jóhírnévnek örvendő, szakcsere Toltisztító Vállalat

Arad, Szt. Pál-ucca 3., teljesen újrendszert gépeivel rendbehozza. A vállalat néhány óra alatt végzi a kőve kezű munkákat, amelyeknél bárki jelen lehet: fertőtlenítés, gőztöltés, molytalanítás, felüleztetés és portalanítás. Elsőrendű munka. Számos csemerés

Kertészek! Gazdák!

Hollandiából

friss konyhakerti magvak garantált elsőrendű minőségben beérkeztek.

Államilag ólomzárólt I-a arankamentos

Lóhere és lucernamagvak, Északnémetországi I-a

Takarmányröp magvak, skót Fűmagvak, Dug-

hagyma, Büköny, Muhar legjobb minőségben, legelősebb napi árban

ifj. Freund Samuel és Fia r. t. aradi irodakánál

képv. R. F. S. B. S. I. A.

Arad, Strada Maria Chendi No. 1-3. (Batthyány- és Salaz-ucca sarak).

Mindennemü fájdalom ellen

SLOAN'S LINIMENT gyorsan enyhíti a fájdalmat. Használják mindennemü rendellenességnél, reumatikus fájdalmak ellen, mell és hátbálsók ellen.

SLOAN'S LINIMENT megszünteti a fájdalmat. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában. Kizárólagos vezérképviselő STANDARD DROGUERIA Str. Zorilor 2. sz. Bucuresti.

Crepe de chine Lej 375.-
Fehérnemü batizst Lej 26.-
Tavaszi kabátekermék feltűnő olcsó árban.

Szénássai
volt Karolina-u. sarak.

El van ismerve, hogy legolcsóbban **Grumásnál,** v. Forray-vasárolhat férfidivatcikkeket ucca.

Raktárnak, vagy műhelynek alkalmas 10 méteres padolt száraz helyiség a főtéren olcsón kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában 1725

Aradi Ezüstművesműhely

Arad, Szabadság-tér 7. I. emelet.

Disztárgyak ezüstözését, aranyozását és javítását elvállalja, pénzt és tört ezüstöt vesz és cserél. — **Vésnöki műterem.** 1649

A külföldi illusztrált magazinoknál
A Lantos Maga in jobban érdekli majd.

Furnirok, lemezek, sperholzok, keményfák legolcsóbb és legjobb beszerzési forrása

L. Fischmann & Comp. 1088

Arad, Matei Corvin 1.

Filiala Timisoara: Klapkazele 8.

Weschänklammer széklapok, hajlított székek gyári lerakatai. Vásárol állandóan: dió, cseresznye, kúrté stb. furnirronkakat.

ARADI TEXTILIPAR R.-T.

ARAD.

Szerencsét és áldást	Gazdagságot és függetlenséget	Az osztrák sorsjáték a világ legjobb sorsjátéka. 84.000 sorsjegy 42.000 nyerő. Az összes nyereményösszeg 11,760.000 e. S. = 280,000.000 lej. Elérhető legnagyobb nyeremény egyetlen sorsjeggyel 20 millió lej. További nyeremények: 12 $\frac{1}{2}$ millió, 7 $\frac{1}{2}$ millió, 2 $\frac{1}{2}$ millió, 2 millió lej stb. A sorsjegyek fele kihuzatik.
ör el On	a szerencsés Banortól	BANKHAUS ALB. BAUER ugynevezett Glücksbauer Wien, IV. Favoritenstrasse 5.
az osztrák osztályosorsjeggyel	Bécs	Rendeljen azonnal sorsjegyet a szerencsés Banortól. Minden rendelés azonnal ellátottatik. — Fizetés csak a sorsjegyek átvétele után. — Minden huzás után megkapja a huzási listát.

1839

I. osztály huzása: 1929. május 14—16.

A sorsjegyek ára: $\frac{1}{8}$ 130 lej, $\frac{1}{4}$ 250 lej, $\frac{1}{2}$ 500 lej, $\frac{1}{1}$ 1000 lej.

ÓRAK, ÉKSZEREK! Strada Eminescu
Szakszerű javítás! **Martini József** (Deák F.-u.) 13.

Alapított 1887.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT SI ECONOMIE SOC. AN.

Főintézet: ARAD.

Fiókintézetek: CEIȘINEU-CRIS, ȘIRIA, RADNA, INEU, ROVINE és BUTENI.

Ügynökségek: GRANICERI és SAVARSIN.

Alaptőke: 60 millió lei.

Elfogad betéteket látra vagy felmondás mellett. Mindennemű kölcsönöket nyújt előnyös feltételek mellett. Foglalkozik a bankszakma összes ágazatával.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA“

a Hungaria Nagyszállója vezetése alatt megnyílt
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 20—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.
Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

FELNÖTTEK, LEÁNYOK, GYERMEKEK

irigykedve vették eddig kezükbe a külföldi színes Magazinokat: miért nincs ilyesmi magyar nyelven? **Most megjelent Budapesten korunknak ez az újfajta folyóirata a**

LANTOS ■ MAGAZIN ■

tarkán illusztrált kéthetenként megjelenő folyóirat, amelyet a középosztály minden tagja rég áhitott örömmel fog a kezébe venni.

A Lantos Magazin első száma megkezdte Markovits Rodionnak, az óriási sikert aratott Szibériai Garnizon szerzője új regényének, az Aranyvonat-nak közlését. Az Aranyvonat nagyszerű folytatása az első regénynek. Az első szám egész tartalmában és technikájában csupa ujszerűség és gyönyörűség lesz. Szórakoztató, irodalmi szellemű és művészi formájú.

Ara példányonként 40 lej. Kapható könyvesboltokban és lapárusoknál. Előfizetés negyedévenként 250 lej, egész évre 1000 lej.

AJÁNDÉKUL EGY FÉNYKÉPEZŐGÉPET

kap minden éves előfizető. Az új amerikai kodák ára megközelíti az évi előfizetési összeget. Ez a tartós ajándék jegyzi el az olvasót a magyar nyelvterületnek ezzel a grandiózus ajándékával.

Megrendelhető a Lantos Magazin romániai kiadóhivatalánál, a „Novitas“nál Cluj, Calea Victoriei No. 35.

Osztrák osztályosorsjáték

84.000 sorsjegy 42.000 nyeremény

Főnyeremény összege:

20,000 000 (húszmillió lej)

Prémia és nyeremények:

12,000,000

7,500,000 2,500,000

2,000,000 1,500,000

stb. stb. összesen több mint

280 millió lej.

Asztali készpénzbeli kifizetés államlag garantálva minden levonás nélkül.

Az összes sorsjegyek fele nyer.

Nyitás már 1929 május 14 és 16 én

Sorsjegyeket: 1440

Egészét 1000 lejért, felet 500

lejért, negyedet 250 lejért

ajánl és szétküld:

ADOLF BAEDICKE & Co

Wien, I. Kell 47.

A szétküldés csak az összeg előzetes befizetése után, amely legelőszörban nemzetközi postautólevél útján eszélyezhető vagy ajánlott levélben küldött lejbankjegyek útján.

Eladó sarokház

Pankotán,

üzletnek is alkalmas, szállóval beültetve, nagy telekkel. U. o. hat kis hold szőlő a Bokréta hegyen, mely parcellázva is eladó. Rövebbet: Fekete Gyulánál Pankota.

Magánház

3-4 szobával, kerttel és udvarral bérbe kerestetik.

Cím az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában. 1704

Junger Reichsdeutscher, 24 Jahre, mit rumänischem Sprachdiplom sucht Stelle als Hauslehrer oder Gutspraktikant auf Land. Minimale Ansprüche.

Zuschriften Erbeten an H. Goller, Arad, Str. Miron Costin 16. 1706

BUTOR.

Francis, valamint 2 ágyas hálószobák kessen kaphatók

UZSORA ISTVAN

asztalos üzemében

Str. Cosbuc (Wesselényi) 4

TEKINTSE MEG
SALGÓNÉ, STR. HORIA
(Széchenyi-uca) 1. szám alatt levő dusan felszerelt bizományi üzletét.

Buziás gyógyfürdő (Román Nauheim)

náratlan szénsavas radioaktiv sós-vasas forrászavakkal. — Biztos gyógyhatás szív- és vérkeringési zavaroknál. Vesebaj, vérszegénység, izomcsúsz, hólyaghurut és kimerüléssel idősegek esetén.

Női betegség, a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezések nyomán fellépett idegbajok (Tabes etc.) esetében a legjobb eredménnyel. Természetes szénsavas sós-vasas fürdők, ivókurák, szakorvosi kezelés, kintő könyvha, elsőrendű szállodák, diétás penziók mérsékelt árákkal.

Új modern uszoda napiéves stranddal.

FÜRDŐIDÉNY MÁJUS 15-TŐL OKTÓBER 1-IG. — Prospektust, felvilágosítást szívesen küld

Muschong Buziási Gyógyfürdő R. T.

Fürdőkezeléshez BUZIÁS, BANÁT.

Knapp

fest, tisztít.

Felvételi üzlet: Strada Bratianu (Weitzer János uca) 11. Gyártelep: Strada Episcopul Radu (Magyar-ucca) 10. 1886

Societate Anonimă Română de Transporturi Internaționale

Schenker & Co.
Sucursala Arad.

Telef. 494. si 514.

Aradi Kötő- és Kötőszövőgyár Részvénytársaság

Gyárt: Sportcikkeket gyapju és se-lyemből. — Harisnyát. — Berlini kendőt. — Wattelint. — Gyermekek nyári trikókat. — Fürdőruhákat, — Football-dressseket stb.

Saját festőde és kikészítő. Alaptőke: Lej 15,000.000

Népies gyógykezelés. A mai táplálkozás és következményei

Manapság sok ember több táplálékot vesz magához, mint amennyit a szervezet elemézt, azaz a táplálék túl tetemes ahhoz, hogy feldolgozódhassék. Ezen az alapon, a fel nem dolgozott táplálék az „emberi gép” működésében nehéz teherrel válik és meggyorsítja a kiválasztószervek, különösen a máj és a vesék elhasználtságát.

Ez különösen olyanoknál fordul elő, akik többet esznek, mint az erő-kifejtés ezt szükségessé teszi: azok, akik ülő foglalkozást űznek, akik gyorsan és igen finom ételeket esznek, nehéz borokat és likőröket isznak stb.

Kezdetben a tünetek alig vehetők észre, úgy hogy a figyelem nem terelődik az ilyesmikre: étkezés után fej-fájás, emésztési zavarok, éjjelenként gyakori szüksége a vizeletnek, azonkívül az illetők minden könnyű testi vagy szellemi erőfeszítésnél elfáradnak, gyakran görcsöket kapnak a lábokban és hideg érzetét a tagokban stb. A beteg állapotának e szimptomái — melyet kezdetben alig vesznek figyelembe — biztos jele a kezdődő érlemezésedésnek, amelynek legkönnyebb formái ezek: reuma a csuklóknál, izmoknál, ischias, húgykő, lombago, amelyek komolyan veszélyeztetik az egészséget, ha ezek szivtműködéshez, angina pectoris-hoz, vesegyulladásához és bémuláshoz vezetnek.

A fenti tények nyugtalanító képet adnak, de mégis joggal állíthatjuk, hogy e következményeket a kellő időben alkalmazott kezeléssel elháríthatjuk, ha a kiválasztó szervek működését a káros maradványok eltávolítása szempontjából

Urodonal

bevétele által meggyorsítjuk. E szer használata egy biztosító-szelep, amely a szervezetet mentesíti a tápszerekkel való túlhalmozódástól.

Az URODONAL elégetti és megsemmisíti a zsírszöveteket, amelyek az izomzatot és belső részeket átítatják s ezen a módon a szervezet táplálkozási folyamata kiegyenlítődik és az érlemezésedés yeszéive elháríttatik. 1580

Dr. JOSÉ MOTTA FERRARO orvostanár,

„Beneficencia Municipal”-kliniká.

Lomási Erdőipar Részv.-Társaság

Arad, Bulev. Regele Ferdinand No. 4.

Női és leányka felöltők, továbbá ruhák és jumperek legolcsóbb bevásárlási forrása

Polgári felöltők 1000.— lejtől
 Kasha " 1300.—
 Angol " 1500.—
 I-a Kasha " 1900.—

Iuliu PLESZ Gyula cég

Központi női felöltő nagyruház Arad, Str. Col. Pirici 5. (Vörösmarty-u.) a színház hátsó bejáratával szemben.
 Cégem az aradi kereskedők részletesportjának tagja. Hitelképes egyének részletfizetésre kaphatnak. Győződjön meg saját érdekében cégem utolérhetetlen versenyképességéről.

Polgári ruhák 600.— lejtől
 Divat " 900.—
 I-a szövet " 1400.—
 Selyem " 1600.—

Kérem a címre figyelni!

Kérem a címre figyelni!

Tamburirozást,

gépzsurozást és csipkeendлизést
 a legolcsóbban és legszebben végez

Elisabeta Tóth,

Arad, Strada Mețianu (Forray-uoca) 5. Hasszinger-ucai bej. ár

Alkalmi házvételék.

Szabadság-térhez közel 10 lakásos bérház 2 üzlethelyiséggel 300.000 lei évi bérjövődellel 2.000.000 lei. Vasúthoz közel modern 4 szobás, parkettás, fürdőszobás, nagy kertes magánház, esslingeni redőnyökkel 650.000 lei. Kisebb bérház Batthyány-uccához közel cca 70.000 lei évi bérjövődellel 550.000 lei. Belvárosban 2X3 fürdőszobás, 1X2 szobás ház 650.000 lei. Kossuth-uccához közel kisebb bérház cca 55.000 lei évi bérjövődellel 350.000 lei. Ezekon kívül a bel- és külvárosban több kisebb-nagyobb magán- és bérház, kisebb-nagyobb tekek, valamint a Hegyalján különböző szőlők és házak eladására van megbízásom. —
 Bővebbet: HATSCHÉK, Str. Mărășesti (Kossuth-u.) 60. földszint 4. 1748

A Banca Românească

(v. Bohus) palotában

6 szobás lakás kiadó.

1575

Bankkölcsonöket

leiben és pengőben házakra és földekre a legolcsóbban azonnal folyósítatok.
HAASZ ALBERT irodája Arad, strada Eminescu (Deák F.-uoca) 12.

„RAPID“

Autogarage és javító üzem
 Arad, Str. Gr. Alexandrescu 32. (volt Berosényi Miklós-ucca).
 Vállalunk teljes garancia mellett mindennemű

Autó- és Tractor-javításokat,

ugyszintén egyes alkatrészek elkészítését, speciális rugókészítést, henger és forgattyutengelyköszörülést, autogen hegesztést a legmodernebbül berendezett saját üzemünkben,
Fűtött kocsimosó,
 garagierozás. 650
 Szíves partfogást kér:
„Rapid“ auto-garage
Barthl & Tokody.

Nemes gyümölcsfák

csakis legjobban bevált és közkedvelt gyümölcsfajokban ismét kaphatók
Adelmann Károly
 gazdaságában 1300
 Újsszentannán.

Építkezési faanyagszükségletét

u. m. fenyődeszka, lécz, gerenda, padozatdeszka, szarufa, kerítésoszlop, cserép stb.

legelőnyösebben beszerezheti

Aufricht M. fakereskedésében

Arad, Gyermekkorházzal szemben. Villanyüzemű famegmunkálás.

Gummi bélyegzők, dombornyomások, vésnöki munkák a leggyorsabban készülnek

Csáky vésnök
 Arad, Str. Alexandri (Salacz-ucca) 5.

Harisnya 1929. évi legújabb divat színekben!

I. Hór harisnya 40 lejtől 65 leig! Külföldi órna harisnya 75 lejtől 120 leig!
 — Selyem harisnya I. minőség 65 lejtől 165 leig! — Selyem nadrág 95 lei.
 Combine 125 lejtől! — Keztyű 40 lejtől! — Bőrkeztű 98 lejtől! — Férfi és gyermek harisnyák 15 lejtől! — 1681

BOGYO A.

Arad. — Földszint:
 Str. Eminescu 12.
 Fióküzlet:
 Bul. Reg. Maria 16

Olcsó húsvéti vásár

a Harisnya- és Csipkeáruházban v. Lázár Vilmos-ucca.
 Gyermekharisnya ... 12 Lejtől
 Női harisnya ... 19 Lejtől
 Férfizokni ... 13 Lejtől
 Divat köztűt mellény ... 199 Lejtől
 Dolgozó zselring ... 105 Lejtől
 Zselring 2 gallérral ... 185 Lejtől
 Ia selyem elővel ... 185 Lejtől
 Ia selyem elővel, 2 gallérral ... 225 Lejtől

Tavaszi szezonra férfi és női cipők, női sandál cipők 380 lej. Gzernóczi Mihály
 olcsó és jó anyagból készült drap, szürke és dohányszínben kaphatók: Arad, Str. Eminescu 26.

Lukács

viszesetöki- és osatornázási berendező Szakszerű javító-műhely. — Arad, Str. Bratianu 19. (v. Weltzer-ucca)

HOSZPODAR

tavaszi és nyári ruhák szépen fest, tisztít. Str. V. Stroiescu (Teleky-u.) 13.

Selyemperzsák:

gyönyörű kivitelben, különböző nagyságban.
 YILDIZ, Str. Minervei (Ilona-u.) 13

Brádi „Crășana“ Bank

részvények, sürgősen eladók.
 Cím az-Aradi Közlöny kiadójában.

Pásztori és Hettmann

Brassó

sodronyárugvár, azonnal szállít mindentéle sodronyfonatokat és sodronyszöveteket

LEGÚJABB.

Autótulajdonosok és garázsok figyelmébe!

Felhívom n. b. figyelmüket a

DUCO

autó zománcozási üzemem áthelyezésére, melyet Ghiba Birta (v. Kórház-u.) 26. sz. alól a Calea Saguna (Választó-u.) 160. alá helyeztem át,

ahol továbbra is a legizlésesebben készítem el az autók **DUCO zománcozását** és 3-4 nap alatt kárpitozását. Új tetőket, huzatokat és üléseket a legolcsóbb árért és jótállással vállalok. Aradjánlattal díjmentesen szolgálok helyben és vidékre. A legújabb európai és amerikai divatszínekben nagy választék.

G. BALTEAN

DUCO zománcozási üzem Arad, Calea Saguna 160. szám.

Házhelyek

Végóhid-uoca 10—24. sz. alatt, olcsón eladó.
 Értekezhetni: 1590
Kornis Testvéreknel, Arad.

VERSENYZEK

ugy ár mint minőséggel és pedig:

1 mtr. Divat Szada	Lej 33
1 mtr. Mosó Voil	39
1 mtr. Divat kockás szövet	84
1 mtr. Tiszta gyapju Pouplin	195
1 mtr. Tiszta gyapju Rips	220
1 mtr. 150 cm. sz. férfi szövet	325
1 mtr. 140 cm. sz. kabát Gasha	480
1 mtr. Nehéz selyem Crep de Chine	450
1 drb. Clott paplan vattával	475
1 Agygarntura 3 drb.	980

GLEISINGER-nél

volt József főherceg-ut 11. sz.

Diana-fürdő

azonnalra
 bérbeadó vagy eladó.
 Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1357

LOWE RAPID

HANGOSAN BESZÉLŐ ANÓDÓTLÓ HANGDOBOZ
 RÁDIÓ GRAMAFON hangdoboz
 Rácsellenállás
 Vakuum - Rácskondenzátor.
 Minden jobb szaküzletben kaphatók
 Vezérképveselet: Ing. V. VERTES
 A R A D, Piața Luther I.

Nincs oly ügy, vagy megbízás, melyet garantált sikerrel el ne intézne Bucarestiben

KUNSTLER VIZUMIRODA

Arad, Bul. Regina Maria 22. — Dácia szállóval szemben. — Telefon 35